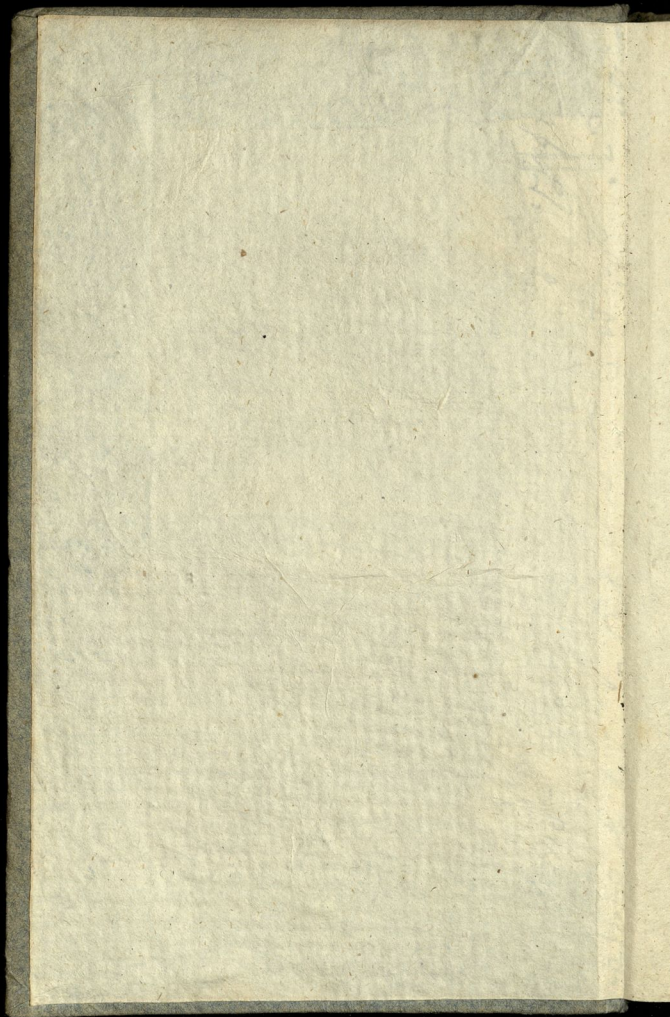
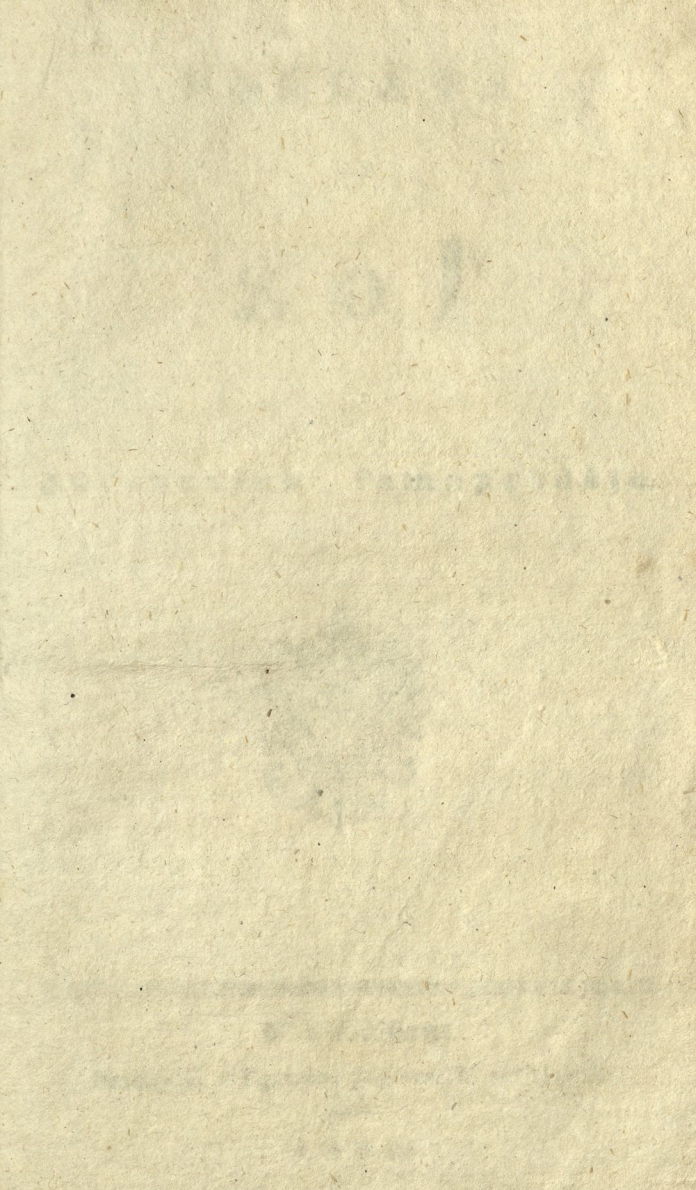
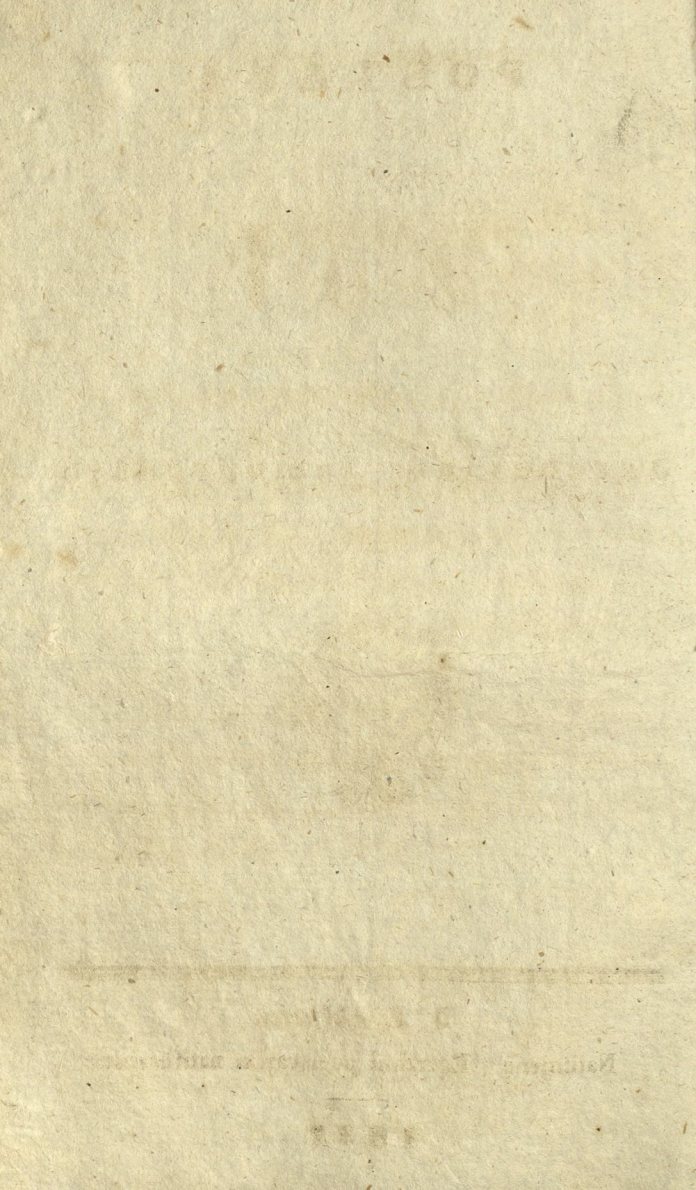

67013

P O S T A V A

sa

Z O I

in

dershavino famoprodájo.

V Ljubljani.

Natisnjena v'Egerzhni poglavarški natiskavnizi.

1 8 3 7.

67013

IN=030007339

PREDGOVOR.

1. *Kjer so v tē postavi trijē ali vezh paragrafov ali posamesni isrēki s' besedizo „do“ poklizani, se med nje, s' vsimi vmēs sapopadenimi paragrafi, ali isrēki vred, vselej tudi tisti, kateri so pervizh ali sadnjizh imenovani, fhtejejo.*

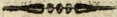
2. *Besēde: „dershavina okolija, ali notrenja deshela“ sapopadejo v tē postavi vse deshele Estraajshkiga zefarstva, bres raslozhka, ali so tē postavi podvershene, ali ne.*

3. *Sa vnanjo deshelo se fhteje, vsaka sunej dershavine okolije leshezha deshela, tedej tudi morje, kolikor ga ni med dershavino okoliyo vsētiga.*

4. Besède: „opravilnik ali postavljenec“ naj se v' naravnavi té postave v' dolgi rasfhiri vsamejo, bres raslozhka, ali so moshjë, od kterih se govori, persèsheni, ali ne, sa dolgo, ali le sa nekej zhasa, ali s' sadershkam, de njih odstava je gosposkam na voljo pushena, postavljeni.

5. Pod „prestopi“ se v' té postavi, dokler sploshne strahovarne postave sapopadka prestopov drugazh ne rasloshë, teshki poliziski prestopi vsamejo ali sastopijo.

6. Vsi v' té postavi povédani denarja sneski veljajo v' srebernini, po konvenzjonski denarni méri.

PERVO POGLAVJE.

Od zolne okolije in zolnih narédeb sploh.

I. Sadéve zolne okolije.

1. Zolna meja ali zherta in zolna okolija.

§. 1.

Meja, ktera dershavo od vnanje deshele lozhi, ob morji pa breg semlje in otokov k' dershavi shtétih je zolna meja ali zherta. Snotrej zolne méje leshezhe deshele se imenujejo zolna okolija.

2. Zolni isjémki.

§. 2.

a) Sapopadek.

Déli dershave, ktéri so f' posébnimi ukasi od zolne okolije raslozhno isjéti, se imenujejo zolni isjémki. Ob zolnih isjémkih dela meja, ktera jih od zolne okolije lozhi, ne pa meja dershave zolno mejo.

§. 3.

b) Njih sadéva sa zolno okolijo.

Zolni isjémki se, zhe posébní ukasi drugazh ne obernejo, kar plazhilo zola in kupzhijo v' zolno okolijo ali is nje sadéne, v' vnaujo deshelo shitéjejo.

§. 4.

3. *Mejni kanton.*

Ob zolni meji leshezh prostor, kτέρiga shirjavo dvornija po sadévkih kraja pové, se posébnímu obzhuvanju podvershe; pravi se mu mejni kanton.

4. *Notrenja zolna okolija.*

§. 5.

Meja, do ktere se shirjava mejniga kantona steguje, se notrenja meja, snotrej njé leshezha okolija pa notrenja zolna okolija imenuje.

5. *Sasnamvanje mejniga kantona.*

§. 6.

Kraji, v' kterih notrenja meja vélke zéste k' zolnijam peljajozhe prereshe, naj se sasnamvajo, kakor tudi iména krajin v' mejnim

kantonu leshezhih ozhitno na snanje dajo. Napifu, kateri se ob dohodu ali na sadnjim konzu teh krajev postavi, naj se vselej raslozhno perdéne, de ta kraj v' mejnim kantonu lesi.

II. Zolne narédbe.

1. *Njih raspòli in sasnamki.*

§. 7.

Zolnije.

Sa pobiranje postavljénih zolov in sa spolnovanje v' tem zolnim redu ukasaniga zolniga opravila so ob zolni meji ali blis zolnije ali zolne opravilnize in sfer: kupzhiske zolnije in zolnije sa vsakdanjo prodajo, ali pomozhne zolnije; snotrej v' desheli pa vélke zolnije ali zolne vlóg-nije. Pravize téh zolnij, v' sadevku kakshnosti in mnoshine rezhi, ktére smejo obravnati, pové zolna tarifa. V' drusih sadévkib se njih opravilske pravize ali v' tem zolnim redu ali pa v' posébnih osnanilih postavijo. Pravize visih zolnij obfeshejo vselej tudi zolnijam nishjiga réda dodeljene opravilske déla.

§. 8.

b) Napovedniki ali narozhniki,

Kjer mejne zolnije niso prav na zolni

meji, se, zhe je savolj varnosti perhodkov treba, napovedniki ali narozhniki postavijo.

§. 9.

c) Opravilifhe.

Tifti k' dopolnjenju zolniga opravila per vsaki zolnii snotrej ali sunej poslopja naménjeni dvori ali prostori se imenujejo opravilifhe.

§. 10.

d) Sasnámek zolnij, napovednikov in opravilifh.

Vfaka zolnija in vsak napovednik se s' vedo ali tablo, ko imé in kraj zolnije sapopade, sasnamva. Tudi okoláva opravilifha, kjér ni v' sapertih dvorih, naj se raslozhno sasnamva.

§. 11.

e) Strashe.

De se potuhna kupzhija odverne in prelomljenje postav sa perhodke snajde, so mejne strashe, in perhodkne strashe postavljene. S' posebnimi osnanili so opravila in naprave teh narédeb bolj na tanko povédane.

2. Dolshnosti v' sadévku zolnih naredeb.

§. 12.

a) Zolnih opravilnikov in postavljenih na strashah.

Zolnim opravilnikam in postav-

Ijenim na imenovane strashe je ukasano, pod teshkim odgovoram, per spolnovanji svojih dolshnost na tanko po postavah ravnati se, varovati se vfiga svojoglavniga odstopa od njih, ljudém, ktére njih opravilo sadéne, spodobno in pametno vesti se, in od njih savolj ali sraven opravilstva daril ne tirjati, ne jemati pod nikoli nobenim sgovoram.

§. 13.

b) Drusih ljudi.

Tém nasproti je pa tudi fléhernimu ukasano, beséde zolnih opravilnikov in vsih na strasho postavljenih, ktere njih opravilstvo sadévajo, radovoljno in vdavno poslushati. Kdor se jim s' besédo ali djanjem vstávlja, bo po kasnih postavah strahován.

§. 14.

c) Sodnikov, gosposk, foséfsknihs mósh in soldashkih sapovednikov.

Sodniki, gosposke, foséfskine mo-shjé in soldashki sapovedniki so dolshni, kolikorkrat jih zolni opravilniki ali postavljene na imenovane strashe k' spolnovanju svojih opravil na pomozh poklizhejo, jim hitro in v' djanji pomagati.

§. 15.

d) Ktéri imajo zhuti sa splošno varnost v' mejnim kantonu.

Tisti, kteri imajo po svojim opravilu ali po svoji službi v' mejnim kantonu zhuti sa splošno varnost, so dolžni, v' tem kantonu k' odvernjenju ali snajdbi potuhne kupzhije stojézhe naredbe v' djanji podpirati. Prelomljenje zolnih postav, sa katero v' svojih opravilih svedó, naj, kar je mogozhe, odvernejo, in v'šelej prezej sglafijo. Zhe koga v' takim prelomljenji dobójo, ali de hozhe rezh prelomljenja v' kraj spraviti, so dolžni njega in rézh sgrabiti, in sa dáljno obravnanje k' blishnji zolnii, ali k' blishnji gospóski perpeljati.

DRUGO POGLAVJE.

Od splošnih pogojev sazolane ménje zhes zolno mejo.

I. Rezh sazolane ménje.

§. 16.

1. Sapopadek blaga.

V' sadevku naravnáve zolnih postav se imenuje blago:

a) sa vhod is vnanje deshele ali is zolniga isjémka v' zolno okolijo vse rezhi, ktére so po zolni tarifi vhodnimu zolu ali prepóvedi sa vhod v' deshelo podvershene, bodo naj namenjene v' desheli ostati ali skosi njo iti (§. 8);

b) sa is-hod is zolne okoliije v' vnanjo deshelo ali v' zolni isjémek pa rezhi, ktére zolna tarifa is-hodnimu zolu ali prepóvedi sa is-hod is deshele podvershe.

Tiste rezhi, kterih zolna tarifa sa tisto smenjo, v' kteri zhes zolno mejo pridejo, ne zolu ne prepóvedi ne podvershe, se imenujejo pròste rezhi.

§. 17.

2. *S' pogójem pròste rezhi.*

Naménam v' sadevku vhoda ali is-hoda blaga zhes zolno mejo, pa zolskimu ravnanju sanje postavljenimu so tudi tiste rezhi podvershene, ktére niso sfer bres pogoja, so pa vender sa poseben namén, sa posébné ljudi ali pod poséбно previdnostjo od zola sprostene, zhe so tudi odlozhbo sa naméne ali ljudi do-bile, kterim je zola profito dovoljena.

§. 18.

3. *Rasdeljenje blaga, v' sadévkú njegoviga naména.*

Rezhi, ktére zhes zolno mejo v' zolno

okolijo pridejo, so ali v' rabo in v' savshitje v' zolni okolii naménjene, ali le skosi njo gredó in spet v' vnanjo deshelo pridejo. V' pervim pergodku se imenuje vhodno blago, v' drugim skosno blago. Druge rezhi, ktére se is zolne okolije ispeljujejo, se imenujejo is - hodno ali ispeljávno blago.

§. 19.

4. *Potréba posebniga dovoljenja sa zolno obravnanje.*

Po redu ni tréba sa blago, ako se postavljani pogoji vhoda ali is-hoda zhes zolno mejo spolnijo, sa ukasano obravnanje nobeniga posebniga dovoljenja od perhodkne gosposke.

Isjéti od tega reda so:

- a) Rezhi dershavine samoprodaje, kakor: sol, tobak, smodnik ali pulfer in solitar. Téh ne smejo bres posebniga dovoljenja gosposke, ktera te perhodke oskerbljuje, v' deshelah, kjer je ta dershavina samoprodaja vpeljána, ne va-nje, ne skosi nje pustiti. Popotnikam, ktéri ptuji tobak sa svojo rabo v' teshi, ktera pet liber Dunajske tehte ($2 \frac{8}{10}$ metrih funtov) ne preseshe, je dovoljeno ga bres visfhjiga dovoljenja zolskimu obravnanju in plazhevanju od njega podvrézhi.
- b) Is kupzhije djano blago se smé le f' préd

sadobljenim posébnim dovoljenjem is vnanje deshele prejéti. To dovoljenje se le sa samolastno rabo ljudi, kterim je dano, in sa mnoshino njih potrebam permérjeno dodeli.

- c) Ako je sa vhod in is-hod drusih rezhi poséбно dovoljenje potreбно, pové zolna tarifa.

II. Pogoji prestopa zolne meje v' namenu na kraj.

1. Sploshne postav.

§. 20.

- a) Zolne zéste in stranske pota.

Zolne zéste, to je, tiste pota po desheli ali po vodi, po kterih je blagu vhod in is-hod zhes zolno mejo dovoljen, se po okolshinah kraja in potrebe sménje naméni, v' vsakim kraji s' posebnim osnanilam sploh na snanje da, in s' raslozhnim snamkam odkashe. Vse druge zhes zolno mejo peljajozhe, s' tem snamkam neoskerbljene zéste in pota so stranske pota.

- b) Prestop zhes zolno mejo.

§. 21.

- aa) Na stranskim potu.

Vsak prestop zolne meje s' blagam na stranskim potu je prepovedan.

§. 22.

bb) Na zolnih zéftah.

Rezhi, ktére so vhodni, fkosni ali is - hodni prepóvedi bres pogoja podvershene, se ne smejo v' sménji, sa ktero je prepóved dana, zlo tudi na zolnih zéftah zhes zolno mejo prenesti. Na zolnih zéftah, na kterih je poleg zolne meje mejna zolnija is reda kupzhiskih zolnij postavljena, ali je vsaj, kar blago sadene, f' pravizo kupzhiske zolnije pooblastena, se sme vsako prepóvedi bres pogoja nepodversheno blago zhes zolno mejo vnesti in isnesti. Zolne zéfte pa, na kterih ob zolni meji je pomozhna zolnija postavljena, ki f' pravizo kupzhiske zolnije ni pooblastena, so sazolani smenji le samo sa tisto blago odper-te, ktéro zolnija ali bres pogoja ali vsaj okrajshane mnoshine smé sazolati ali na drugo zolnijo naravnati. Sa vse druge rezhi se te zolne zéfte sa stranske pota shitejejo.

§. 23.

cc) Ob mejnih vodah sa blago.

Ob mejnih vodah se bodo kraji, na ktere se blago v' ladje spravljati, ali is njih isnashati sme, sasnamvali. Sunej teh krajev ni nobeni ladji perpusheno proditi, vitan-

viti se, mazhke vrezhi ali jo s' vervjo, zhelnam, deskami, ali s' drugimi plavajozhimi rezhmi s' bregam v' svésu perpraviti.

§. 24.

dd) V' Mòrskih savétjih, ktére so sazolni sménji odperte.

Ob permorji deshele ali otokov v' zolni okolii sapopadenih bodo mòrske savetja, ktére se smejo s' blagam obiskati, s' ozhitnim osnanim sploh na snanje dane. Vse druge savétja, salivi in bregovi, kakor tudi pred njimi leshezhi grési in kalushe s' vfimi svojimi vodotezhinami, ki niso kakor zolne zéste sasnamvani, se v' stranske pota shtéjejo, in so prepovedi sa té pota dani podversheni. (§. 21.)

§. 25.

ee) Isjemi od prepovedi sménje po stranskih potih.

Od prepovedi vhoda in is-hoda blaga po stranskih potih so isjéti:

- 1) Shiva shivina, ktéra se na blishnjo pasho, ali na poljsko délo zhes zolno mejo goni, in she tisti dan nasaj pershene, s' spolnovanjem posebnih po okolshinah kraja vkasanih previdnost.
- 2) Ribshko blagó, ktéro se v' ribskih zhelnéh, v' srovim stanu, od morja ali mejnih vod, s' spolnovanjem poliziskih ukasov sa ribshstvo, perpélje.

3) V' sadévku shita v' mline naménjeniga, in spravljevanja perdelka od semlje f' zolno mejo lozhene, ali semlje obdelovanja, in sploh sa slajshanja sménje mejáshev bodo potrebne postave dane, po okolishinah kraja in navadniga ravnanja blishnje dershave, pa f' spolnovanjem storjenih dershavinih pogo deb.

2) *Posébné postave sa vhod blaga.*

§. 26.

a) Hoja od zolne meje do zolnije.

Vfako zhes zolno mejo perneseno blago, kteriga vhod po stranskih potih ni bres pogoja dovoljen, se mora od mésta prehoda zolne meje po zolni zésti na ravnost do zolnije nesti, ondi k' opravilskimu obravnanju postaviti, in po potu proti zolnii per miru pustiti. Po potu od zolne meje do zolnije se ne smé nikdar obstati. Se ne smé ne od zolne zéste r' stran iti, ne blago, pred spolnjenjem opravilskiga obravnanja, preloshiti; le takrat se od tega odjénja, kadar ozhitni neprevideni pergodki nemogozhe storé, neprenéhama iti po zolni zésti.

b) Popotniki.

aa) Kaj naj spolnijo.

§. 27.

Popotniki, ktéri is vnanje deshele ali

is zolniga isjémka pridejo, naj se, zhe tudi nizh sazolnih rezhi seboj nimajo, prezej po prehodu zolne meje k' blishnji mejni zolnii podajo, naj ji vse k' popotvanju potrebne pisma oddajo, in svoje rezhi ukasanimu obravnanju podvershejo. Ni jim perpusheno mejne zolnije se ogniti, ali memo nje svoj pot iti, preden se sglasijo in spolnijo ukasano obravnanje.

§. 28.

bb) Kdo de so popotniki.

Popotniki sa zolno obravnanje so le tisti ljudjé, ktéri se pod okolishinami v' drugi kraj podajo, ali is drusiga kraja pridejo, pod ktérimi je po danih ukasih k' spreminjenju kraja pos, ali drugo dovoljenje postavljene gosposke potrebno. Vosniki, zhelnarji, nosozhi, in sploh ljudjé, ktéri si persadevajo blago premekniti, ne bodo, kadar so v' tem delu, po postavah sa popotnike danih obravnani.

c) Ravnanje, kjer je napovednik pred zolnijo postavljen.

§. 29.

Zhe zolnija ni prav na zolni meji postavljena, in zheje pred njo napovednik ali narozhnik, naj se, ob vhodu is vnanje deshele ali is zolnih isjémkov, pisma od vhodniga blaga napovedniku oddajo, kakor tudi

njemu imé tistiga, ktéri popótvanje blaga ofkerbljuje, in kakšnost poslatvinih ofredkov, posébnó, zhe se blago na voséh ali na shivini poshilja, se mora povedati shtevilo vosóv, in vosne ali nösne shivine.

Zhe napovednik po vnanjim videsu ali po besedah vosnika isvé, de se blago v' vhod namenjeno med tisto blago shteje, ktériga vhod zhes zolno mejo po té zolni zesti ni dovoljen (§. 22) pové vosniku ta sadershek vhoda. Zhe vosnik shte le hozhe blago k' zolnii perpraviti, ali zhe napovednik ne najde sadershka sa vhod, naj vprizhe tistiga, ktéri k' napovedniku blagó perpravi, oddane pisma sapezhati, napovedno písmo naredi, in da spréjmiti poslatev do zolnije. Ta sprejmitev naj se po redu, in po potrebi sménje napravi. Vsaj shtiri ure naj bodo vsak dan odlozhene, v' kterih se blago od napovednika do zolnije poshilja. Red per vsaki zolnii in per vsakim napovedniku v' tem sadevku pelján naj se per obéh s' nabitjem na vrata opravilnize, ali na kteri drugi ozhitni kraj, sploh na snanje da.

Sprejmitev naj se vselej sa stonj sгоди. Le takrat, kadar je napovednik vosniku sadershek vhoda povedal, mora vosnik, zhe tudi zolnija blago ne najde perpravno sa zolno obravnanje, štoske sprejmitve od napovednika do zolnije, kakor tudi od ondot mém napovednika nasaj poverniti.

d) Isjem od postave sprejmitve.

§. 30.

Snanim in poshtenim ljudém se smé, zhe kej majhniga seboj perneso, in per napovedniku popolnoma skashejo, vhod mem napovednika in poslatev do zolnije bres sprejmitve dovoliti. Tudi popotniki, zhe so s' pravimu ukasanimi pôsi preskerbljeni, se po redu ne spremljejo. Zhe se pa napovedniku sprejmitov potrebna sdi, naj se vselej resnizhno sgodi.

3. *Posébne postave sa is-hod blaga.*

§. 31.

Hoja pota nasaj od zolnije do zolne meje.

Skosno blago in tisto is-hodno blago, kteriga is-hod so sprotniki dolshni skafati, se ne smé, po tem ko je zolnija, mem ktére se is-hod sgodi, obravnanje sá is-hod ukasano storila, v' prostoru med to zolnijo in mejo odloshiti. Blago se mora nesamúdama in prezej na ravnost od zolnije zhes zolno mejo prenesti. Zhe ni zolnija na zolni meji postavljena, naj se sprejmitov takó, kakor je sgorej (§. 29) sa vhod ukasano, sgodi, zhe tudi na zolni meji ni napovednika postavljeniga. Ko bi se pa od zolnije spusheno blago, savolj kteriga neprevideniga sadersh-

ka ne môglo zhes zolno mejo spraviti, naj se nesamudama k' imenovani zolnii nasaj perpravi, in ondi v' opravilsko hrambo vsame.

III. Pogoji prestopa zolne meje v' sadevku zhafa.

§. 32.

1. Navésa prestopa zolne meje na zhaf dnéva.

Blaga poslatev zhes zolno mejo se ne smé ne v' vrodu ne v' is-hodu pred solnzhnim is-hodam in po solnzhnim sahodu sgoditi. Posébnó je vsako vkladanje ali iskladanje blaga na mejnih vodah sunej dneva prepovédano.

§. 33.

2. Isjémi.

Od teh postav je isjéto:

- a) Blago, ktéro se f' poshto poshilja;
 - b) Rezhi, ktére imajo popotniki seboj. Med temi rezbmi pa vender ni sapopadeno blago, sa kupzhijo naménjeno, zlo tudi ne zhe se popotniki f' posebno poshto vosjo.
 - c) Sa slajfhanje sménje se utégnejo od dvornije, kjér je tréba in prav, s' obsojenjem posébnih okolishin, odstopi od teh postav dovoliti.
-

IV. Posébné postave sa morfki brég.

1. Na morji.

a) Ktére ladije se smejo blishati, ob bregu vosíti se, in mazhke vrezhi.

§. 34.

S' posébnimi ukasi bo povédano, kterim ladijam in s' ktero vklado je sunej pergodka, zhe silna mozh neprevidene pergodbe permora, prepovédano, mörskimu brégu se blishati, blis njega se vstánoviti, ali ob njemu vositi se.

b) Ladin popis.

§. 35.

aa) Dolshnost oskerbovati ga.

Ladije, ktére blago vosijo, morajo, kadar se zolni meji na daljo ene Efstrajshke milje blishajo, bres permoraja velike file neprevidene pergodbe, s' ladinim popisam, t. j. s' svéstim popisanjem fhtevila in snamnja na ladii vloshenih sveskov, kifht, butar, mnóshine in raspòla nalosheniga blaga preskerbljene biti.

Ta popis mora ladinji kapitan ali njegov namestnik podpisati.

Mnóshina in raspòl blaga ni, de bi mogla po méri in iménih zolne tarife sapi-sana biti. Dovoljeno je mnoshino po méri ska-

sati, po ktéri se rézh v' kupzhii navadno prodaja. Skasha mnóshine, kakor tudi raspóla mora pa refnizhna biti, in enaka povedanimu shtevilu, in snamnju f-hrambe s' refnizhnim stanam vklade sediniti se.

V' popisu morajo rezhi, ktere so ladijarjeve, pa ladino breshno, sadnjizh svéski popotnikov v' ladii prebivajozhih, raslozhno od blaga, ktéro je sa poslatev drugim ljudém prevséto, postavljene biti.

§. 36.

bb) Isjemi.

Od ukasa, de ladije s' blagam obloshene per blishanji k' zolni meji morajo s' ladinim popisam ofkerbljene biti, so famo isjéte:

a) Vojfskine ladije v' sadevku rezhi v' morfski vojfski plénjenih.

b) Obréfhke ladije, zhe nizh drusih [rezhi ne vosijo, kakor le tiste, ktére pomozhne zolnije po zolni tarifi per vhodu, bres raslozhka mnoshine, imajo pravizo v' sazolanje vséti.

2. V' morfskih savétjih.

§. 37.

a) Oddaja ladiniga popisa per vhodu v' savétje.

Ladin popis je per vhodu v' savétje odperto sazolni isménji, opravilstvu k'

sprejétnu téh písem naménjenimu, ali kjer bi ne bilo opravilstva, zolnihu opravilniku, ali postavljenimu na mejno ali perhodkno strasho, kteri v ladijo pride, oddati.

§. 38.

b) Ukladanje ali iskladanje po nòzhi.

Prepoved blaga poslatve zhes zolno mejo po nòzhi se ne rashiri sfer do vhoda ladij od morja pridejozhih v' savétje sazolni smenji odperto. Vender se ne smé nobeno blago v' takim savétji po solnzhnim sahodu ali pred solnzhnim is-hodam kakorkoli vkladati ali iskladati.

§. 39.

c) Pogoji vkládanja in iskládanja.

Nobeno blago se ne smé bres písaniga dovoljenja zolnije in bres pri-zhe zolniga opravilnika ali flushabnika k' temu namenjeniga iskladati ali vkladati.

Iskladati in vkladati se smé le v' posébnih krajih v' vsakim savétji k' temu perpravljenih. Rezhi, ktére se per zolnim ravnanji vagajo ali mérijo, se smejo od bréga ali kraja vkládanja le, kadar so she od zolnije ali kteriga od ondot poslaniga svaga-ne ali smérjene, spraviti.

§. 40.

d) Spolnovanje poliziskih ukasov.

Per vходу in is-hodu, pa ob stanovanji v' savétji se morajo poliziski ukasi, in poséбно povelje, ktére okoljavo savétja, njega savétrije ali salive in perpushene vhode sadénejo, na tanko spolnovati.

§. 41.

e) Vloga rezhi dershavine famoprodaje v' opravilskih vlag nizah.

Zhe ladija rezhi dershavine famoprodaje perpelje, in jih ne odpélje prav po ukasu in sa rajtnigo dershaviniga saklada, se marajo te rezhi, zhe ni v' tém savétji druge narédbe, vsaj v' shtiri in dvajsetih urah po vходу v' savétje v' opravilsko hrambo dati, in v' njej do odhóda pustiti.

3. Pravize perhodknih opravilnikov, in postavljenih na strashi.

§. 42.

a) Na morji.

V' svési s' narédbami sa prepoved blišanja ladij k' morskemu brégu, pa sa vstanovitev in vositev blis njega (§. 34) bo v' posébnim osnanilu povédano, ktére pravize so zolnim opravilnikam in postavljenim na mejni

in perhodkni strashi v' sadevku ladji, ktére se mòrskimu brégu blishajo, ali se blis njega vřtanové ali permikajo, dane.

§. 43.

b) V' perplavavřhih, ali v' savétjih in vodotozhnih stojézhih ladijah.

Zolni opravilniki, in postavljeni na mejni ali perhodkni strashi imajo pravizo podati se na vsako ladijo, ktera v' savétje ali savetrijo pride, ali is njé odide, po rékah ali vodotozhnih góri ali doli plava, na njej do islage ali odhoda ořtati, ladine prořtore, kamre, omare, butare, svéske ali druge ř-hrambe odpréti in preiskati; vse to préd, ali pa tudi po oddatvi zolne povédi. Smejo sadnjizh, dokler se vlaga ne preiřhe, luko ř' solnzhnim sahodam sapréti, ktera se poté le vprizho njih smé řpét odpréti. Sunej pergodkov, v' kterih postava raslozhno govori, de se to délo sa řtroske řprotnika opravi, se ne smé ř' tem v' zlo nobene řtroske perpraviti. Vřelej se pa vender mora opravilnikom ali postavljenim, ktéri se v' opravilih svoje řlushbe na ladii samudé, řpodobno prebivaliřhe sařtonj dati.

4. Obravnanje dershavinih ladij.

§. 44.

Vojřkine ladije, in sploh vse der-

shavine ladije so postavam, ktere so sa ladije sploh dane, v' vsih sadevkih podver-shene.

5. Prepoved v' ribshkih zhelnéh blago vositi.

§. 45.

V' ribshkih zhelnéh se ne smé blago vositi.

6. Nesfrézhe na morji.

§. 46.

a) Persiljena vlaga ali vstanovba.

Zhe ktero ladijo sovrashnik prega-nja, ali jo vihar ali kateri drugi nepre-viden hud pergodek permora, iti v' savétje ali vodotozhje sazolni sménji neodperto, ali sploh na kterim kraji bréga ob morji, kjer vhod s' blagam ni dovoljen, proditi ali vsta-noviti se, naj kapitan ali ladijar, k' dalj-shimu v' shtiri in dvajsetih urah blishnji zolnii sglasi, f' spolnovanjem posébnih poli-ziskih ukasov. Zolni opravilniki in postavljeni na mejni in perhodkni strashi so pooblasteni, do odhoda ladije vse potrebne previdnosti ugeniti, de se nedovoljena vlaga ali islaga odverne, poséбно zhe se tréba sdi, hotéti, de se blago is ladije v' opravilsko hrambo na suho prenese.

§. 47.

b) Obravnanje napadeniga blaga.

Po oškodvi ladije, ali po drugi nefrezhi na morji napadeno blago naj se vselej prezej v' opraviško hrambo spravi, in zhe to ni mogozhe, naj se vsaj pod ostro strashlo dene. S' tem se, kakor s' rezhmi, ktere so savolj pomajukanja ukasane blaga povédi per zolnii hranjene (§. 82), obravna.

§. 48.

c) Pogoji sa sprizhev nefrezhe na morji.

V' vsih pergodkih, v' kterih se sa odstop ali odjénjbo od splošnih postav sa sazolno sménjo na morškim brégu ob nefrézhi na morji profi, se mora to k' daljšhimu v' shtiri in dvajsetih urah od zhafa, ob kterim se je k' bregu perfhlo, blishnji zolnii sglasiti, in per preiskanji po té sglasitvi s' tistimi sprizhvami skasati, ktere so po mörških postavah perpravne, tirjanju vrazhila oshkodovanja ob sagotovljenji k' saterdbi flushiti, ali ladijarja sadolshenja varvati.

V. Postave sa druge mejne vode.

§. 49.

1. *Per nefrézhah, in v' naménu vláganja ali isláganja.*

Postave sa obravnanje ob nefre-

zhah na morji (§. 46 — 48) se rasfhirijo tudi na nefrézhe, ktere na drusih mejnih vodah, kakor na morji k' odstupu od splošnih narédob zhes pogoje, pod kterimi je perpusheno prodim ali ladijo vstanoviti §§. (23 in 32) filijo. Tudi na tistih krajih mejnih vod, na kterih je perpusheno prodim (§. 23) se smé vlaganje ali islaganje sazolniga blaga le pod tistimi pogoji sgoditi, kteri so sa vlaganje ali islaganje v' mofkih savétjih povédani. (38 do 41.)

§. 50.

2. Pravize zolnih opravinikov in postavljenzov varstva v' ladijah na mejnih vodah.

S' posebnimi narédobami bo, po osirku na dershavine pogodbe, saterjeno, po kterih pravizah so zolni opravilniki in postavljenzi mejnih ali perhodknih strash na ladijah, ktere se na mejnih vodah snajdejo, ravnati pooblasteni.

TRÉTJE POGLAVJE.

Od povéd blaga.

I. Dolshnost k' povédi blaga.

1. Sapopadek povédi in kraj donefhe.

§. 51.

Vfaka zhes zolno mejo pernefena rézh,

ktére donefba mejni zolnii je ukasana (§§. 26 in 27), ji mora sloshena, to je: povédana biti. K' is-hodu naménjeno blago se mora per mejni zolnii, zhes ktero se is-hod sgoti, povédati; njé poved se pa vender tudi smé per kateri zolnii sgotiti, ki je v' notrenji zolni okolii ali na notrenji zolni meji postavljena.

2. Rezh dolshnosti k' povédi.

§. 52.

Ukasana povéd blaga, ktero je sa vhod ali is-hod zhes zolno mejo naménjeno, sapopade pogoj, bres ktériga spolnjenja se zolfsko obravnanje ne sgoti.

3. Zhas povédi.

a) Sploh.

§. 53.

Povéd naj se prezej, ko je rezh do zolnije pernefena, per njéj sgoti. Zolnija ima pravizo, blago, ktéro ni po ukasu povédano, na solnifhu ne terpéti; ona smé ukasati, de naj se blago sa sfroske sprotnikov hitro odpravi, poséбно pa rezhi, ktere so zhes zolno mejo donefene, de naj se ali potisim potu, po katerim so pershle, v' vnaujo deshelo nasaj spravijo, ali pa v' opravilsko hrambo dajo, dokler se povéd po redu dobi.

Sprava v' opravilsko hrambo se le sgoti, zhe je sa take rezhi dosti prostora, in zhe so rezhi sa sprejetje v' opravilsko hrambo perpravne.

b) V' mòrskih savétjih.

§. 54.

V' mòrskih savétjih se mora poved blaga vlosheniga v' perplavavskih ladijah, v' fhtiri in dvajsetih urah, po tem ko je ladija v' savétje ali v' savétrijo perfhla, pernešti. Zhe je ladija s' takimi rezhmi naloshe-na, od kterih ladijarju ni snano, ako je sa vhod ali sa skoshnjo naménjeno, ali je dobilo namén, ne v' savétji islosheno, ampak po morji dalej peljano biti, naj ladjar to v' postavljénim zhasu, s' natégo ladiniga popisa, in zhe ni she bilo oddano, s' njega perlogo zolnii skashe, tudi naj ji vlagine pisma, ladine vósne pisma, in druge k' odkasi ladine vlage flushezhe pisma popolnàma dopoloshi. Zhe je od blaga v' ladii vlosheniga le nékej sa savétje, nekej pa sa daljno vòshnjo naménjeniga, naj od perviga poved, od drusiga pa svéšt popis v' postavljénim zhasu poloshi. Zhe ladijar ne sna pisati, naj odkaso naména vlage s' úštmí pové. Per sprejétti úšne odkase se po redú ukasanim sa sprejétti úšne povédi blaga ravná.

§. 55.

Ravnanje per mankanji povédi v' mòrskim savétji.

Zhe se v' postavljénim zhasu samudi, vlago

povedati, ali nje namen skasati in ladini popis, po k' odkasi vlage flushézhe pisma zolnii predpoloshiti, ima ona pravizo, sa strofke ladijarja, toliko opravilnikov ali postavljen-zov na mejni ali perhodkni strashi na ladijo poslati, kolikor jih je tréba, de nedovoljeno vlaganje ali islaganje odvernejo, in sploh oblasti obzhutja po té postavi ji dane se poslushiti (§. 43), ali odlagovklade v' opravilsko hrambo ukasati.

4. Isjémi.

§. 56.

a) Sa plénjene rezhi.

Zhe vojskina ladija ob zhasu mórské vòjske plénjenih rezhi pernese, in se njih poved ne odda, naj jih zolnija opravilama popishe, in ta popis naj daljimu zolnimu obravnanju podloshi.

§. 57.

b) Sa blago poshtnih vosov.

Poslatve, ktere s' poshtnimi vosmi dojdejo, se ne sméjo, zhe se v' poshtniga vosa listu prav sapisane vidijo, in v' poshtnim vòsu dalej pojdejo, savolj pomanjkanja povedi blaga od mejue zolnije sadershati. Te naj v' vlagnijo ali vélko zolnijo naravnajo, v' ktero se ukasana poved pernese.

§. 58.

5. Pomozhki povéd narediti.

Ljudém je perpušheno, preden povéd dajo, opravilške vage, mére ali druge v' zolnii iméte perprave v' pomozh sastonj vséti, de f' tém snajdejo tésho, ali povédno dershnino, kolikor se to more bres smote reda v' opravilstvu sgoditi, de se f' pomozhjo teh rezhi povéd na tanko stori.

II. Naprava povédi.

1. Nótrenje potrebe.

a) V' splohnòti.

§. 59.

Vsaka povéd blaga naj sapopade :

1) Imé, primek in stanováenje :

a) Posbiljavza, t. j. tistiga, ktéri blagu namén da, de se zhes zolno mejo noter ali ven prenesé, pa

b) vosnika ali ladjarja in sploh tistiga, ktéri ima rezh na kraj naména perpraviti, ako blago ni naménjeno v' kraji zolnije, per ktéri se poved sgoti, ofiati.

2. Kraj, kamor bo rézh pernesena.

3. Namén, ktériga rezh dóbi, zhe je rezh namrezh sa vhod ali is-hod, ali skohs-

njo naménjena, in zhe bo per zolnii, per ktéri je napovédana, zolnihu ravnanju popolnoma podvershena, ali na ktéro drugo zolnijo naravnana.

4. Shtevilo svéskov ali hrámb, v kterih se snajde.
5. Njé raspòl in mnoshina, in sfer po iménih in po méri tiste zolne tarife, ktéra se snajde sa povédan namén skasanih rezhi.

b) Per blagu vhodnim zhes zolno mejo.

§. 60.

aa) Sploh.

Sa blago vhodno zhes zolno mejo, bo naj sa vhodni sazol ali sa skoshnjo naménjeno, se morajo v' povédi fhe posebno slozbiti :

1. Snamnja, in shtevila svéskov, in hrámb;
2. Kakshnost poslatve, in sfer: zhe se poslatev po suhim sgodi, shtevilo in kakshnost vpréshne ali nòsne shivine, pa vosóv; zhe se pa poslatev po vódi sgodi, raspòl ladije, nje imé ali shtevilo, zhe ima ta raslozhek;
3. Pot, po kterim poslatev v' kraj naména pojde;
4. Imé in stanovanje prejémza; to je tistiga zhlovéka, do kteriga je povédana rezhi naravnana;

5. Mnoshina in raspol sanj se mora sa vsak svésk in vsako hrambo posebej raslozhiti ;
6. Zhe so vhodne ali fkosne rezhi od raspola tístiga blaga, od kteriga se vhodni zol po vrednosti jemlje, se mora rasun vrednosti, zhišta tesha, fhtevilo kosov ali splòh tista méra povédati, po kteri se rézh v' kupzhii prodaja, in po kteri se da vrednost obsoditi.

§. 61.

bb) Sa ladino breshno.

Rezhi, ki so sa ladino breshno in se v' ladii od morja perplavavshi snajdejo, se morajo vsélej raslozhno od druge vlage povédati. Zolnija ima pravizo tisto v' opravilsko hrambo djati, ali pod opravilsko sapiro postaviti, in ladinim moshém potrebno mnoshino po méri potrebe szhasama dajati.

2. Vnanje potrebe.

a) Spisana povéd.

§. 62.

Povéd se po redu spisana poda. Poshiljavez ali prejeméz rezhi, ali spremiljavez blaga, to je : tisti ktéri rezh k' zolnii sprémi jo utégne narediti. Narednik naj povéd podpishe. Zhe ne sna pisati, naj vprizho dveh prizh, kterih ena njegovo imé pod-

pishe, f' svojo roko snamnje krisha perstavi. Zhe se poved v' zolnii, per kateri se naredi, podpishe, smejo opravilniki te zolnije, ali postavljenzi na mejni ali perhodkni strashi, zhe jih povedavez poprosi, sa prizho podpisa biti.

b) Ustna povéd.

aa) Kdaj je dopushena.

§. 63.

Ustno poved dati je dopusheno :

1. Popotnikam in kurirjem, ki nimajo blaga sa kupzhijo naménjeniga seboj;
2. Sa vse rezhi, katerih sazolanje ni samo zolni vlaganii ali vélki zolnii ukasano, zhe jih zhlovek nese, ali na kolih samótesh, bres vòsne shivine, vlézhe;
3. V' vhodu is vnanje deshele ali is zolnih is jemkov sa vse rezhi, od katerih se vhodni zol per pomozhnih zolnijah bres raslozhka mnoshine opravlja; sa vse druge rezhi pa, zhe je njih mnoshina per shivini defét ré-pov, per drugim blagu edinost, po kateri zolna tarifa vhodni zol postavi, sadnjizh per rezhéh, ktére se po vrednosti sazolajo, zhe ta sneska od pet in dvajset goldinarjev ne preséshe;
4. V' is - hodu is zolne okoliye sa vse rezhi, ktére se v' vhodu in v' is - hodu

bres raslozhka mnoshine per pomozhnih zolnijah smejo sazolati, sa drugo blago pa, zhe njega mnoshina ne snefe vezh kakor dvojino ali dva dela tiste mére, ki je sa ustne povédi per vходу postavljena.

§. 64.

bb) Réd popisa.

Ustna poved se v' opravilске bukve sapishe, in povedovavzu bere. Zhe kej predéne ali premeni per branji povédi, se, kar dalej pové, na tanko sapishe, in mu spét bere. Popotniki in kurirji naj sapisano poved vselej s' svojim podpisam poterdijo, in zhe pisati ne snajo, s' svojim rozhnim snamnjem, kakor je sa pisano poved rezhenó. Tudi ima vsak povedovavez pravizo, rezhi, de mu poved, v' opravilске bukve po njegovi ustni besédi sapisano, dajo prebrati, in zhe hozhe, de se podpishe, ali zhe pisati ne sna, de svoje rozhno snamnje pertisne, preden se k' opravilskimu obravnanju perstopi. Po ukasu storjen popis ustne povédi v' opravilске bukve ima, v' zolskim sadévku, sprizhno mozh ozhitniga pisma.

§. 65.

c) Jesik, v' kterim naj se povéd stori.

Spisana povéd mora v' nemshkim, zhe
fe

se zolui v' Lombardo-Beneskim kraljéstvu pernese, pa x' laschkim jesiku storjena biti. V jushkim Tirolu in na Ilirskim per morji smejo pisane povedi v' laschkim jesiku storjene biti. Ustne povédi se smejo v' deshelnim jesiku tistiga kraja, kjer se pernesó, sgoditi. Sapis v' opravilske bukve se pa vselej v' opravilskim jesiku sгоди.

3. Obravnanje nepolnih povéd.

a) Postava.

§. 66.

Nobena povéd, ktera ni ali po ukasanim rédu (§. 62), ali v' ukasanim jesiku (§. 65) dana, ali, per kateri je ukasana bitna potrebnost (§§. 59 in 60) ispuščena, naj se sa zolno obravnanje ne vsame.

b) Odstopi.

§. 67.

aa) Per matijshih nepolnostih.

Nepolnosti pa vender, savolj katerih se povéd bres pogoja ne savershe, so: zhe ni bilo povédano

- a) imé ali stanovanje poshiljavza ali vosnika;
- b) kakshnost poslatve;
- c) kraj, kamor se blago poshlje;
- d) pot, po katerim blago pojde, ali
- e) snamuja in shtevila hramb. Savolj

ene ali vezh teh nepolnost se povéd, kakor de bi sa nizh ne bila ne savershe. Naj se po ustnih besedah vosnika dopolni. Zhe pà on, ali, zhe je prejémez blaga sraven, ta per vhodnim ali skosnim blagu potrebne povedi ne da sa kraj, kamor se rezh poshlje, in sa pot po kterim pojde, in se to tudi is vosnih listov in is drusih pisem ne more isvéditi, se poved kakor sa nizh obravna. Kakshnost poslatve, imé vosnika ali ladijarja, pa snamnja in shtevila hramb naj zolnija, preden blago odpravi, opravilama isvé, in na povéd perstavi.

§. 68.

bb) Posebno per vhodnim blagu.

Per vhodnim blagu, od kteriga se zol prezej per mejni zolnii opravi, se smé, zhe je sa vshitek v' kraji zolnije, ali, tudi sunej tega kraja, ne sa kupzhijo naménjeno, od postave de mora mnoshina in raspòl blaga sa v'fak svések in sa v'fako hrambo posébej povédan biti, odstopiti.

§. 69.

ec) Per rezhéh popotnikov.

Rezhi, ktére imajo popótniki seboj sa svojo potrebo, kar jih v' svojih ókolishinah potrebujejo, smejo, zhe je tudi poved nepolna,

ako ni na potuho misliti, f' spolnjenjem pre-
vidnost sa naravnavo blaga danih, na vélko
zolniho ali na zolno vlagmijo, k' spolnjenju
povédi, in k' daljimu zolnimu obravnanju na-
ravnavati.

§. 70.

dd) Per drusih rezhéh.

Blago, ktéro se ne shteje med rezhi su-
nej kupzhije djane, smejo, tudi zhe je sa
kupzhijo ali sa drugo perdobstvo naménjeno,
po proshnji sprotnikov, f' spolnjenjem postav
sa odkasev blaga danih, od mejne zolnije na
drugo k'sazola pooblasteno zolnijo na ra-
vnati, zhe poved blaga nima druge posébné
nepolnosti v' sebi, kakor de imé blaga
v' nji sapopadeno; ni sfer prav s' besédami
v' tarifi postavljenimi, pa vender s' besédami
ravno tistiga poména, povédano, ali de ni
perstavka, ktéri je v' imenovanji blaga v' ta-
rifi povedan, kteri pa k' namérvanju zo-
la vender nizh ne pomaga, ali sad-
njizh, de v' pergodku, kjer se zol po vred-
nosti opravlja, odkasve vrédnosti v' po-
védi sfer manjka, je pa vender méra
blaga tako povédana, de se is nje da vred-
nost isnajti. Ta odstóp od sploshne postave
(§. 52) se smé le sgoditi, zhe so okolish-
ne take, de ni misliti sraven na prelomljenje
postave.

III. Poroshtvo sa povéd.

1. Njega sapopadek.

§. 71.

Poroshtvo sa povéd blaga sapopade dolshnost, odpadni zol opraviti, in sa hude nasledke pòrok biti, ktere kriviza v' besédah povédi speredese.

2. Rézhno poròshtvo.

§. 72.

To poroshtvo (§. 71) je natvésheno na blago poslavljenò k' zolnii sa zolno obravnanje.

3. Ofébno poròshtvo.

a) Narédza povedi.

§. 73.

Sa povéd je dalej pòrok njé narédez, to je tisti, kateri jo je podpisal, ali s' ušmi povédal, ali jo je pa po kom drugim dal narediti ali s' ušmi povédati. Pooblastenez pa mora v' povedi tistiga, v' kteriga iménu déla, raslozhno povédati, in skasati k' temu ali s' besédo ali molzhé prejéto pooblastenje. Zhe se to opusti, in zhe tisti, v' kteriga imenu je povéd dana, poroshtva posneji ne poterdi, ostane pravi narédez, kateri je djal, de je pooblasten, sam v' dolshnosti poroshtva.

b) Vosnika blaga.

§. 74.

aa) V' splohnòti,

Vosnik blaga je dolshan, zhe velja sa vhodno ali fkosno blago, ktero se mora v' pisnu povédati, rasun povédi, vosne liste, ki jih ima v' rokah, in druge pisma k' odkasvi vlage ob poslatvi ali per oddaji naménjene sa v'šo vlago zolnii oddati. Zhe ktero pismo sadershi, kteriga bi bil mogel po té naredbi oddati, in zhe se v' povédi nepravnost snajde, ktéra bi se bila f' perméro sadershanih pisem rasodéla, bo kakor deléshnik té krivize obravnan, in njé hudi nastopki naj ga sadénejo. Zolnijam je ukasano, vosniku per sprejévti pisem to postavo in shkodo, ktero si s' nepolno oddatvo pisem navlézhe, v' spomin pernešti.

§. 75.

bb) Ladijarja.

Ladijar je pòrok sa resnizhnost ladije popisa in odkasve dane od blaga, ktero ni namenjeno sa iskladev, ali kteriga namén ni snan (§. 54).

§. 76.

cc) Vosnika praviza rezhi, de naj se mu spisana povéd bere.

Vosnik blaga ima pravizo, zhe ni sam naredil spisane od njega pernešene po-

védi, per zolnii profiti, de mu jo beró in mu perloshnost dajo, zolnii sglasiti, zhe v'povédi kaj nepravniiga najde.

c) Prejémza blaga.

§. 77.

Narédzu povédi sanjo natvésheno poroshvo (§. 71) preide per vhodnim blagu na v'povédi imenovaniga prejémza blaga, kakor hitro on sam ali po pooblastenzu povédano rézh prejme, ali zolnii sglassi, de hozhe povedano rézh prejéti. Ta sglasitev se ali s'ustno besédo ali f'pismam stori. Zhe ni f'pismam storjena, se na herbtu pisane povédi sa poslatev blaga, od ktere se govori, ob kratkim perstavi, in se od prejemza blaga ali od njegoviga pooblastenza f'podpisam iména poterdi. Per podpisu se ravna po redu, sa podpis povéd (§§. 62 in 64) ukasanim. V'povédi imenovani prejémez ima pravizo, preden prejétev rezhi zolnii sglassi, njej rezhi, de mu da povéd na snanje in mu blaga ogled perпусти. Ta ogled, kakor tudi saprétev hramb, in njih prenesenje na poprejshnji kraj, pa tudi de se blago v'tisti kraj spravi, kjer je bilo pred ogledam, se ima famo na strofke in nesfrézho prejémza sgoditi. Dershavini saklad ne prevsamo v' tem sadévku ne proti naredzu povédi, ne proti komu drugimu kakorshnekoli dolshnosti ali poroshstva.

ZHETERTO POGLAVJE.

*Od zolniga ravnanja v' sadèvku vhoda
in is-hoda blaga.*

I. Opravilsko delo zolniga ravnanja.

1. Preiskanje pisem.

§. 78.

a) Povédi in iskasvi flushézhe písma.

Povéd blaga se od zolnije, per kateri je bila pernesena, kar vnanje potrebe, pa tudi kar notrenjo napravo sadéne, preišhe. Zhe so bili rasun povédi vòsni listje, ali druge k' odkasvi flushézhe písma oddane; se f' povédjo permérijo, in poterdba, de se je to sgodilo, se na herbtu imenovanim písmam sazherka.

§. 79.

b) Potrébniga posébniga dovoljenja.

Zhe so rezhi, sa ktere je bila povéd pernesena, tistiga reda, k' katerih vhodu ali is-hodu zhes zolno mejo, sa namén v' povédi postavljen, je posébniga dovoljenja tréba (§. 19); preišhe zolnija, zhe je to dovoljenje po postavi sraven. Zhe ni ukasaniga dovoljenje; se obravna po postavi (§§. 53 in 55), ktera je sa pergodek, kjer ni povéd pernesena, dana.

§. 80.

c) Vedba, zhe zolnija nima pravize storiti zolno obravnanje.

Zhe se is povédi blaga vidi, de je rézh tako blagó, kteriga zolnija ali bres pogoja, ali sa povédan namén, ali v' povédani mnoshini zolnihu ravnanju podvrézhi ni pooblastena, naj se po postavi dani sa pomanjkanje ukasane povédi (§§. 53 in 55) obnese (zhe pa ima sakaj shtrafnigo nagnati), naj, kar je k' temu treba, po postavi naravna.

2. Sprejetje v' opravilsko vlag niz o.

§. 81.

a) Postava.

Per sprejétti rezhi, sa ktére povédi, ali k' opravilskimu ravnanju potrebniga posebniga dovoljenja manjka, ali ktérh zolnija nima pravize zolnihu ravnanju podvrézhi, v' opravilske vlag nize, se obnese zolnija po postavah danih sa sprejéttje blaga v' zolne vlag nize sploh. (§. 233.)

§. 82.

b) Zhaf, kako dolgo hranjenje per mejni zolnii terpi.

Savolj pomanjkanje ukasane povédi, potrebniga posebniga dovoljenja, ali pooblastenja zolnije k' spolnjenju zolniga ravnanja, ali savolj tirjanja rezhi per sodbi storjeniga (§§. 111

in 112) se blago per mejni zolnii, ktéra ni zolno vlaguifhe ali velka zolnija, ne smé delj kakor dva mészá hranjeno iméti. Zhe se do pretezheniga tega zhasa sadershek ne odvsame, naj se, zhe je rezh sávolj tirjanja per sodbi poterjeniga hranjena, po redu spo-
dej (§§. 111 in 112) ukasanim ravna, ob vsih drusih pergodkih pa naj ga tisti, ki je blago zolnii dal, nasaj vsame, in kar blago, ki je zhes zolno mejo perfhlo, sadene, naj ga po tistim potu, po katerim je perfhlo, spet nasaj spravi, ali zhe on tega ne stori, se bo ravnalo kakor je sploh ukasano sa blago, ktero se nizh vezh delj v' opravilski vlaguizi ne hrani. (§§. 247 do 252) Ravno to se sgodi, zhe rezhi v' hrambo vséte pred pretezhenim zhasam dvéh mészov pokashejo, de se hozhejo spriditi, ali bersh ko se isvé, de je blago takfhno, de bi se ne bilo smélo v' opravilsko hrambo vséti.

3) Zolsko preiskanje.

§. 83.

a) Njega raspól.

Zhe je poved, in poséбно dovoljenje, kjer ga je treba, prav po redu najdena, so manjkljivosti posneji spolajene, ali niso filniga poména (§§. 67 do 70); se k' zolnii pernesene rezhi zolskimu preiskanju (oglédu) podvershejo. To preiskanje je dvoje: vnvanje pa notrenje.

b) Vnanje preiskanje.

§. 84.

aa) Njega rézh.

Vnanje preiskanje obféshe :

- a) Shtétev svéskov blaga in hramb, ali zhe so rezhi, ktére se po shtevilu stvari in nesvésane sazolajo, stvari.
- b) Perméra snamenj in shtevil, f' kterimi so sveski in hrambe oskerbljene, f' povédjo.
- c) Preiskanje okolishine, zhe je vnanji stan sveskov in hramb k' sprejétvi ukasaniga opravilskiga ravnanja, in posebno per rezhéh, ktére se v' opravilski saklép djati morajo, zhe so k' temu perpravne.
- d) Ogled poslatve, po kom se rézh poshlje, in njé perméro f' povédjo.

§. 85.

bb) Ob kterih pergodkih je tréba preiskanja.

Vnanje preiskanje se mora per vsakim blagu, ktero se zhes zolno mejo noter pernese, bres raslozhka naména, ki ga dobi, kakor tudi per blagu, ki je sa is-hod naménjeno, spolniti.

c) Notrenje preiskanje.

aa) Njga rézh.

§. 86.

Ob notrenjim zolfskim obiskanji se

mnoshina, raspòl in kakshnost rezhi, zolnimu ravnanju podvershenih, in vrednost, zhe se po njej sazolajo, preifhe.

bb) Isvéditi mnoshino.

§. 87.

Mnoshina rezhi, kterih tésha se mora v' povedi fkasati, se isvé po vaganji; blaga, ktéro se ne vaga, ampak méri, po méri; ktero se po shtevilu stvarí sazola, in je v' povesih, po shtévti; rezhi sadnjizh, od ktérih je zol po vrednosti postavljen, se svagajo, ali se po tisti méri presodijo, po ktéri se da vrednost nar bolj sposnati.

cc) Isnajti tésho.

§. 88.

Vaguje naj se po tisti téshi, po ktéri zolna tarifa postavljeni zol sa povédan namén rezhi naméri. Postave k' zolni tarifi povedó, kaj de poméni tesha f' taro, ali zhišta tesha, v' osóru naména blaga.

dd) Preifkanje raspòla in kakshnosti.

§. 89.

Raspòl in kakshnost rezhi zolnimu ravnanju podvershenih se s' njih oglédam, in sploh po tistih napravah isvé, ktere pokashejo, ktéra stava zolne tarife blago obféshe, in zhe se rezh s' besédami povédi popolnoma

vsame. Sato se svéski in hrambe odpró, v' njih vložene rezhi islézhejo, in, kolikor se je tréba od njih stamú preprizhati, se rasloshé. Rezhi, ktére se odkrite in nesavesane vosijo, naj se tako preishejo, kakor se, de so po pravizi povédane, nar bolj da preprizhati.

ce) Isvéd vrednosti.

§. 90.

a) Nje opravilška nastava.

Povéd vrednosti rezhi, ktére se po vrédnosti sazolajo, je od zolnije preglédana, in sa zolno méro s' tístim sneskam navdana, ktéro zolnija po kakshnosti rezhi permérjeno najde. Sa vhodni zol se vrednost po zéni navdari, sa ktéro se rezh v' kraji perdélka, ali zhe se od premorskih perdélkov govori, v' morskim savétji, od ktériga se na kraj naména dohivajo, v' kupzhii na vélko navadno prodajo, s' pershtévkam potrebnih strofkov sa poslatev do zolne meje.

§. 91.

b) Po rezhi umnih.

Zhe sprotniki s' opravilško zenitvijo blaga niso dovoljni; smejo rezhi, de naj dva poshtena persfeshena in rezhi umna mosha zenita, ki ji mora zolnija poklizati. Rezhi umna morata, pod perségo, po svoji dobri vésti povédati, ako, in sa ktéri

snefek je vrednosti v' povedi postavljena povishati, de se po sgornji postavi (§. 90) prava méra isnajde. Zhe rezhi umna najdeta de vrednosti v' povedi dane ni povishati; je ta, v' nasprotnim pergodku pa visihji vrednosti snefek, kteriga isrezheta, zolní méri sa podlogo djan. Zhe sta rezhi umna neenake misli, se frédnja méra obéh vrednosti snefkov, ki ju isrezheta, vsame. Sprotnikam je na voljo dano, rézh, od ktere méni, de je od zolnije ali rezhi umnih previfoko zénjena, sa svoje sroske v' vnanjo deshelo nasaj poslati, ali zhe je is-hodno blago, nasaj vseti. Sroske zenitve terpi der-shavin saklad, zhe vrednosti v' povedi po sposnanji rezhi umnih ni povishati. Zhe pa isreko, de je povishati povédani vrednosti snefek; mora imenovane sroske tisti poverniti, po kteriga besedah se je zenitev storila.

ff) Obfégev nótrenjiga preiskanja.

§. 92.

Sa vhodni sazol naj se vsaka poslatev blaga po vsih rasdélkih notrenjemu preiskanju popolnoma podvershe. Per ishodnim blagu je dovoljeno, zhe ni misliti na potuho, le sa en del vlage, kteriga sprotniki nimajo isvoliti, notrenje preiskanje spolniti.

d) Ravnanje v' pergodku snajdbe nepravnosti.

§. 93.

Zhe se po zolskim preiskANJI nepravnost povédi snajde; ima zolnija dolshnost, napeljati in storiti, kar je tréba, de se po postavi shtrafniiga naravna in sagotovi.

4. *Srajtba zolniga plazhila.*

§. 94.

Zhe so rezhi, ki so zolnihu ravnanju podvershene, naménjene, per zolnii sazolane biti, srajta zolnija po postavi odpadno plazhilo, in ga vsame.

5. *Opravilsko snamnje rezhi ravnanju podvershenih.*

§. 95.

V' pergodkih, sa ktere je opravilsko snamnje rezhi zolnihu ravnanju podvershenih k' sprizhvi njega spolnjenja ukasano, ga ima zolnija na imenovane rezhi narediti.

6. *Naprava opravilske sapire.*

§. 96.

a) Nje sapopadek. Pergodki, v' kterih se stori.

Opravilfska sapira poméni tisto na sveskih, ali hrambah, ali poslatvah storjeno napravo, ktera je sato, de odvrazha ali sa-

dershuje, de bres védesa ne odpirajo svés-
kov, ali hramb, in de sapertije ne
premene. Opravilska sapira se v' pergodkih,
v' kterih je njé naprava raslozhno uka-
sana, stori, preden zolnija dovoli, blago is
vlagnize, ali od opravilisha stran vsé-
ti. Tudi po prošnji sprotnikov se stori, zhe
v' kraji, kamor je blago naménjeno, ali na
potu, po kterim pojde, je postavljena zolnija,
ali rasdélek perhodkne stashe, in se odvse-
ma sapire po tém ali po uni da spolniti.

§. 97.

b) Kakshnost sapire.

Kakshnost sapire ugane zolnija; pa
vender se mora tako storiti, de blagu ne
fhkóduje. Posebne postave sa raspòle sa-
pire, kar jih je zolnijam dovoljenih, bodo
na snanje dane. Vosnik je dolshan, tiste
naprave na svéskih ali hrambah oskerbétí,
kterih potrebo zolnija najde, de sapiro na-
pravi. Posebno ima on, zhe je k'sapiri shnor
ali shtrikov treba, de se zolni pezhat
nanje pertisne, shnor in shtrikov perpraviti.
K'sapiri potrebnih trakov in pezhatov
se dobi od zolnije.

II. Konzhanje sa opravilsko ravnanje, in njega poterdba.

1. Dovoljenje, ki se s' tem dodeli.

§. 98.

Zhe se je vsm pogojem zolniga ravnanja sadostilo, in je vse spolnjeno, dovoli zolnija, de se blago is opravilške vlag-nize, ali od opravilshia stran vsame, in na kraj namena perpravi.

2. Potrébe poterdb.

a) Vnanje.

§. 99.

aa) Spisan naréd.

To dovoljenje se s' pisano poterdbo (boletam) sa spolnjeno zolno ravnanje isre-zhe. Bres té pisane poterdbe zolnije, ne smé od zolnije ne blago, ki je zhes zolno mejo noter perpravljeno, pota proti notrenji zolni okolii, ne blago k' is-hodu zhes zol-no mejo naménjeno pota proti vnanji desheli nastopiti. Sa okolishino, de je bilo zolno ravnanje prav storjeno, ni druge sprizhve, kakor pisana poterdba zolnije. (§§. 106 do 110).

§. 100.

bb) Pergodki, v' kterih se sгоди spisan naréd.

Po redu se spisana poterdba sa spolnjeno
zol

zolno ravnanje le takrat naredi, ako je zol opravljén, ali ako je rézh daljimu zol-fskimu ravnanju per drugi zolnii podver-shena. Popotnikam se pa vender, zhe tu-di nimajo rezhi per sebi, od kterih zol gré, ali ktere so naravnavi na drugo zolnijo pod-vershene, spisana poterdba dodeli, de so bili njih svéski in druge njih rezhi zolnimu ravna-nju podvershene, in de ni nizh sazolnigá najdeniga bilo, (proft bolet) k' od-kasvi po njih potu, in v' kraji njih naména.

§. 101.

cc) Posébné vnanje potrebe.

Nobena pisana poterdba sa spolnjeno zol-no ravnanje, ktera ni na posében nalasht k' temu perpravljen, s' natifam sas-namvan popir narejena, zhe posébné postave sa kako opravilsko ravnanje raslozh-ne odjénjbe od te naprave ne ukashejo, pa boléti, v' ktérih pisane beséde ali shte-vilke so sbrisane ali prenarejene, ali v' kterih se ofierga posna, se ne vsamejo sa sprizhev spolnjeniga opravilskíga ravnanja. Podoba, v' kteri se zolfski narédi napravljajo, naj se s' ozhitnim osnanilam sploh na snanje da.

b) Notrenje potrebe.

§. 102.

aa) V' splohnóti.

Pisana poterdba zolnije naj isrézhe:

- a) imé in kraj zolnije , ki jo naredi ;
- b) dan in uro naréda ;
- c) tiste besede , ktere povéd blaga sapopasti ima (§§. 59 in 60) ;
- d) stan , v' kterim je poslatev od zolnije pufhena , zhe je bila pod sapiro djana , in v' zhim ta obfioji , posebno zhe so bili pezhati pertifnjeni , njih fhtevilo in kakfhnost ;
- e) snefek in raspol prejetiga plazhila , ali fhorjeniga sagotovljenja .

§. 103.

bb) Per enih blaga raspolih.

Sa vhodno ali fkosno blago , pa sa tisto is-hodno blago , kteriga is-hod zhes zolno mejo je poshiljavez dolshan fkasati , ali ktero se fhteje med kontrolsko blago (§§. 337 in 360) , naj se dalje perstavi :

- f) zéfta , po ktéri na kraj naména poslatev pojde ; sa snamnje zéfte se vse krajine , kterih se ona v' mejnim kantonu pertika , pa vézhi kraji , fkosí ktere v' nótrenji zolní okolii gré , perstavijo ;
- g) zhas , v' kterim ima poslatev na kraj naména priti , in fzer : per blagu , ktero gre proti notrenji zolní okolii , posebej fhtevilo ur , v' kterih ima mejni kanton sapustiti , in zhas , v' kte-

rim kraj naměna dosěshejo, per rezheh v'is-hod naměnjenih shtěvilo ur, po kterih pretěku mora zolna mēja preštopljena biti. Ta zhaš se, kakor vosnik blaga mēni, po mēri postavi, ktěra se po vsakdajnih okolišhinah, po kakšnosti pošlatve in pota sadōsti pokashe.

3. Vsėtev pomanjkljive poterdbė boleta:

§. 104.

a) Poštava;

Nihzhe ni dolshan, pomanjkljviga boleta vseti. Zhe se komu pomanjkljiv bolet da, smė rezhi, preden se blago is opravilške vlagņize, ali od opravilšha šran vsame, de naj se pismo ali list spolni, ali novo pismo bres pomote naredi.

§. 105.

b) Kaj je štoriti, zhe zolnija to odrėzhe.

Zhe se zolnija brani spolnjen ali popravljen bolet narediti, ima vosnik ali prejėmez blaga pravizo, preden se od opravilšha ali is vlagņize šran vsame, rezhi, de se mu od zolņije sa njegovo prošņjo sa nared drusiga boleta, in sa njė brānitev pisana poterdba da; zhe pa zolnija tudi tega nozhe, naj se k'gošpōfski ti-

stiga kraja poda, de per zolnii to okoli-
shino, de je bil nared prenarejeniga boleta
proshen, ód zolnije pa odrezhen, v' protokol
(ali prekuzulo) vsame. Ta protokol se od
gospofke, zolnije, in sprotnikov podpishe,
in ostane per gospofki. Sprotnikam se pa od
storitve protokola list da, ki ga tudi zolnija
podpishe, kateri jim s' boletam vred sa od-
kaso flushi, ko bi zolnija podpis protokola
ali lista odrekla, naj gospofka to okolishino
v' obeh pismih raslozhno perstavi.

4. *Dvojniki bolétov.*

a) Pròshnja sa-nje.

§. 106.

Zhe se sгоди, de se bolét, kakor kol
bres sadolshenja gospodarja, sgubi,
smé tishi, na kteriga imé je spisan, sa dodeljen-
je dvojnika ali duplikata profiti. V' té prò-
shnji mòra vselej namén, sa kteriga mu je
dvojnik dodeliti, raslozhno povédati.

b) Pogóji pròshnje.

§. 107.

aa) Zhe je dvojnika tréba, de se odkasi zolni gospofk
polosheni perdéne.

Zhe sheli dvojnika, de ga odkasi, ki
ga ima zolni gospofki poloshiti sa
spolnjenje zolniga ravnanja, dobi, se
ima po tem ravnati:

1. Zhe se je bolet sgubil na poslatvi blaga, ktero se, kadar v' kraj naména dojde, k' zolnii postavi, ali ob odlagi v' tém kraji mora s' bolétam prevedeno biti; naj se sguba boléta blishnji zolnii na potu, po ktérim blago gré, stojézhi, zhe pa na tistim potu ni zolnije, pred odlago, zolnii v' kraji naména stojézhi, ali zhe ni ondi zolnije, rasdelku perhodkne strashe v' tem kraji postavljenimu, zhe sadnjizh ondi ni ne zolnije, ne rasdelka perhodkne strashe postavljeniga, k' daljšhimu v' treh dnéh, po tem ko je blago v' kraj naména perfhlo, kantonski gosposki zolne opravila ravnajozhi skashe. Zolnija ali rasdelek perhodkne strashe popishe natančno stan blaga, njega raspól in mnošino, pa shtevilo in snamnja svéskov in hramb, in poda popis kantonski gosposki. Ona ofkerbi ravno to, zhe je odkasev na ravnošt per njej storjena bila.
2. Zhe se je sguba boleta she le po tem, ko je blago she v' kraj naména perfhlo, in ondi she odlosheno bilo sgodila, ali snajde gospodar blaga, kteriga per dohodu v' kraj naména pred zolnijo postaviti ni ukasano, sgubo boléta she le po tem zhafu, naj k' daljšhimu v' osmih dnéh, po tem ko je sgubo isvédil, tisto zolnii v' tistim kraji stojézhi, ali, zhe ondi ni zolnije, ras-

delku perhodkne strashe ondi postavljénimu, ko bi pa tudi rasdelka te strashe ne bilo ondi postavljéniga, kantonski gosposki zolno opravilo ravnajozhi skashe. Po té odkasvi se, kakor je sgorej ukasano, ravna.

3. Od bolétoy, kterih rabo sa odkasev spolnjeniga zolfskiga ravnanja postava na poseben zhas natvési, se ne smé, zhe je ta pretékel, in ni postavinih pogojev sa njega podaljšhino, dvojnik ali duplikat, de bi se s' njim zolni gosposki odkasev storila, dodeliti.
4. Kar ravnanje per sgubi odkasviniga boléta sa vnanje nesazolno blago sadene, je v' posebnih postavah ukasano. (§. 161).

§. 108.

Podaljšhina.

Zhe so te postave (§. 107) kolikor okolishine perpušté, spolnjene, in se nima zhimu dvomiti ali zviblati, de je blago, kteriga to sadene, réf tisto, sa ktéro je bil sgubljeni bolet narejen, in sploh po snanih okolishinah ni misliti, de bi bil dvojnik savolj potuhe ali sakrivanja perhodkniga prelomljenja iskan, so kantonske gosposke zolne rezhi ravnajozhe pooblastene, iskan dvojnik dati dodeliti.

§. 109.

bb) Zhe je dvojniki sa drugi namén potreben.

Zhe se dvojniki boléta k' drugimu naménu ishe, kakor sa odkasev zolni gosposki dolshno, se smé tistimu, na kteriga imé je bolet narejen, dodeliti, in tukej ni treba spolnovati, kar je sa odkasev sgube ukasaniga, ali sa postavljени zhas veljave boleta (§. 107 fht. 1 do 2) potrebniga. Tode per narédu dvojnika je treba permérjeno previdnost iméti, de se v' druge naméne napek ne oberne, kakor le v' tiste, sa ktere je dodeljen.

§. 110.

c) Plazhilo sa naréd dvojnikov.

Plazhilo, ktero se bo sa naréd dvojnikov boletov opravljalo, bo s' posebnim vksam postavljeno.

4. Ravnanje, zhe je blago pred spolnjenim zolnim ravnanjem s' sodniskho prepovedjo preklizano.

§. 111.

a) Ravnanje sploh.

Zhe se zolnii od sodniskhe gosposke, preden je dovoljenje dano, blago is opravilskih vlagiz ali od opravilsha

širan vseti, na snanje da, de je saštava ali sodnika prepoved do rezhi dovoljena, in de se bres dovoljenja sodbe nikomur ne smé prepustiti, naj se, zhe rezh povédana sa vhodni sazol ni sunej kupzhije djano blago, in je vhodni zol she opravljen, ali zhe je od rezhi sa is-hod povédane, ktere is-hoda zhes zolno mejo sprotnik ni dolshan skasati, govorjenje, tista sodbi isda, v' vsih drusih pergodkih pa v' opravilski hrambi obdershi. Tudi blago sa vhod napovédano, od kteriga je vhodni zol opravljen, sa ktero pa vender zolnija vkasane opravilske poterdbe she ni dala, naj se v' opravilski hrambi obdershi, zhe je to v' osuanilu sodniške gosposke zolnii poslanim raslozhno rezhenó.

§. 112.

b) Zhe zolnija s' potrebnimi vlagizami ni prevedena.

Zhe v' pergodkih, v' kterih mora rezh v' opravilski hrambi obdershana biti, s' vlagizami sa hrambo potrebnimi zolnija ni prevedena, ali zhe rezh sa hrambo v' opravilskih vlagizah ni perpravna, mora tisti, kteri je sa saštavo ali prepoved per sodbi prošil, zhe blago she szer na drugo vlagnijo ni naravnano, pogoje spolniti, pod kterimi se naravnanje vnanjiga nesazolniga blaga sgodi.

Kadar se je té narédbi sadoštilo, se rezh ali na zolno vlagnijo naravna, in ondi v' hrambo vsame, ali pod opravilsko sapiro,

zhe je rezh sanjo perpravna, sodbi isda, kakor je she ta to ali uno sklenila. Sòdba, ktera je v'tem pergodku rezh prevsêla, je ne smé bres dovoljenja zolnije na prosto voljo prepustiti.

III. Pomozh protnika per zolnim ravnanji.

1. Kdo je k' temu poklizan.

a) Pravilo.

§. 113.

Zolno ravnanje se na besédo in f'pomozhjo naredza povédi ali tistiga spolni, kteri je od njega raslozhno pooblasten, ali kteri je po té postavi sa pooblastenza sposnan, ki blago k' zolnii perneseno zolfskimu ravnanju podstavi in po spolnjenim zolnim ravnanji vsame.

§. 114.

b) Pooblastenje vosnika blaga.

Vosnik blaga je, dokler tisti zhlovek, kteri je sa prejémza v'povédi sasnamvan, sam ali njegov pooblastenez k' zolnii ne pride, in prejetve poslaniga blaga ne sglasi, sa pooblasteniga sposnan:

a) Rezhí k' zolnii pernesene zolfski obravnavi podvrézhi, in po storjeni zolfski obravnavi prevsêti, potlej pa

b) Narozhbe sa kraj naména, sa ravnatev poslatve blaga, sa zésto, po kateri pojde, in sa zhas, v ktérim ima rezh v' kraj neména doiti, deliti.

Po tem ko je ta sglastev od prejémozastorjena, se zolno ravnanje s' njim déla, in bres njegoviga dovoljenja ne bo ne vosniku, ne kterimu tretjemu dopusheno, blago is opravilске vlaguize ali od opravilsha stran vséti.

§. 115.

c) Gléd na posébne naméne v' povédi blaga.

Zhe povéd blaga raslozhno od téh poslav drugazhen namén sa koga, f' kteriga pomozhjo zolno ravnanje délati, ali komu klago perpusiti, sapopade, naj gledajo po tém ravnati. Ko bi se pa ta prezej po tém, kadar blago dojde, per zolnii ne snajdel, in zhe se ne more savolj neprizhnosii njega, po redu, zolno ravnanje sazhéti, naj se po tistim redu, kateri je sa pergodek pomanjkanja postavine povédi ukasan (§§. 53 in 55) obravna.

2. Pokliz pooblastienza k' opravilskimu preiskanju.

§. 116.

Zolsko preiskanje rezhi k' zolnii per-

nefenih in délo sapire naj se vprizho pooblasteniga k' pomozhi per zolnim ravnanji (§§. 113 do 115) ftori. Zhe nozhe sraven priti, naj to f' pismam pové.

3. Njegova dolshnost pomagati.

§. 117.

On je dolshan, rezhi zolnimu ravnanju podvershene zolnii v' ftanu k' spolnjenju tega ravnanja potrebnimu pernešti, in po ukasu opravilnikov, dela k' spolnjenju potrebéne, posebno odlago in nalago, na vago djati in od nje spet vséti, odpréti in sapréti sveske in hrambe na svojo nesrezho in lastne stroske opraviti. Per zolnijah, per kterih so sa te déla posebni nosazhi ali delavzi pod opravilfskim ogledam najéti, in drugim délavzam ni perpušheno iti na opravilishe, morajo protniki unih pervih k' temu délu sa postavljeno plazhilo dobiti.

IV. Réd v' spolnjenji zolniga ravnanja.

§. 118.

1. Doba ali zhas sprejétja.

Mejne zolnije morajo postavljeno opravilfsko ravnanje ob vsih urah dneva, sunej poldanske ure, délati. Poslatve,

ktéríh pred solnzhnim sahodam niso mogli odpraviti, naj v' opravilsko hrambo vsamejo, ali na opraviliske pod strasho postavijo, de ne morejo raslezhene biti. Per zolnijah v' notrenji okolii postavljenih naj opravilske ure v' vsakim kraji postavljene spolnujejo. Popotnike, kteri nimajo rezhi sa kupzhijo naménjenih seboj, naj vselej po dnevu in po nozhi bres samude odpravijo.

§. 119.

2. Red v' odpravi edinih poslatev.

Odprava zolniga ravnanja se po rédu, v' kterim so edine poslatve per zolnii pershli, déla; sato se tisti, kteri so pred pershli, tudi pred drugimi, ki so posneji pershli, odpravijo, zhe so poved in drugi pogoji zolniga ravnanja v' pravim redu. Poslatve, per kterih ni tega, in per kterih se mora spolnjenje ali poprava povédi posneji storiti, na tako dolgo nasaj ostanejo, de se tiste, per kterih ni sadershka, odpravijo. Rezhi, ktere popotniki ne sa kupzhijo seboj imajo, in rezhi, ktere protniki ne delez h od zolne meje prebivajozhi, sa svoje potrebe ali sa terg, seboj imajo, naj se vselej prezej v' zolno ravnanje vsamejo, in ne sh' njimi zhakati reda kupzhiskiga blaga.

§. 120.

3. Perpomozhki k' poduzhenju zolovzov.

Per vsaki zolnii naj bo ena zolna tarifa s' vsemi posnéji danimi premémbami in sjasnijami, pa prizhijozhe postave slehernimu na vides perpravljene, in vsakterimu, ktéri se sheli poduzhiti, naj se mu per zolnii v' rabo dajo. Postave sa red, po katerim povedi morajo napravljene biti, naj se per vsaki zolnii in vsakim napovedniku v' natifu obé sijo. Tudi naj, zhe protnik per spolnjenji zolškiga ravnanja sheli postave, po katerih se to sgoti, isvediti, rasdélek postave ali sizer sploshniga osnanila, kteri opravilsko delo, ali red, po katerim se goti, sadéva, poishejo in protniku na vides dajo.

§. 121.

4. Narédbe sa ohranjenje redá v' zolnini ravnanji.

Sa vprashanje: zhe je zolno ravnanje, pa nalaga zola opravljeniga ali dolshniga po postavah, ni sodniskiga ravnanja. Tistim, kterim se sdi, de opravilsko ravnanje zolnije ali nalaga zola ni po postavi, je dovoljeno, pertoshiti se per gosposki oskerbnijo zolnih perhodkov ravnajozhi. Tegospofke so dolshne zhuti

nač natančnim spolnovanjem zolnih postav, in pod nobenim sgovorom ne odstopa od njih k' škodi protnikov perpušiti.

PĚTO POGLAVJE.

Od zolniga ravnanja naravnave blaga.

PERVI RASDĚLEK.

Od naravnave sploh.

§. 122.

1. Sapopaděk.

Ravnanje, f' kterim se komu dolshnost naloshi, blago v' nepreminjenim stanu drugi zolnii k' spolnjenju opravilskiga dela prenesti, se imenuje naravnává. Stvari tega ravnanja se imenujejo naravnávno blago.

§. 123.

2. Opravila, sa ktere se naravnáva sгоди.

Opravila, sa ktere se naravnáva sгоди, so:

1. Pravo spolnjenje zolniga ravnanja sa vhodni sazol.
2. Sprejétev naravnanih rezhi v' opravilsko vlaguizo.

3. Jemanje neplazhaniga zola.
4. Poterdba, de je naravnana rézh v' kraji zolnije, na katero je naravnavastorjena, dofhla, ali
5. De je zhes zolno mejo preshla.

§. 124.

3. Njé rezhi.

Naravnavase stori :

1. Sa vnanje nesazolane rezhi, (to je sa rezhi, ktere v' v'vodu niso bile sazolane) ki so naménjene:
 - a) sa vshitje ali sa rabo dobljene,
 - b) v'opraviliske vlaguize odloshene, ali
 - c) spét v' vnanjo deshelo ispeljane (fkosi dershavino okoliyo peljane) biti.
2. Sa domazhe perdélke, ali vnanje po postavi v'smenjo prenesene rezhi
 - a) k'is-hodu v' vnanjo deshelo;
 - b) k'poflatvi v'zolni okolii, ali
 - c) k'poflatvi iskraja v'kraj po zolni desheli, zhes morje, fkosi vnanjo deshelo, ali fkos zolni isjémek.

DRUGI RASDĚLEK.

Od naravnave vnanjih nesazolanih rezhi.

I. Obravnanje naravnavniga blaga v' vходу.

1. Zolnije , ktére fo k' naravnavni pooblastene.

§. 125.

V' redu fo le kupzhiske zolnije pooblastene vnanje nesazolano blago v' vходу is vnanje deshele ali is zolniga isjémka na drugo zolnijo naravnati. Mejnim zolnijam sa vsakdanjo sménjo je le dovoljeno, blago, ktériga vhodni sazol je v' njih pravizah sapopaden, ali rezhi, ktére imajo popotniki v' mnošini njih okolishinam permerjeni sa svojo rabo seboj in ne sa kupzhijo, naravnati. Dvor-nija samore to pravizo, kjer je je sa sménjo tréba, po méri potrebe rasshiriti.

2. Posébné potrebe povéd.

§. 126.

a) Vnanje.

Povéd sa blago, ktero je sa naravnavo, naj se ob pergodkih, v' ktérizh uftna napoved ni dovoljena (§. 63), v' dvojim enakim

kim spisu odda. Vséta ušna povéd pa naj se vselej od povédza v' opraviških bukvah s' iménim podpisam, ali zhe ne sna pisati, s' rozhnim snamnjem, vprizho dvéh prizh, pertisnjenim, poterdi.

§. 127.

b) Notrenje.

Povéd sa naravnavno blago se more vselej po iménih in merah tarife vhodniga ali skosniga zola narediti.

Sa rezhi, od kterih se skosni zol po téshi f' taro, ali po shtevilu štvari pobira, se vselej, sunej teshe, ali shtevila, tista méra, po kteri je vhodni zol postavljen, pové. Od blaga, ktero se štlazheho vosi, naj povéd, zhe je po iménih in mérah tarife vhodniga zola narejena, vselej tudi perštavek téshe f' taro sa vsak svések sapopade, zhe ni vhodni zol she takó po téshi f' taro namérjen.

3. Poroshtvo sa naravnavo blaga.

a) Od štrani narédza povédi.

§. 128.

Narédez povédi prevsame s' njo, sunej splošhniga poroshtva sa povéd (§. 71), dolshuost:

a) na postavo sa naravnavo blaga skerbno gledati, in sa njega spolenjenje štati, pošébnó

- b) sa refnizhno donesbo blaga do zolnije, do ktorej je naravnano, sa skosno blago pa sa njega is-hod zhes zolno mejo, potlej
- c) sa fhtrafnige zhe ukasane narédbe niso spolnjene, kar jih postava vosniku ali komu drugimu raslozhno ne naloshi, pòrok biti, sadnjizh
- d) zhe se blago, pred odhodam, na potu v' kraj naména, ali po dohodu vanj, v' opravilfski vlaguizi odloshi, dolshnosti vlaguikam naloshene spolniti.

b) Porofhtvo blaga.

§. 129.

Sa dolshnosti od narédza povédi na-fe vséte je saftavljena rézh, ktéra je naravnana, dokler je v' opravilfski hrambi ali pod opravilfsko sapiro.

Koliko se more ta, tudi po pretezhenim tém pogoji, sa plazhilo zola ali fhtrafnige vséti, se bo v' sadévkú zola v' té postavi (§§. 201 do 206), v' sadévkú fhtrafnige v' fhtrafni postavi sa perhodkno prelomljenje povédalo.

c) Porofhtvo vosnika blagá sa povéd.

§. 130.

aa) Pogoj.

Zolnija naj spifano povéd sa rezhi k' naravnavi naménjene vosniku bere, zhe ni on

sam narédez povédi. Zhe poprave pové, se morajo raslozhno na herbtu povédi perstaviti. Vosnik naj poterdbo, de mu je bila poved brana, pa od njega povédane poprave, po redu sa podpis ustne povedi ukasanim (§. 64) saterdi.

§. 131.

bb) Oléga tega poroshtva:

Kadar je ta narédba (§. 130) prav spolnjena, je vosnik k' nerasdeljeni roki pòrok s' narédzam povédi sa resnizo téhle v' povédi, zhe je ni popravil, sapopádenih nastav :

1. Shtevilo sveskov, in f-hramb.
2. Raspòl rezhi, ki se odkrite in nestlazhene vosijo.
3. Shtevilo r é p o v povédane shive shivine.
4. Tesha f' taro vse vlage, zhe ima vosnik vòsen list.

§. 132.

cc) Posebnost poroshtva povédza pá vošnika:

Spolnitve ali poprave od vosnika per branji povédi storjene ne spreminé, ali ne pomanjšhajo poroshtva, ne tistiga naredzu povedi nalosheniga, ne uniga na blago djaniga:

4. Sagotovljenje dolžnosti in povédi isvirajozhkih.

- a) Od strani snanih in varnih kupzhevavzov ali vosnikov.

§. 133.

- aa) Pravilo.

Je povêd od snaniga in varniga kupzhevavza ali vosnika narejena, ni tréba rasun podpisa povédi od strani naredza nobeniga drusiga sagotovljenja ali savarvanja.

§. 134.

- bb) Kdo je sa taziga sposnan.

Sa snaniga in varniga kupzhevavza ali vosnika je sa naravnano blaga tisti sposnan, kateri per zolnii f' sprizhvijo svoje domazhe gosposke skashe, de v' notrenji desheli prebiva, de je sa kupzhijo ali vosnijo poterjen notrenji desheljân, in de njegovo premoshenje ni na kant djano. Per kupzhevavzih je she perstaviti, kaj imajo sa svoje kupzhisko snamnje ali podpis. Té sprizhve veljajo le sa dvé léti od dné njih narejenja. Dokler tisti, ki je to sprizhev pernefel, ne spremini, ne stanovanja, ne, zhe je kupéz, kupzhiskiga snamnja, dokler perdobska praviza, ki jo sprizhev kashe, ne ugafne,

in dokler on v'kant ne pade, ne treba per posébnih poslatvah blaga pred pretezhenim postavljenim zhasam dvéh lét nobene nove poterdbe. Ko bi se pa kdo, po tém ko je njegova perdobfska ali vosnfska praviza she ugafnila, ali ko je njegovo premoshenje na kant djano, sa varniga kupza ali vosnika na snanje dal, in takó s' besédami ali molzhé naravnávo blaga, ki je le pod témi prédki dovoljena, nase potégnil, bo, zhe se po tém fhkoda pergodi, kakor so she okolifhine, f' strahvavnimi postavami obloshèn. Gosposke in sodbe so dolshne, vsaziga kupza ali vosnika, ktériga premoshenje je na kant djano, in kterimu so sprizhev sa dobljenje naravnave blaga pred menj kakor dvéma letama dali, gosposki, ktera opravila zolnih perhodkov v' téj desheli ofkerbluje, s' napovedjo dane sprizhve, de se to zolnijam na snanje da, ob zhasu osnanila na kant dévanja sglasiti.

§. 135.

cc) Kdaj se smé od pernefvé ukasanih sprizhev odjénjati.

Zhe v' poslatvi ni sunej kupzhije djaniga blaga, zhe je po imenih in mérah tarife vhodniga zola povédano, in zhe je tisti, kteri sa naravnávo sa vhodni sazol na veliko zolnijo ali na zolno vlagajo profi, zolnii kakor domazh in poshten

zhlovek snan, smé naravnavo bres ukasane gosposkne sprizhve narediti. Zolnija bo pa vender sa vse hude nastopke tega ravnanja odgovor dajala.

b) Sa blago na poshtnim vòsu.

§. 136.

Sa rezhi, ktére se po poshti poshiljajo, zhe so v' poshtnim vòsnim listu sapopadene, ni tréba sagotovljenja.

c) Sa nesnane ljudi.

§. 137.

aa) Redi sagotovljenja.

Nesnani ljudjé, to je: vsi tisti, kateri nimajo sgorej imenovanih lastnost, posebno pa vnani desheljani morajo sa dolshnosti, ki so naredzu povédi naloshene (§. 128), sagotovljenje ali savarnost dati. Ta se da:

a) v' gotovini;

b) s' Estrajfhkimi dershavnimi dolshnimi pismi v' frebru saobrestvanimi po vrednosti kursa, ktera se po sadnjih Dunajfskih novizah, ali v' njih po manjkanji po sadnjim listu tistih deshelnih noviz, kterim je opravilski list s' Dunajfskim kursam perdján, srajta. Novize je protnik k' temu dolshan pernesti, zhe jih ni per zolnii;

c) f' porokam.

bb) Porofhtvo.

§. 138.

a) Kdo ga smé storiti.

Sa poroka smejo snani poshteni kupzi ali vosniki, ali drugi ljudje biti.

§. 139.

b) Snani kupzi in vosniki.

Kupzi in vosniki, per kterih so ukasane lastnosti (§. 134), prevsamejo porofhtvo she f' tem, de povéd blaga kakor poroki in plazhevavzi podpishejo.

Smejo tudi posébnó povéd porofhtva vpoloshiti, in fzer sa raslozhno povédane poslatve blaga, ali sa vse opravila naravnave blaga, ki bodo od kteriga drusiga poshiljavza zhes posebno zolnijo v' enim létu od dné podpisa storjene. Splofshna povéd porofhtva se le takrat smé vséti, zhe jo deshelina gosposka zolne opravila ravna-jozha vsame, in zolnii k' ravnanju poshlje. Zhe je splofshna povéd porofhtva storjena, in povéd blaga ni od poroka, ampak je od tistiga, sa kteriga poslatve porofhtvo velja, podpisana, mora refnizhnost podpisa na povédi od krajne gosposke, kjer protnik stanuje, po redu sa veljavo pisem ukasanim, poterjena biti.

§. 140.

c) Drugi ljudje.

Drugi ljudje smejo porofhtvo le sa

posebno imenovane pošlatve blaga, s' lastnim pismam, storiti, na katerih mora od strani krajne gosposke storivza poterdba predstavljena biti :

- a) de porok v' notrenji desheli stanovitno prebiva, in ali posebno povedano perdobsko pravizo ima, nepremakljive rezhi posede, ali, kakor je snano, od obréti lastne naloshnine shivi;
- b) de njegovo premoshenje ne gré na kant; in
- c) de je storivez iménni podpis s' svojo roko prestavil.

§. 141.

d) Oféga dolshnosti s' poroshtvam prevséte.

Porok se podvershe savési sa vse naredzu povédi naloshene dolshnosti (§. 128), k' nerasdeljeni roki sh'njim, do snefka, sa kteriga je savarnost ukasana (§. 142), porok biti.

cc) Snefek savarnosti ali sagotovljenja.

§. 142.

Snefek varnosti mora, zhe se v' gotovini ali v' dershavinih dolshnih pismih stori, vhodnimu zolu, in szer, zhe je poved blaga po iménih tarife skosniga zola napravljen, in zhe ime blaga v' nji sapopadeno ob-

seshe dva ali vezh raspolov blaga v' tarifi vhodniga zola s' mnogoterimi zolnimi stavki oblosheniga, nar višhjim zolnihu stavku pod tém iménam sapopadenimu enako velik biti.

Na to tukej povedano méro savarnosti seshe tudi poroštvu f' povédjo prevséto, zhe v' pismu poroštvu ni posében snefek isrezhen. Sa pergodek prelomljenja postav sa naravnavo blaga danih se tedej pòrok ne smé, zhe ni on, ne sam, ne po drusih kriv prelomljenja, famo savolj poroštvu, sa noben vézhi snefek, kakor sa tistiga, od kteriga pismo govori, ali zhe ni noben snefek isrezhen, sa ta tukej po méri varnosti ukasan, tirjati.

dd) Meja savarnosti v' sadévku dalje, sa ktéro se poroštvu prevsame.

§. 143.

a) Njih dopustljivost.

Savarnost smé sa shirjavo do posébné zolnije, do ktere se blago naravna, ali per skosnim blagu sa vso shirjavo ali daljo skosniga pota storjena biti. Per sadnjim bo poroštvu sa vso daljo skosniga pota veljalo, zhe ni bilo omejenje sa daljo do posébné zolnije, v' pismu poroštvu ali v' polagi savarnosti, raslozhno isrezhenó.

§. 144.

- b) Oféga sa pergodek odlage blaga v opravilске vlagñize.

Pod porošhtvam, ktero varnost omejeno na daljo do pošébné zolnije obféshe, so vselej dolshnosti odlagovavza sadevajo-zhe sa pergodek sapopadene, zhe se blago per imenovani zolnii, ali, preden se do nje dojde, per kateri drugi na tisti dalji, sa ktero je varnost storjena, stojézhi zolnii odlo-shi, in v' opravilsko hrambo vsame.

5. *Preiskanje naravniga blagá.*

- a) Réd preiskanja.

§. 145.

- aa) V' splohnòti.

Rezhi k' naravnavi naménjene morajo popolnoma vnanjimu preiskanju podvershe-ne biti.

Notrenje preiskanje se mora vsaj s' ras-délkam pošlatve, kteriga odkasati pa protniku ni na voljo dano, storiti. Zhe je velika nepravnost najdena, je zolnija pod ostrim odgovoram dolshua, vse svéske in hrambe vprizho gosposkniga pravilnika, ali ko bi tega ne bilo, vprizho soféskiniga mosha odpréti, in vso nótrenost oglédati.

§. 146.

- bb) Po postavah sa vhodni sazol danih.

Zhe je povéd po iménih in méráh tarife

vhodniga zola narejena, in zhe poslatev ob-
stoji is rezhi sa vhod dovoljenih, sa kte-
rih vhodni sazol je zolnija pooblastena, naj
ona po prošnji vosnika ali sploh tistiga, kateri
je per zolnim ravnanji biti pooblasten, prei-
fkanje po postavah ukasanih sa vhodni
sazol (§. 92) spolni.

b) Zenitev vrednosti,

§. 147.

aa) Ravnanje per tém.

V' pergodkih, v' kterih je treba posta-
viti vrednost v'povéd, se v'naštavi vred-
nosti po redu besed povédi dershé. Ko
bi bila pa vender vrednost zlo prenisko po-
vedana, naj sa blago, kteriga zola zenitev
je zolnii snana, to zola zenitev sa
vrednost blaga vsamejo. Zhe pa zola zenitev
zolnii ni snana, naj se zenitev po
sgornjih postavah (§§. 90 do 91) stori. To
naj se tudi vselej sgoti, zhe protnik profi
zenitev storiti namesti vrednosti od zolnije
isrezhene.

Zhe v' kraji zolnije ni prav rezhi umnih,
ali zhe protnik profi, de bi se zenitev per
kteri zolnii postavljeni v' notrenji zolni okoli
storila; naj mejna zolnija blishnji zolni vlag-
nii, ktere se blago ob skosnim potu pertak-
niti mora, ta pomislek proti vrednosti pové-
di na snanje da. Zolnija ima pravizo to bla-
ga poslatev do blishnje zolne vlagnije spre-

miti dati. Strofke spremitve ima vosnik poverniti, zhe rezhi umni, ki jih zolna vlaginja saflifhi, vrednost v' povédi sapopadeno povifhati najdejo. Zhe blago ne gre zhes zolno vlaginjo; naj se potrebni rezhi umni is blishnjiga kraja, kjer fo, k' mejni zolnii poklizhejo.

bb) Naravnáva te vrednosti zenitev sa vhodni sazol.

§. 148.

Vrednosti zenitev, ktero zolnija sa naravnávo molzhe vsame ali raslozhno postavi, ne smé ob pergodku, kjer je rezh k' vhodnimu sazolu naménjena, naméri vhodniga zola sa podlogo flushiti. Ne ta vrednosti zenitev, ne zenitev po rezhi umnih storjena famo sa naméro sagotovila in sa opravilsko delo naravnáve ne odvsame zolnii, per kateri se ima sgoditi vhodni sazol, ravnanja sa zenitev vrednosti ukasaniga (§§. 90 in 91).

6. Naloga opravilske sapire,

§. 149.

Rezhi, na ktére se sapira naloshi.

Rezhi, ktere se naravnajo, se pod opravilsko sapiro denejo.

Od té narédbe fo isjéte:

1. rezhi, ktere se sa vhod in fkosni hod po fhtevidu ftvári ali po fhtevidu predvpréshene shivine sazolajo, pa

2. tiste, ki se navadno v' posébné hrambe ne stlazhijo, ampak se odkrite vosijo, zhe se odkrite in nestlazhe ne snajdejo.

Rezhi, ktere se nesaperte poshiljajo, se morajo takó na tanko popisati, de se isménjati ne morejo.

Dvornija je pooblastena, sa posamesne raspóle blaga, ali zestne vlake slajshavne narédbe, v' sadévku sapire blagá sa naravnane rezhi, uganiti, ali, kjer so drugazhne postave, tiste v' veljavi ohraniti, zhe sadévki sménje hozhejo, in sagotovilo proti napzhevanju dopusti.

7. *Dopushtenje poslatve.*

§. 150.

a) Njé pogoj.

Spolnjenje potréb ukasanih sa povéd blaga, pernesba sagotovila, kjer jo poslava hozhe, in storitev opravilskiga preiskanja po postavah v' tem rasdelku danih, storé po redu neodjenjljiv pogòj, bres kteriga se blagu naravnava in poslatev ne smé dopustiti. Zhe se ti pogoji popolnoma ne spolnijo, naj se ravna po naredbi postavljene sa pomanjkanje povédi (§§. 53 in 55). Sa kraje, v' kterih je savolj lastnih sadévkov od splošnih postav tréba odjénjati, samore dvornija posébné naprave dati, ktere bodo v' posebnih osnanilih sploh na snanje dane.

§. 151.

b) Spisana poterdba (bolet).

K' poterdbi sa storjeno ravnanje naredi zolnija bolet, ktéri, zhe je blago skosi v' vnanjo deshelo namenjeno, se skosna naravnavava, v' drugih pergodkih pa vhodna naravnavava imenuje.

V' ta bolet se rasun splošnih potreb zolnih boletov (§§. 101 do 103) postavi:

- a) Zolnija, na ktéro se blago naravnavava, to je: tista zolnija do ktere se mora k' spolnjenju posebniga ravnanja prenesti.
- b) Ravnanje, sa ktero se naravnavava stori.
- c) Zolna vlaginja, ali druge opravilnize, do ktérik mora naravnana rézh ob hodu na kraj zolnije, do ktere je naravnavava storjena, k' ogledu postavljena, biti.
- d) Per skosnim blagu, ktero ima bres dotike vlaginje v' vnanjo deshelo isiti, se mora zhas, v' kterim ima poslatev per ishodni zolnii dojtí, per drugim naravnanim blagu pa zhas, v' kterim mora per blishnji zolni vlaginii postavljeno biti, postaviti.
- e) Sadnjizh mora tudi perstavljeno biti, ako, in kako je sagotovilo storjeno.

§. 152.

c) Poslatev prepiska povédi medzolnijam.

Prezej po narédu boleta poshlje zolnija prepisek povedi na ravnost do zolne vlaginje;

do ktere se mora pošlatev postaviti, ali, zhe se na potu vlágnije ne pertakne, do zolnije, zhes ktero blago v' vnanjo deshelo iside. Zhe je uštna povéd storjena, naj prepis sapisa v' opravilške bukve djaniga naprej pošlje.

II. Postave sa vlak blaga do zolnije, do ktere je naravnano.

1. Postava k' medzolnijam.

§. 153.

a) Sasnamek teh zolnii.

Zhe je na potu, po kterim naravnano blago pojde, vezh zolnih vlaguij, ali velzih zolnij, ni tréba, de bi se pošlatev k' všim tém zolnijam postavljala. Dósti je, v' kantonu vsaki deshélui gosposki zolne rezhi ravnajozhi eno zolno vlaguijo sasnamvati, per kteri naj se pošlatev blaga, preden v' kraj naména, ali per is-hodni zolnii dojde, postavi. Zhe je velka zolnija na potu, po kterim blago gré, postavljena; je ne smé preiti. Tudi mora blago vselej k' prvi vlaguii, ktera se na potu od zolne meje proti notrenji zolní okolii snajde, pa k' sadnji vlaguii, ktera je na potu is notrenje zolne okolije proti zolni meji, postavljeno biti. Zhe se na potu snotrej zolne okolije postavljene med zolne meje pertakne, se mora naravnano blago k' zolnijam na té meji stojézhim postaviti.

§. 154.

b) Isjétje.

Od stave k' zolni vlagnei pred dohodam v' kraji naména, ali k' is-hodni zolnei so popolnoma isjéte :

1. Rezhi, ktere se po poshti poshljejo, in ktére so v' poshtnim listu sapifane.
2. Blago od raspóla rezhi k' vhodu sa notrenjo rabo ne sunej kupzhije djane, sa ktere je povéd po iménih in merah tarife vhodniga zola narejena, in je zolsko preiskanje per mejni zolnei, po postavah danih sa vhodni sazol spolnjeno. (§. 146.)
3. Shiva shivina. Nje poslatev splòh ni na poséбно imenovane zéste navésana.
4. Vse rezhi, kterih sazol v' tarifi skosniga zola ni samo po téshi, ampak tudi po vpresheni shivini, ali je le samo po té isrezhen.
5. Kurirji in popotniki, ki nimajo blaga sa kupzhijo naménjeniga per sebi.

2. Dolshnosti vosnika blaga.

§. 155.

Vosnik je dolshan, bolet skerbno hrániti, opravilsko sapiro neokeršheno ofkerbovati, po zésti v' boletu sapifani hoditi, sa dohod postavljen zhas spolniti, in blagó k' zolnijam, ktere so v' boletu imenovane, postaviti.

3. Ravnanje zolnij, k' ktérim je blago postavljeno.

§. 156.

a) Splošne postavbe.

Vfaka zolnija, do ktere mora blagó postavljeno biti, ima njega vnanje preiskanje ofkerbeti; posebno ima shtevilo, in snamnje sveskov, in hramb s' bolétam perméríti, pa opravilsko sapiro ogle dati. Zhe se sveski, in hrambe, po shtevilu in snamnji, prav najdejo, je sapira neokerfhena, kakor tudi sploh vnanji stan vlage pravizhen; se spolnjenje tega opravila na bolet, kateri blago sprémlja, poterdi, in tudi zésta, po ktéri naj dalej hodi, pa zhas, v' kterim ima blago per blishnji zolnii, v' sadévku njega naména, doйти, sapishe. Té zolnii se tudi na ravnoft dvojnuk povédi, ki je po sgornji postavi (§. 152) pershel, poshlje.

§. 157.

b) Ravnanje per manjkljivosti v' vnanjim stanu.

Ko bi bila opravilska sapira vida-
ma okerfhena, ali ko bi sploh vnanji
stan vlage kasal, de je bila odperta; naj
zolnija, per kateri se to déla, opravilnika
vladske gosposke poklizhe, ali, ko bi tega
ne bilo, kteriga soséfskiniga mosha, ko bi pa
tudi tega ne bilo, dvé poshtene prizhi, naj
sveske in hrambe da odloshiti, in naj
jih na tanko ogléda in svaga. Zhe se

per tem preisknji pokashe, de opravilška sapira s' ovijalam vred ni nalash okersheha, in de ni bilo kakorkoli odperto, in zhe so snamnja in téshe prav, se novi pezhati natisnejo.

V' nasprotnim pergodku se mora vsak svések, in vsaka hramba, kjer se kej nepravniga pokashe, odpréti, in notrejšhina oglédati. Zhe se v' raspolu blaga kriviza pokashe, se mora notrenje preiskanje na vse rasdélke poslatve rasshiriti.

§. 158.

c) Posébná narédba sa sadnjio vlag'nijo pred ishodam fkosniga blaga.

Sadnja zolna vlag'nija pred katero se fkosno v' vnanjo deshelo naménjeno blago, preden do is-hodne zolnije pride, postavi, naj da od vsake fkosne poslatve vsaj en svések, ali eno hrambo, kteriga odkasati vosniku ni na voljo dano, svagati, odpréti, in notrejšhine preprizhati se.

4. Odlaga in prelaga naravnaniga blagá.

§. 159.

Naravnano blago se ne smé na potu nikjer drugej, kakor le v' opravilških vlag'nizah zolniga vlag'nisha odlagati, in le v' opravilških vlag'nizah, pod opravilškim oglédam prelagati. Po tem je tudi vosnikom in ladjarjem prepovédano, na-

raavnano blago drugazhi kakor pod opravilskim ogledam prevsėti, in preloshiti. To rezh, de se je pod opravilskim ogledam preloshilo, naj zolnija na herbtu boleta s zherkami poterdi, in sraven tega imé in stanovanje vosnika, kateri je vlago prevsel, sapishe. Sa tise kraje, kjer se na druge vosila, savolj posebnih kraja sadévkov, sunej vlagnije navadno mora prelagati, bo s posebnimi naredbami potrebna previdnost storjena.

5. Neprevidene pergodbe na potu poslatve.

a) Njih sglasitev.

§. 160.

Vse pergodbe, po katerih se

a) potreba pokashe, od ukasane zeste odstopiti, blago sunej opravilske vlagneze odloshiti, ali preloshiti, ali zhas k' dohodu per zolnii na boletu postavljen prestopiti, ali po kterih se

b) kakshnost blaga, ali povedana teshapremini, vnanje ovijalohramb blaga ofhkoduje, sapira okershi, ali popazhi, snamnje sveskov ali hramb sbrishe, ali otare, se morajo prezej blishnji zolnii, ali drugi gosposki, ki vladске opravila oskerbljuje, zhe je ta blishe, sglasiti. Gosposka naj se resnize sglaslene per-

godbe preprizha, in vosniku sa sglasitev in snajdbo poterdbo dodeli. To ima vosnik per prvi zolnii fkasati. Ona to, ali sglasitev, zhe je ta per nje storjena, dalej obravná.

b) Sguba boléta.

§. 161.

aa) Zhe zolnii drugi prepis povédi fhe ni dofhel.

Zhe se je bolet sgubil, mora blago k'blishnji zolnii po ukasanim potu postavljeno biti. Zhe do té zolnije dvojniki povédi ni dofhel, naj ona vósne liste, ali druge poslatvi sa odkasev flushézhe pisma per-tirja, jih f'postavijo perméri, vnanje preiskanje blaga okerbi, in popis blaga, ki ga tudi vosnik podpishe, stori, va-nj naj perstaví, zhe je bila sapira neokerfhena in vnanji stan blaga prav najden, snamnje in fhtevila sveskov in hramb, njega tésho f'taro po svagani, ali per rezhéh, ktere se po fhtevilu stvarí sazolajo, to perstaviti, sadnjizh kakfhna je sapira najdena, zhe je blago odkrito in nestlazhenó vosheno, tudi to okolishino sapifati, sadnjizh poterdbo narediti, ktera naj blago do zolnije, do ktere je drugi prepis povedi imel priti (§§. 152 in 156) sprémi. Zhe je opravilka sapira okerfhena, ali sploh vnanji stan blaga tak, de je na potuho misliti, naj vprizho opravilnika vladfke gosposke, ali

ko bi ga ne bilo, vprizho sošéskiníga mosha, ko bi pa tudi tega ne bilo, pred pošhtenima prizhama, vsak svesek, vsako hrambo, kjer je kej napzhníga misliti, odpró, in notrejšhino ogledajo. Zhe vosnik sheli, de bi se notrenje preiskanje opustilo; smé profiti, de bi se blago nekej zhasa v' opravilsko hrambo vsélo, in drugi prepis povedi od tiste zolnije, do ktere ima priti, sa daljno opravilsko ravnanje dobil. Tako naj se tudi ravna, ko bi vosnik ne vedil imenovati zolnije, pred ktero ima blago ob potu postavljeno biti.

Zolnija, ktera blago v' hrambo vsame, se postavi opravilama s' zolnijami; do kterih bi bil drugi prepis povedi utégnil doiti, v' saflishbo.

Per snajdeni nepravnoſti v' perméri s' perneſenimi vòsnimi listi, ali drugimi písmi k' odkasvi flushézhimi, se ravna po redu sgorej (§. 157) ukasanim.

§. 162.

bb) Zhe je zolnija ta prepis povédi prejéla.

Zhe se snajde per zolnii, pred ktero dojde naravnana pošlatev bres boleta, ali s' poterdbo druge zolnije narejeno po sgoranjim rasdélku, drugi prepis povedi, ravna ona, po redu v' sadévku blaga k' zolnii postavljeníga sploh ukasanim (§§. 156 do 158). Tému opraviu se drugi prepis povedi sa podlogo dene, in v' edinosti s' tém, zhe se no-

bena nepravnoſt, in nizh, kar na potuho da miſliti, ne najde, nov in poln naravnaven bo-let naredi.

§. 163.

ce) Zhe blago ſ' popisam dojde, drusiga prepifa povédi pa manjka.

Zhe sadnjizh zolnii, do ktere naravnano blago ſ' poterdbo ſtorjeno ſavolj ſgube bole-ta (§. 161) dojde, drugi prepif povédi ſhe ni doſhel, ſe ſmé ſzer, zhe voſnik proſi, poſlatev tega blaga do zolnije, per kteri ſe ima odloſhiti, ali zhe je ſkosno blago, do is-hodne zolnije dovoliti. Is-hod pa vender v' vnanjo deſhelo, v' takim per-godku, ſkosnimu blagu ſ' polnim ſkosnim bo-letam neprevidenimu, dokler prepif perve po-vedi ne dojde, ſe ne ſme pervoliti.

6. *Premémba v' potu ali naménu blaga,*

§. 164.

Naravnano blago ſmé ali popolnoma ali nekoliko po drugim potu iti, kakor po od ſazhétka povédanim. Ta premémba ſe ſmé pa le per vlaganii ob zéſti ſtojézhi ſgoditi. Per njé mora premémbo pota voſnik, ali ſ' uſtno, ali ſ' piſano beſédo ſglaſiti. Zhe vſa vlaga ſamo zéſto premini, ne pa kra-ja naména, ſe nov pot na ſazhétnim bo-letu ſapiſhe. V' vſih drusih pergodkih ſe pa ſazhetni bolet vsame, in nov bolet naredi.

Zhe se naravnane pošlatve rasdelé, in po mnogotérih potih rasposhljejo, ali zhe blago, ktero je bilo naravnano k' odlagi v' opraviški vlagmizi, ali k' vhodnimu sazolu, namén k' is-hodu v' vnanjo deshelo dobi, se morajo nove povédi, po sadévku perve povédi in boleta, oddati. Vlagmija naj tukej popolnoma po postavah veljajozhih sa vhod naravnaniga blaga (§§. 125 do 152) ravna. Tudi shiva shivina sa gonjo fkosi zolno okolijo namenjena mora, zhe se kraj is-hoda zhes zolno mejo premini, pred zolno vlagmijo ob potu pervizh povedanim stojézho postavljena, in tukej sa njo nova povéd oddane biti.

III. Ravnanje zolnije, do ktére je bilo blago naravnano.

1. Njega raslozhnost, po naménu naravnave.

Opravilo zolnije, do ktére je bilo blago naravnano, se ravna po njega naménu, sa ktériga se je naravnava storila.

2. Sprejétje v' opraviško hrambo.

a) Zhe se ima sgoditi.

§. 166.

Zhe se stori naravnava sa odlago v'

opraviške vlagne, se blago, po postavljanju sa té odlage danih, v' hrambo vsame. Ravno to se tudi sgotovi, zhe se sa skosno poslati ravna, sa katero je sagotovilo, pa ne delj kakor do te zolnije, dano; ali, zhe je blago naravnano k' spolnjenju ravnanja sa vhodni sazol ukasaniga, in, zhe se prezej po dohodu per zolnii pogoji tega ravnanja popolnoma ne spolnijo.

b) Obravnanje rezhi neoddanih, ktére po poshti dojdejo.

§. 167.

aa) Zhas nasaj poslati.

Rezhi, ktére po poshti is vnanje deshele, ali is zolniga isjémka dojdejo, se bodo, zhe ni sa kaj strahovavniga ravnanja savolj perhodkniga prelomljenja vpeljati, po poshti v' vnanjo deshelo, ali v' zolni isjémek po poshti, po kteri so bile v' zolno okolijo poslane, po pretezhenih treh meszih, od dne dohoda v' kraj naména, nasaj poslane, zhe prejémez, do ktériga so naravnane, v' tem zhasu zolnii ne sglasi, de hozhe prejéti imenovane rezhi.

§. 168.

bb) Se poshljejo nasaj pred postavljenim zhasam.

Pred pretezhenim tém zhasam se nasaj poshljejo, zhe prejémez pové, de do-

féshenih rezhi vséti nozhe, ali, zhe se snajde, de niso perpravne sa sprejéte v' opravilsko vlag niz, ali shugajo v' tak stan spreminiti se, sa kteriga voljo opravil'ska hramba ni dopusthena, in, zeh v'téh pergodkih prejémez blaga prezej, ali vsaj dokler njega stan dopusti, ne vsame.

c) Sagotovilo per naravnavi dano se poverne.

§. 169.

Zhe blago naravnano je v' opravilsko hrambo vséto, se per naravnavi v' gotovini, ali v' dershavinih dolshnih pismih, storjeno sagotovilo she le, po tem ko je sa dolshnosti naredzu povédi naloshene novo sagotovilo storjeno, ali sa blago vhodni zol opravljen, poverne.

Per vrazhitvi se ravna po postavah (§. 176) sa is-hod fkosniga blaga veljajozhik.

3. Vhodni zazol.

§. 170.

a) Ravnava per njega storitvi.

Per spolnjenji ravnavé ukasane sa vhodni sazol naj zolnija, do ktére je blago naravnano, po postavah sa to ravnavo danih déla. Zhe je per mejni zolnii povéd po iménih in mérah tarife vhodniga zola oddana, in je preiskan je vlagé po postavah sa vhodni sazol da-

nih spolnjeno, naj zolnija preiskanje le tako ofkerbi, kakor je ukasano sa vhod rezhi k' naravnavi naménjenih (§. 145). Zhe pa perva poved ni bila po iménih in méraires tarife vhodniga zola narejena, zhe ni bil ogled od mejne zolnije po postavah veljajozhih sa vhodni sazol storjen, ali niso rezhi, sa ktere se ravna, od raspólastih, sa kterih vhodni sazol je mejna zolnija pooblastena, naj se popolnoma po postavah sa vhodni sazol danih ravná, in v' pervim pergodku naj se nova po postavi narejena povéd pernese.

§. 171.

b) Kraj spolnitve.

Blago per vходу sa skosno blago povédano, ali samo k' vlagi v' opravilsko vlagizno naravnano blago, se smé ali per zolnii, do ktere je naravnano, ali tudi per drugi na zesti, po kteri ima blago iti, stojezhi zolnii vhodnimu sazolu také delezhi podlosheno biti, kolikor storitve tega sazola v' pravizah zolnije stoji. Blago mora k' zolnii postavljeno, in tukej ravnavi v' prejšnjim rasstavku ukasani podversheno biti.

§. 172.

c) Isjétje od stave k' zolnii sa vhodni sazol.

Od ukasa stave k' zolnii sa vhodni sazol so samo isjéte: rezhi, ktere se sa

vhod is vnanje deshele po shtevilu stvari sazolajo, posebno shiva shivina, pa rezhi, ktere se odperte in nestlazhene vosijo, in k' nastavi opravilске sapire niso perpravne. To isjéte se le stori, zhe je poved na meji po iménih in mérah tarife vhodni gazola storjena, ogled od mejne zolnije po redu sa vhodni sazol ukasanim ofkerbljen, in zhe imenovana zolnija je k' opravilски ravnavi vhodniga sazola sa naravnano rézh pooblastena. Tisti, pod kteriga porofhtvam je naravnavá storjena, je dolshan, vsaj v' tridesétih dnéh, po tistim zhasu, v' kterim bi bilo blago per zolnii, do ktere je bilo naravnano, imélo dojtí, sglasítev sa premémbo v' naménu blaga tisti zolnii, od ktere je bilo naravnano, v' písmu storiti, in vhodni zol, zhe she ni bil opravljen, opraviti.

3. Is-hod fkosniga blaga.

a) Zolnije, zhes ktere je is-hod perpushen,

§. 173.

aa) V' splohnoti.

Sa is-hod zhes zolno mejo se sme fkosno blago le na kupzhísko zolnijo naravnati. Dvornija samore v' krajih, kjer sménja potrebuje, pomozhnim zolnijám pravizo sadévkam permérjeno sa ravnavo per is-hoda fkosniga blaga dodeliti.

§. 174.

bb) Posébej sa vsako poslatev.

Is-hod skosniga blaga zhes zolno mejo se sme le per mejni zolnii v' boletu sapisani sgoditi. Druga zolnija ne sme poslatve pustiti zhes zolno mejo, ampak jo mora ustanoviti, in na stroske in frezho tistiga, pod kteriga poroshtvam se je naravnava storila, v' hrambo vséti, in sglasitev postavljeni perhodkov kantonski gosposki storiti. Ta preiske okolishine, ktere so odstop od zolnije v' boletu sapisane navlekle, in stan poslatve blaga. Is-hod le dovoli, zhe je vse prav najdeno.

b) Ravnava is-hodne zolnije.

§. 175.

aa) Zolsko preiskanje.

Is-hodna zolnija naj se preprizha, zhe je blago k' vsim zolnijam, pred ktere je skosi zolno deshelo imélo postavljeno biti, postavljeno bilo, in ako je opravilska sapira, pa vnanje sagrinalo sveskov in hramb neokersheno, in se v' nedolshljivim stanu snajde. Zolsko preiskanje prav po tistim redu oskerbi, kteri je sa vhod blaga k' naravnavi naménjeniga ukasan (§.145). Zhe blago ni bilo postavljeno k' sadnji, pred is-hodno zolnijo stojézhi, na boletu imenova-

ni zolni (vlagii, morajo vladške gosposke
opravilnika poklizati, in ko bi tega ne bi-
lo, sošéskiniga mosha, ko bi tudi tega ne bi-
lo, dvé poshtene prizhi, pa sapovednika blish-
nje mejne strashe, ter vse svéske in hram-
be odpréti, in notrenjemu preiskanju pod-
vlézhi.

§. 176.

bb) Sagotovilo se nasaj da.

Po tem, ko se je is-hodna zolnija pre-
prizhala, de je blago ravno tisto, sa katero je
skosni bolet bil narejen, in de is-hodu ni sa-
dershka, da sagotovilo per vhodu v'go-
tovini storjeno, po odshtétvi napadniga
plazhila, vosniku sa kvitnigo nasaj.
Zhe tisti sheli, kateri je sagotovilo v'gotovini
dal, de se per vhodni zolnii nasaj da, ali
szer per is-hodni zolnii, pa vender ne
vosniku, mora to per vlagi sagotovila
raslozhno povédati, po tem se na skosni bo-
let raslozhno sapishe, kjé, in komu naj se
vlosheni snefek nasaj da. Ko bi is-hodna
zolnija ne iméla dósti gotovine, plazhilo oprá-
viti, naj vosnika do predpostavljene
perhodkov kantonske gosposke f'pif-
mam naravna. Sagotovilo v'dershavi-
nih obligazjonih storjeno bo od vhodne
zolnije tistimu, kateri je vloshil, nasaj dano.

§. 177.

cc) Is-hodni bolet.

Dovoljenje sa is-hod skosniga

blagá zhes zolno mejo, sapifhe zolnija, kër
fkosni bolet obdershi, v' posébni bolét.

§. 178.

dd) Ravnava v' is-hodu,

Po tem ko je ta bolét dodeljèn, ni pod
nobenim sgovorom vezh perpusheno, delj mu-
diti se, pa she menj blago odkladati v' pre-
storu med zolnijo in zolno mejo. Blago
mora v' tistih urah, ki so v' boletu postavljene,
she tisti dan, v' kterim je bolet narejen,
in s' svestim spolnjenjem postav sa is-hodno
blago danih (§§. 31 in 32.) na ravnost od
zolnije zhes zolno mejo spravljeno biti.
Storjena sapira se she le prav na zolni
meji odvsame. Zhe je pred zolnijo napo-
vednik, se poslatev blaga do njega naravna,
de se ondi sapira odvsame in resnizhni is-hod
poterdi. Spremitev blaga do napovednika
smé v' tistih pergodkih opushena biti, v' kterih
je opushenje spremitve sa vhod dovoljeno.
(§. 30).

§. 179.

ee) V' pergodku sadershka is-hoda,

Zhe se mora blagó savolj neprevideni-
ga pergodka od zolne meje k' zolnii
nasaj perpraviti, in ondi v' hranitev vséti,
naj se zolnía preprizha, ako ni sraven kake
potuhe. Zhe hozhe protnik blago v' zolno

okolijo nasaj peljati, ali ga zhes drugo zolnijo isposlati, mora dovoljenje kantonske gosposke, zolne opravila ravnajo zhe, k' temu dobiti.

c) Sprizhevanje sa is-hod.

§. 180.

Sa spolnjen is-hod skosniga blaga si dajejo zolnije opravilama sprotno saflifhbo. Tisti, pod ktérlih poroshtvam je naravnava sa skosni hod narajena, so vender dolshni sprizhev sa spolnjen is-hod dobro hraniti, in ga per vsaki potrebi pokasati. Ta dolshnost jenja po pretezenim enim letu od zhafa, v' kterim bi bilo blago imélo istopiti. Po tem zhafu ne smejo imenovani ljudjé v' podlogi povédi blaga, ali storjeniga porozhniga pisma, samo savolj pomanjkanja sprizhev sa is-hod blaga, ne k' vlagi vhodniga zola, ne k' shtrafnigi v' denarjih siljeni biti. Temu nasproti ostane, zhe se ne samo is pomanjkanja sprizhev sa is-hod blaga, de je bres pravize v' zolni okoli ostalo, sklene, ampak po drusih potih sprizha, de je blago v' skosni hod napovédano v' desheli sadershano, in vhodnimu sazolu odtégnjeno bilo, praviza dershavi perdershana do zolniga plazhila kakor tudi postavljena strahovavna ravnava do vsih tistih, kteri so storjeniga prelomljenja

ali krivi, ali deleshni, bres raslozhka ali so
skosno povéd naredili, in poroshtvo sa skosni
hod storili, ali ne, kar je le sploh snotrej zha-
sa postavljene postarje.

TRÉTI RASDÉLEK.

*Od naravnave vnanjiga sazolaniga, ali
notrénjiga blaga, sa is-hod v' vnanjo
deshelo.*

§. 181.

1. Zolnije, per kterih se to smé sgoditi.

Dovoljeno je, notrenje perdélke,
ali rezhi domazhiga déla, ktere so po
pravizhnim potu dobljene, in v' notrenjo
sménjo prefhle, per zolnii ne prav na zolni
meji postavljene k' is-hodu is zolne oko-
lije napovédati. Zolnija naj ravnava sa is-
hod blaga ukasano oskerbi, in blago na mejno
zolnijo naravná, de ondi zhujejo sa ref-
nizhni is-hod zhes zolno mejo, in, zhe
is-hodni zol she ni opravljen, de ga vsamejo.

§. 182.

2. Sagotovilo.

Per té naravnavi ni tréba sagotovila.

§. 183.

§. 183.

3. Nalaga opravilске sapire.

Blago se v' teh pergodkih pod opravilsko sapiro dene:

1. zhe narédez povédi, ali vosnik sa nalago sapire profi;
2. zhe se ravna sa opravilo, po katerim narédez povedi je dolshan, zolnim gospoiskam spolnjen is-hod blaga skasati.
3. Zhe zolno plazhilo per ravnajozhi zolnii ni bilo oprávljeno.
4. Zhe se blago med tiste rezhi shtéje, v' sadévku kterih je nalaga opravilске sapire per poslatvah v' notrenji sménji ukasana.

§. 184.

4. Ravnanje po ukasani zésti in zhasu.

Rezhi pod opravilsko sapiro djane, k' is-kodu is zolne okoliye naménjene morajo po zesti v' boletu sapisani, v' postavljenim zhasu, k' zolnii, do ktere so naravnane, prenesene biti. Jih k' zolnijam postavljati, ktere ob zesti do is-hodne zolnije stojé, savolj vnanjiga ogléda ni treba, zhe se ne shtejejo med tisto blago, sa ktero postavave to stavo k' zhutju (kontroli) sménje ukashejo.

§. 185.

5. Pufhenje blaga v' zolni okolii.

Zhe protnik sheli blago k' is-hodu naravnano v' zolni okolii pustiti, in ni pod sapiro djano, mu je to bres spolnjenja porabnosti na voljo dano; vender se mu pa plazhani zol ne poverne. Zhe je bilo pa blago pod sapiro djano, se mora, zhe se od is-hoda odstopi, k' zolni vlagui postaviti, in tukej pufhenje blaga v' zolni okolii v' pismu fkasano biti. Zolnija odvsame opravilsko sapiro, perdershi is-hodni bolet, in da, po tem ko je sapira neokerfhena najdena, in sprizhano, de je rezh, po mnoshini in kakfhnosti ravno tista, sa katero je bil bolet narejen, is-hodni per naravnavi plazhani zol nasaj.

ZHETERTI RASDÉLEK.

Od naravnave rezhi, ktére v' notrenji sménji zolno mejo dofeshejo.

I. V' splohnóti.

§. 186.

1. Postava.

Notranje deshele perdélki, ali vnvanje sa rabo dobljeno blago, se po redu ne smejo zhes zolno mejo prosto-zolno is kraja v' kraj zolne okolije vositi.

§. 187.

2. Isjétje sa edine kraje okolije.

Pod kterimi pogoji sa edine kraje okolije je isjétje od te postave dovoljeno, bo po posébnih sadévkih, f' posébnimi osnanili saterjeno.

II. Sménja zhes morje.

1. Njé breszolno dovoljenje.

§. 188.

Zhes morje smejo notranji perdelki, ali vnanje po postavi sa rabo dobljeno blago, f' spolnovanjem postav v' tem rasdélku sapopađenih, prostožno is kraja v' kraj zolne okolije poshiljani biti.

Zolnije, zhes ktére je sménja dovoljena.

§. 189.

Zhes pomozhne zolnije sméjo té rezhi poslane in dobljene biti, zhe se sa blago ravná, ktériga is - hod v' vnanjo deshelo ni prepovédan, in ktériga vhod is vnanje deshele je zhes vsako mejno zolnijo dopushten. Vsaziga drusiga blaga vhod in is - hod je v' imenovani sménji le zhes kupzhifke zolnije dovoljen.

3. Povéd rezhi k' poslatvi naménjenih.

§. 190.

Rézh k' poslatvi zhes morje naménjena mora k' zolnii pernesena, in tukej, po spolnjenji postav danih sa naravnavo vnanjiga nesazolaniga blaga (§§. 126 in 127). povédana biti. Povéd k' poslatvi zhes morje se sme tudi per zolni vlaganii, ki ni ob morji postavljena, sgoditi. Ta naravna v' tém pergodku rezh, po postavah v' prejšnim (tré-tjim) rasdélku sapopadenih, pod opravilsko sapiro do zolnije, zhes katero se poslatev zhes zolno mejo ispeljati imá.

4. Poroshtvo sa resnizhno dostavo blaga.

§. 191.

Narédzu povédi je v'skerbi, rasun splošhniga poroshtva sa-nj, resnizhna dostava blaga do zolnije, zhes katero se ima v' zolno okolijo perpraviti, s' dolshnostjo, zhe té dostave ne fkashe, od blaga, kτέρiga is-hod je dopushten, odpadni is-hodni zol, sa tisto pa, ki je is-hodni prepovedi podversheno, postavljeno shtrafnigo plazhati. Zhe je tisti snan in poshten kuppez ali vosnik, mu ni treba posébniga sagotovila dati. V' vsih drusih pergodkih naj se sagotovilo da po postavah sa naravnavo nesazolaniga vnanjiga blaga (§§. 137 do 144). Méra sagotovila snefe per blagu,

kteriga is-hod je prepovedan, nje ga vrednost, per drusih rezhéh pa snefek is-hodniga zola.

5. Poroshtvo in dolshnosti vosnika.

§. 192.

Vosniku so ravno tiste dolshnosti in tisto poroshtvo naloshene, ktere mu postava per naravnavi vnanjiga nesazolaniga blaga nalo-shi (§§. 130, 131 in 155).

6. Opravek per naravnavi.

§. 193.

V' sadévku preiskanja blaga, nalage sapire, in naredbe boléta naj po postavah sa naravnavo nesazolaniga vnanjiga blaga (§§. 145 do 151) opravijo. Poslatev blaga se do zolnije, zhes ktero ima v' zolno okolijo spét dojtí, naravna, in zhas, v' kterim se ima to sgoditi, sapishe. Blago se mora na ravnost od zolnije na ladijo, v' ktéri se prepélje, preneseno biti. Odlaga v' morfskim savétji sunej zolnije ni nikoli dovoljena.

7. Poslatev do zolnije, do ktére je bilo blago naravnano.

§. 194.

Ob potu k' zolnii, do ktére je blago naravnano, se ne smé ne v' drugo ladijo pre-

Ioshiti, ne na otoku, v' savétji, ne kjé drugej sunej opravilске vlagneze odloshiti, zhe ktéra nepremagljiva pergodba k' temu ne fili. Postave sa prelago in odlago naravnanih vnanih nesazolanih rezhi (§§. 159 in 160) imajo tudi sa poslatve zhes morje svojo veljavo. V' popisu ladije, v' kateri je táko blago, mora to vselej posebej popisano biti.

8. *Oponovljeni vhod v' zolno okolijo.*

§. 195.

a) Ravnanje per tém.

Prezej ko poslatev blaga v' kraj namêna dojde, se mora na ravnost is ladije do zolnije, do ktére je naravnano pernesti. Zolnija naj zolsko preiskanje po postavah veljajozhih sa vhodni sazol spolni. Zhe se vnani stan, in vsa vlaga po redu, in prav najde, dodeli zolnija pisano poterdbo, po ktéri se dovoljenje da, blago prostozolno v' zolno okolijo pernesti. V' sadévku vrazhila sagotovila v' gotovini storjeniga se ravna, kakor je to sa ishod skosniga blaga ukasano (§. 176).

§. 196.

b) Sprizhevanje sa-nj.

Naredzu povédi blaga in sploh tistimu, pod ktériga poroshtvam je bilo bla-

go naravnano, je v' skerbi, v' pet in shtirde-
setih dnéh po zhasu, v' katerim je blago do
zolnije, do ktere je bilo naravnano, imélo
dojti, per ravnajozhi zolnii, de je bilo réf
donefeno, sprizhati. Zhe se ta sprizhev
ne pernese, in zhe ravnajozhi zolnii tudi na
ravnost od tiste, zhes ktero se je imel vhod
v' zolno okolijo sgoditi, ne dojde, se bo,
zhe se ravna od rezhi, ktérh is-hod je do-
voljen, in od ktérh is-hodni zol v' gotovini
ni bil opravljen, ta zol od tistiga, pod kté-
riga poroshtyam je bila naravnava storjena,
pobran; zhe se pa ispeljane rezhi med tiste
shtejejo, ktérh is-hod je prepovedan, bo
strahovavna ravnavna do tistiga, in do
storivza in deléshnika nedovoljeniga is-hoda
nagnana.

9. Nefrezhe na morji.

§. 197.

Zhe je blago s' neprevideno per-
godbo, ob vos'nji po morji, popolna-
ma ali nekoliko ofhkodovano, se smé
sa odjémbo od poroka dolshniga plazhila
profiti. Polna sprizhev prestance nefré-
zhe, in storjene shkode se mora k' daljshimu
v' zhasu v' prejslnjim rasstavku postavljnim
zolnii, zhes ktero je blago ispeljano, pred-
poloshiti, ali pa, zhe preiskanje nefrézhe na
morji per kateri pooblasteni gosposki she ni
dokonzhano, to iskasati. V' sadévku réda,
po katerim se sprizhuje, naj se po sploshnih

postavah danih sa ravnanje per nefreznan na morji (§. 48) ravna.

SHESTO POGLAVJE.

Od zolniga plazhila.

I. Dolshnost zolno plazhilo opravljati.

1. Sapopadek zolniga plazhila.

§. 198.

Zolno plazhilo ne sapopade samo zola, ampak tudi vse posébne doplazhila, in sploh davke, kateri se pod marfiktérimi iméni per vho du, is - hodu, ali per fkosnim hodu blaga opravljajo, pa ftranske plazhila, ktere se savolj zolske ravnave morajo oprávljati. Zolna tarifa postavi méro zolniga plazhila, in pové ljudi in rezhi, ki so od tega sprosteni. Od blaga sunej kupzhije postavljeniga, sa kteriga zolna tarifa vhodniga zola f'posebnim snefkam ne pové, je tisti dél vrednosti blaga vhodni zol, kterj je, per dobljenji sa lastno rabo dobivza po doseshenim dovoljenji, od tega opraviti.

2. Postava dolshnosti opravljati zolno plazhilo.

§. 199.

Opravljanje zolniga plazhila je

pogoj, bres ktériga spolnjenja blago is vna-
nje deshele ali is zolnih isjémkov perneseno
ne preide v'rabo ali sménjo, k' is-hodu
naménjene rezhi pa ne sméjo zhes zolno me-
jo stopiti.

3. Poroshtvo rezhi sa zol bres osira na lastnika.

§. 200.

Dokler je blago na potu od zolne me-
je do mejnezolnije na opravlíshu zol-
nije, do ktere je bilo savolj spolnjenja zolne
ravnave perneseno, v' zolfski hrambi, ali
pod opravílsko sapiro, je zolno plazhilo
na-nj natvésheno, in je naprej vsim dru-
gim od koderkoli isvirajozhim pravi-
zam. Kako se te pravize ohranijo, je bilo
sgorej (§§. 111 in 112) povédano.

4. Ofébna dolshnost zolno plazhilo opravljati.

§. 201.

a) Kdo je dolshan zolno plazhilo opraviti.

Zolno plazhilo opraviti je dolshan:

- a) Tisti, kterimu je poroshtvo sa povéd na-
losheno. (§§. 71, 73, 77, 128, in 141.)
- b) Kdor dolshnost zolno plazhilo opraviti
raslozhno prevsame.
- c) Kdor v' sadévku nesazolaniga blaga
kej stori ali opusti, kar se mu, po straho-
vavni postavi sa perhodkne prestope, ka-

kor per krajshanje zolniga plazhila, ali prelomljenje vhodne ali ishodne prepovedi, kakor pajdash ali deléshnik prelomljenja, ali tega skufhnja, more perdjati.

d) Kdor blago vé dama, de je bilo opravi zolniga plazhila soper postavo od tégnjeno, na-se perpravi.

§. 202.

b) Oféga dolshnosti dvéh ali vezh ljudi v' sadevku zola.

Zhe v' dvéh sadnjizh imenovánih pergodkih (§. 201 *c* in *d*) sta dva ali jih je vezh zolno plazhilo od ene in ravno tiste rezhi opravi dolshnih, jih sadéne ta dolshnost v' nerasdeljeno rokó.

5. Poroshtvo rezhi v' poséstvu zolovza.

§. 203.

Dershavini saklad ima pravizo ne le famó tirjati sa zolno plazhilo vfaktériga, ktéri ima dolshnost zolno plazhilo opravljati (§. 201), ampak tudi blago je saštava, dokler se snajde v' poséstvu tistiga, ktéri ima dershavinimu sakladu she ke jzolniga plazhila opravi.

6. Praviza do ne sazolane rezhi.

§. 204.

a) Proti tretjimu.

Proti tretjimu, ktéri zola opravljati

po sgornji postavi (§. 201) ni dolshan, se smé nesazolano blago, sa neopravljeno zolno plazhilo, le samo v'téh pergodkih v' pravizo vséti, in fzer:

a) Proti tistimu, ktéri ima blago v'iménu in koristi drusiga plazhilo zola podversheniga spravljeno, ali zhe mu je ta pravizo do sastave prepustil.

b) Proti tistimu, od ktériga plazhu zola podversheni ali zolovez ima pravizo rézh f'toshbo sa last nasaj tirjati.

c) Proti posledniku, kteri bi bil per dobljenji blaga, is njega kakshnosti, is zlo niske zéne, is snanih posébnih lastnost, is navadniga déla ali opravila prednika ali is drusih sadévkov, po pámeti imel misliti, de rézh ni sazolana.

d) Proti perdobovavzu, zhe je blago, ktéro prodajati je po zolnih postavah prepovédano, desravno je lastnost rezhi in imejza, ktera sadévek prepóvedi poterdi, posnal, na-se perpravil.

b) Posébej proti sastavniku.

§. 205.

Zhe imejiz ali posédnik nesazolaniga blaga je pravizo sastave na-nj sadobil, je, pred opravljenim zolam, ne more spolniti, zhe bi bil per dobljenji pravize do sastave védil, ali vsaj is kakshnosti rezhi, is

snanih posebnih lastnost, is navadniga dela ali opravila dolshnika, ali is drusih sadevkov po pameti lahko mislil, de ref ni sazolana.

7. Ref, po kterim se dershavi praviza do nesazolane rezhi spolni.

§. 206.

Nesazolano blago naj se v' pergodkih, v' kterih ima dershavin saklad pravizo do njega k' dobljenju neopravljeniga zola po prizhjozhi postavi (§§. 200 in 203 do 205), k' blishnji zolnii pooblasteni sa spolnjenje sazola odda, in tukej po postavi zolni ravnavi podvershe. Zhe je blago rezh strahovavne ravnave savolj perhodkniga prestopa, naj se sh' njim po postavah danih sa imenovano ravnavo oberne. Zhe pa prepir ali pravda nastopi, zhe ni pergodka strahovavne ravnave savoli perhodkniga prestopa, in ni sgorej (§. 200) postavljenih pogojev, naj se, dokler pravda stezhe, v' sodniskih ravnava h dopushene naredbe k' sagotavljenju dershaviniga saklada pravize, po perstopu gosposke sa-nj postavljene, po pravim potu napravijo.

II. Méra zola nastave v' sadévku upadniga zhasa.

1. Od vhodniga , fkosniga in is-hodniga blaga.

§. 207.

a) Zhas upadnosti.

Vhodni zol je f' zhasam , v' katerim je ravnava sa vhodni sazol spolnjena , ravno pred dodeljenim dovoljenjem , blago od opravilisha , ali opravilske vlagneze prostoovoljno vséti (§§. 94 in 98), vhodni zol pa , in fkosni zol f' spolnjeno ravnavo is-hodne zolnije , ravno pred dovoljenjem od té danim , sazolno rézh od opravilsha , ali is opravilske vlagneze zhes zolno mejo prenesi , upaden. Stranske plazhila se , kjer ni posébné postave sa-nje dane , per ravnavi , sa ktéro so postavljene , oprávljajo.

§. 208.

b) Opravljenje pred tém zhasam.

Ktéri so zol opraviti dolshni , jim je dovoljeno , plazhilo pred zhasam , ob katerim je zol upaden , opraviti. Posebno se samore is-hodni zol per vlaganii v' zolni okolii postavljeni , fkosni zol per vhodni zolnii , ali per vlaganii opraviti.

c) Premémbe v' méri zola po zhasu upadnosti.

§. 209.

Premémbe v' méri zola storjene po zhasu, v' ktérim je zol upaden, ne sméjo ne k' dobizhku, ne k' shkodi ljudém zolu podvershenim biti. Is prilike premémbe v' méri zola se sa is-hodno blago, sa ktero je bil zol per zolnii ne na zolni meji postavljeni naprej opravljen, opravljeni zol ali popolnoma ali po rasdélu le v' pergodku poverne, zhe je bilo blagó pod opravilsko sapiro djano, in ob ukasanim zhasu pred is-hodno zolnijo postavljeno.

2. *Od naravnavniga blaga, ktero v' zolni okólii bres postavljenja k' zolnii ostane.*

§. 210.

Sa naravnavno blago, ktero je, per premémbi njegoviga naména, sa vhodni sazól od ukasaniga postavljenja k' zolnii sprošteno (§. 172) in se pusti v' zolni okólii, defravno po splošni postavi (§. 171) k' zolnii, do ktere je bilo naravnano, ali k' drugi na imenovani zésti stojézhi zolnii, v' zhasu sa dohod k' tisti zolnii ukasanim, ni bilo postavljeno, bo vhodni zol po postavah, ki so tisti zhas veljale, namérjen, v' ktérim je ravnajozha zolnija f' spolnjenjem postave (§. 172) dovoljenje dodelila, blago od opravilisha, ali is opravilске hrambe

sprošteno od opravilске sapire stran vséti.

3. Od škosniga blaga, ktero se bres odlage prepélje.

§. 211.

Zhe se škosno blago neprenehama, in bres odlage v' zolni okolii škosi njo pélje, in se sgodi, med vòshnjo pred is-ho-dam is zolne okolije povishanje škosniga zola, naj ta premémba zolne mére ne veljá sa imenovano blagó, in škosni zol naj se od njega opravi po nishji méri, ki je bila ob zhasu vhoda zhes zolno mejo v' veljavi.

4. Od rezhi prestopa.

a) Od blaga is vnanje deshele soper postavo dobljeniga.

§. 212.

aa) Zhe je v' nespreminjenim stanu per zolovzu najdeno.

Zhe je blago, ktero je soper postavo is vnanje deshele, ali is zolniga isjém-ka bilo perpeljano, she nespreminjeno, in je posédnik v' dolshnosti zol upravljati (§§. 201 do 205), naj se blago, zhe ga v' vnanjo deshele ali v' zolni isjémek nasaj ne poshljejo, zolni ravnavi sa vhodni sazol pod-vershe. Zol se v' tem pergodku po sploshni postavi (§. 207) naméri.

§. 213.

bb) V' drusih pergodkih.

V' vsih drusih pergodkih se pa zol

od blaga soper postavo v'zolno okoli-
lijo pernefeniga po tisti méri srajta, ktéra
je bila, ob zhasu prestopa, v' kterim je rézh
soper postavo v'zolno okoliho perpe-
ljana, ali od opravlifha, is opravlif-
skih hramb, ali is opravlifke sapire
bila vséta, v' veljavi, in tadánji stan bla-
ga sapopade.

b) Od is-hodniga ali fkosniga blaga.

§. 214.

Tudi od is-hodniga ali fkosniga bla-
ga, ktero je bres plazhila zola, s' ognjenjem
is-hodne zolnije, is zolne okolihe ispeljano bilo,
se zol po méri ob zhasu, kadar je zhes
zolno mejo fhlo, veljajozhi srajta.

c) Zhe se zhas prestopa ne da isvéditi.

§. 215.

Zhe se pa zhas, v' ktérém se je prestop
postáv sa zolfko smenje veljajozhih sgodil,
ne da na tanko isvéditi, in zhe se is
popifanih okolifhin v' pergodku, de je pre-
mémba v' postavini méri zola storjena, ne da
isvéditi, ako se je prestop préd, ali po té
premémbi sgodil, naj se méra ob zhasu
snajdeniga prestopa veljajozha srajtbi
ali nastavi zola v' podlogo déne.

III. Podloga zolne nastave v' sadévkni mnoshine in raspóla.

§. 216.

1. V' rédu.

Zol se po mnoshini in raspólu blaga, ki ga povéd skashe, naméri. Zhe se pa po zol'skim preiskANJI snajde, de se blago s' odkasvijo povédi ne snide, in zhe pergodek ni tak, de bi se mogel po strahovavni postavi sa perhodkni prestop, kakor perhodkov odtéga, ali kakor skushnja perhodkov odtéga misliti, naj se zol po snajdbi zol'skiga preiskanja nameri. Je pa nepravnost povédi blaga taka, de odtégo perhodkov ali njé skushnjo sapopade, naj se zol po tisti mnoshini in tistim raspólu srajta, po katerim zol s' visnjim snefkam upade.

§. 217.

2. Od skashenih rezhi.

Zhe se sa vhodni sazol prav povédana rézh zlo ali nekoliko skashena najde, se od skashene in v' nizh spridene mnoshine yhodni zol ne vsame. Sprideno blago pa mora vprizho zolniga opravnika saterto ali v' vnanzo deshelo nasaj poslano biti. Tudi od skosniga blaga, ktero se je po neprevideni in po postavi skasani (§. 160) in sprizhani pergodbi spridilo, ali je per zol'skim preiskANJI sprideno najdeno, in

vprizho zolniga opravilka saterto bilo, naj se fkosni zol ne vsame.

IV. Jemanje zola.

§. 218.

1. Upanje zola.

Upadni zol se po redu ne pusti na upanje. Kolikor je s' posebnimi ukasi sa posebne rezhi upanje zola dovoljeno, je tako dovoljenje smirej preklizavno.

§. 219.

2. Nastopki rajtne smote, ali neprave natése zolne postave.

Rajtna smota, ali nepravna natésa zolne postave, naj ne bo v' f' h kodo ne dershavinimu sakladu, ne zolovzu; snefek, kar ga je prevezh opravljeniga, bo, kadar sprizha, tistimu, kateri je prevezh plazhal, nasaj povernjen. Zhe je, ne de bi bil hotel nalafh kej perhodku odtegniti, menj plazhal, kakor po postavini méri upade, ima zolovez, kar fhe manjka postavinimu plazhila, posneji opravití; sa to pa vender dershavini saklád smé le v' zhasu eniga leta od zhasa storjeniga plazhila tirjati. Dershavinimu sakladu ostané praviza perdershana, préd, ali po pretezhenim zhasu opravilnike, kateri so to sgubo sadolshili, ali tiste, katerim

je to po njih stanu v' skerbi, sa vse, kar manjka, tirjati. Opravilnik, proti kterimu se po té pravizi ravná, ne smé storjeniga vrazhila od zolovza, ali od tistiga, kteri zolniga plazhila ni popolnoma opravil, tirjati.

V. Posébné postave sa vhodni in ishodni zol.

1. Vhodni zol gré bres raslozhka kraja perdélka blaga.

§. 220.

Rezhi, ktere is vnanje deshele, ali is zolnih isjémkov zhes zolno mejo pridejo, so podloshene, bres raslozhka vhodnimu zolu. Zhe se domazhi perdélki zhes zolno mejo ispéljejo, in se per tém postave sa naravnavo rezhi, ktere v' notrenji sménji zolno mejo doséshejo, ne spolnijo, ugafne f'tem, v' sadevku zolne ravnavé, njih lastnost notrajnih perdelkov.

2. Pashinifka in delarna shivina.

§. 221.

Shivina, ktera se na pasho, in od ondot nasaj goni, smé zolnoprosto zhes zolno mejo semtertje hoditi. Tudi perdobki od shivine na pasho gonjene, kakor: mléko, frovo maslo, sir, in med tém povershena mladina se smejo prosto zolno

nasaj perpraviti. Pashiniska in délavna shivina, per kateri so pogoji, pod katerimi se sme po stranskih potih semtertje goniti, (§. 25 shitevilka 1) ni podvershena ne v' vhodu, ne v' is-hodu zolski ravnavi, ampak le naredbam sa previdnost, ktere so po krajnih sadévkih ukasane. Shivina pa, ktera is pashe, ali is poljskiga déla tisti dan domu ne gré, ali se tedej na daljne spashnike shene, ali se vezh dni na pashi mudi, se mora per blishnji zolnii sglasiti. Tanjsi postave sa ravnavo tukej spolnovavno se bodo tudi v' tem sadévkú po okolishinah kraja uganile. V' vsakim pergodku naj se zol od shivine, ktera je na pashi prodana po tistim stavku tarife opravi, kateri je bil takrat v' veljavi, kadar je shivina na pasho gredé zolno mejo prestopila.

3. Vvòshnja k' perpravi (predlavi).

§. 222.

K' perpravi, predlavi, ali olepavi se smé blago, ktero se ne shiteje med rezhi sunej kupzhije postavljene, prosto zolno upeljati, in v' postavljenim zhasu zhes tisto zolnijo, zhes ktero je pershlo, spet ispeljati. To dovoljenje pa ne obséshe rezhi, ktere po perpravi svojo bitno kakashnost ali podobo takó spreminé, de jih ni vezh sposnati. Koliko rezhi od raspòla blaga sunej kupzhije djaniga se smé prosto zolno k' perpravi vpeljati in ispeljati, bo

po posebnih naredbah povedano. Per vvodu k'perpravi naj se, zhe narédez povedi ni snan in varen perdobovavez savhodni zol sagotovi.

4. Isvòshnja v' negotovo prodajo ali skufshnjo.

§. 223.

V' negotovo prodajo ali skufshnjo se sméjo notranji perdelki, kterih isvòshnja ni prepovédana, v' vnano deshelo poslati, in ob zhasu v' boletu postavljénim spet zhes tisto zolnijo nasaj prostoazolno perpeljati. Is-hodni zol naj se ob poslatvi med tem sastavi.

5. Zolno ravnanje.

§. 224.

a) Per vvòshnji in isvoshnji k'perpravi, ali skufshnji.

Rezhi v' vhodu k'perpravi, in v' is-hodu k' skufshnji povédane morajo vnanjimu in notrenjimu zolfskimu preiskanju po postavah sa vhodni sazol veljajozbih podver-shene, in poséбно sasnamvane, ali, zhe se ne dajo sasnamvati, na tanko popisane biti. Prezej ko nasaj pridejo, naj se zolfsko prejskanje spet takó na tanko ofkerbi, in naj se preprizhajo, ako so rezhi ravno tiste, kterim je bilo dovoljeno prostoazolno nasaj iti.

§. 225.

b) Per vernjenji.

Sa rezhi, ktere se v' postavljenim zhasu spet nasaj perpravijo, naj se v' gotovini saftavljeno sagotovilo spet nasaj da. Od tistih pa, kterih pred pretezhenim postavljenim zhasam ni nasaj, se zol, in sfer od rezhi k' perpravi vpeljanih vhodni zol, od rezhi k' skufhnji ispeljanih is-hodni zol po méri veljajozhi ob zhasu, kadar je bila vvòshnja k' perpravi, ali isvòshnja na skufhnjo od mejne zolnije dovoljene, zhe zol ni bil she opravljen, opravi.

6. Poséбно dovoljenje sa mejno sménjo.

§. 226.

Poséбно dovoljenje, ktero je v' sadévkú mére zola k' slajshbi mejne sménje, ali dobivanja potrebnih rezhi sa mejazhe dodeljeno, ostane nepremák njeno.

SEDMO POGLAVJE.

Od opravijskih vlag niz.

I. Kraj in namén vlag niz.

1. Zolnije, per kterih so vlag nize napravljene.

§. 227.

Opravijske vlag nize so napravljene

per velzih zolnijah in zolnih vlag-nishih. Druge zolnije, zhe niso posebno rasfhirjene pravize dobile, so le pooblastene, pod posilavljenimi pogoji vhodno ali skosno blago, (§§. 53, 55, 79, 80, 82, 111 in 112) per katerim pogoji sa vhod ukasani niso prav spolnjeni, ali ktero je v' pravdi sapopadeno, v' hrambo vséti.

2. Rezhi

§. 228.

a) Ktere se v' vlag-nizo vsamejo.

Opravilске vlag-nize so po redu le naménjene, rezhi, ktere so zolni ravnavi podvershene, v' hrambo vséti.

§. 229.

b) Ktere se v' vlag-nizo ne vsamejo.

Smodnik ali pulfer, in rezhi, ktere se s' strofki ohranijo, ali ktere gnijó, se v' opravilске vlag-nize zlo ne vsamejo. Rezhi, ktere je tréba v' posebni skerbi in v' umétni ravnavi iméti, ali ktere se samé vnamejo, strupovine, pa blago, ktero bi s' mozhnim duham, ali kako drugazh rezhém v' vlag-nizi hranjenim utegnulo shkodljivo biti, se le v' tiste vlag-nize vsamejo, ktere imajo sa spravo tazih rezhi potrebne posébné narédbe.

II. Komú je kej mar sa odlosheno blagó.

§. 230.

1. Vlagavzi.

Sa vlagavza rezhi v'opravilске vlag-nize vsétih tifti velja, kterimu je poroshtvo sa povéd nalosheno (§§. 71, 73, 77 in 128).

§. 231.

2. Pòrok per naravnanim blagu.

Per naravnanim blagu je tifti, kteri je per njega vходу k' naravnavi potreéno poroshtvo dal, sa pooblasteniga sposnan, v'imenu vlagavza opravila sa odlago blaga v'opravilске vlag-nize, in sa njega do-bljenje od ondod spolniti, zhe ni bil v'povédi blaga drugi namén raslozhno uga-njen, in zolnii sglasfen. Tudi ne terpi to pooblastenje delj, kakor do zhasa, ob kterim prejémez blaga, v'povédi imenovan, zolnii sglasi, de ga prevsame.

§. 232.

3. Vosnik.

Vosnik, kteri blago k' zolnii perpravi, je sa pooblasteniga sposnan v'opravilsko vlag-nizo ga odloshiti, in, zhe povéd blaga, poslatvi sa odétev flushézhi

bolét, ali písmá, ktere vosník skashe, ne go-
voré sa púshenje v' zolnii, ampak sa daljšhi
poslateg, is vlagňuje spét vséti. Njegovo
pooblastenje blago is vlagňuje vséti mine,
kadar se prejémez blaga, ali pòrok,
pod kteriga poroshtvam je bilo naravnano, per
zolnii sglasi.

Zhe je naredéz povédi v' sadévkú tísti-
ga, kteri je pooblasten blago is vlag-
ňuje vséti, drugi namén postavil, naj se po
njem ravnaajo.

III. Prevsétje v' vlagňuje.

§. 233.

1. Ravnanje per tém.

Per prevsétji blaga v' opravilsko
vlagňuje se, vprizho vosníka, vnánjimu
preiskanju podvershe, neozhishena té-
sha snajde, in vsaj en svések, ali ena
hramba, kar naj bres vosníkoviga vtika is-
voljjo, odpre, in snotrej pregléda. Zhe
se pokashe dolshljivošt nepravnosti po-
védi blaga; naj tísti dél vlage, do kteriga
je dolshljivošt, vprizho tístih, kterim je po-
roshtvo sa povéd nalosheno, zhe so
v' kraji zolnije, in je njih prebivanje zol-
nii snano, pa vprizho vosníka, in kteriga
gosposkniga opravilníka, ali ko bi njega
ne bilo dobiti, soséfkkniga mosha, ko bi pa
tudi tega ne bilo, dvéh poshtenih prizh, no-

trenjimu preiskanju popolnoma podvershejo. Vosniku se v tem pergodku smé ukasati, de se savolj té ravnave, ofem in shtirdefet ur od zhafa oddatve blaga v' opravilsko vlag niz o, is tistiga kraja ne sme podajati. V' ta zhaf se nedélje in sapovédani prasniki ne shitejejo.

§. 234.

2. Poterdba prevsétja v' vlag niz o.

Zhe tisti, kateri je blago v' opravilsko vlag niz o oddal, sheli poterdbo tega prejeti; mu bo dodeljena. Ta poterdba naj pa vender le shitevilo sveskov ali hramb, kiso prevséti, shitevilka pod katero je blago v' vlag niz hke bukve sapifano, in dan prevsétja sapopade. Zhe je vòsni list pernesen, se more poterdba na njegov herbet perstaviti. Der-shavini saklad prevsame s' dodeljenjem poterdbe le sa shitevilo svéskov, ali hramb, in ne sa povedani raspòl, kakshnost, in mnoshino blaga poroshstvo.

IV. Pravize, ktere so s'rabo vlag niz ze svesane.

§. 235.

1. Prosta ravnava sa vlosheno blago.

V' opravilskih vlag niz ah vlosheno blago se smé, dokler je v' opravilski hrambi, k' v-

hodnimu sazolu, k' poslatvi v' druge vlag niz e, ali k' is - hodu v' vn an jo de - shelo napovedati.

§. 236.

2. *Predjatev in rasdelitev svéskov.*

Tudi je dovoljeno:

1. V' opravilski vlag niz i hranjenimu blagu vsimu, ali rasdeljenimu spremenjen namén dodeliti, tedej blago, ki je bilo sa skoshnjo naménjeno, sa vhodni sazol, in rezhi, ki so bile sa vhodni sazol odloshene, sa is - hod povedati (§§. 164 in 235).
2. S' spolnovanjem sa ohranjenje reda in varnosti v' vlag niz ah ukasanih postav, v' opravilski vlag niz i svéske blaga
 - a) Rasvésati, predjati ali
 - b) sa poslatev v' mnog tère kraje, ali preminitev v' naménu blaga v' manjši svéske rasdeliti. Delitev sveskov s' naménam, de manjši svéski ali hranilnize, v' ktere so rasdeljeni, se le per zolnijah, ktere so k' temu pooblastene, stori. To pooblastenje se le dodeli, kar ga je sa slajshbo poshteniga kupzhevanja tréba.

§. 237.

3. *Réd hranovanja.*

Nihzhe ne smé tirjati, de bi se blago

v' druge, kakor k' vlag'nizi naménjene ozhitne s-hrambe, in po drugim, kakor v' vsaki vlag'nizi vpeljanim, in na snanje danim redu hranovalo.

§. 238.

4. Ofkerbljenje óbzhuvanja sa stán blagá.

Lastnik blaga, in od njega pooblasténi ima ne le samo pravizo, ampak tudi dolshnost, stán vlosheniga blaga ob potrebnih, kakshnosti blaga permérjenih zhasih ogledati, zhe manjkljivost od strani hranjenja sagléda, zolnii, ktéri je vlag'niza podloshena, hitro povédati, in, zhe ta nozhe pomagati, to rézh gosposki, kteri je zolnija podloshena, sglasiti.

Po kakshnosti okolishin v' sadévku nastopkov sadolshenja, velja §. 130 sploshnih postavinih bukev.

V. Dolshnosti vlagavza.

§. 239.

1. Déla in strofski k' ohranjenju rezhi.

Dershavini saklad ne prevsame nikakor spolnitve déla in strofkov, ktére ohranjenje blaga v' dobrim stánu, ali per njem navadno perdobfsko ravnanje potrebuje. Ako, in kako delezh je dovoljeno, v' opravilskih vlag'nizah perdobfsko

ravnanje s' rezhmi ondi vloshenimi pozhéti, bo sa vfako vlag nizó po posébnih sadévkih povédano.

2. *Oprava vlag niga plazhila.*

§. 240.

a) Kdo ga je dolshan.

Vlagavez, in tisti, kterimu je porofhtvo sa njegove dolshnosti nalosheno, je dolshan, vlagno plazhilo po tisti méri opraviti, ktéra je f' posébnimi ukasi postavljena.

b) Méra srajtbe.

§. 241.

aa) Po redu.

Vlagno plazhilo se po neozhifheni téshe, ktéro je blagó ob zhasu vsétja v' vlag nizó imélo, naméri. Ne téshe sguba, ktéra sepo raskajenji, vfufhenji ali hlapenji sgodi, ne perrashba téshe, ki se s' navléko vlashnosti ali mozhérnosti napravi, se per namérjenji vlag niga plazhila ne bo zhislala.

§. 242.

bb) Zhe se spridi, ali po fili vsame blago, ali nekej blaga.

Ko bi se blagó, ali nékej blagá, po neprevideni pergodbi spridilo, ali is vlag nize stran vsélo; naj se od tistiga zhafa, ob kterim se je to pergodilo, ali ko

bi ta zhaš ne bil prav snan, od tišiga, ob ktér-
rim je to zolnii na snanje peršhlo, sazhéti,
tesha ostaniga blaga namérjenju vlag'niga
plazhila v' podlogo déne. Pomanjšhati ali od-
jénjati se pa vlagno plazhilo ne more tirjati,
zhe je blago šhe ostalo, pa vender sprideno
in ni sa nobeno rabo perpravno najdeno.

c) Kdaj se opravi.

§. 243.

Vlagno plazhilo naj se per od-
datvi blaga is vlag'nize, ali, zhe je delj
kakor eno léto spravljeno, na kònzú vfa-
ziga od zhaša vsétja v' vlag'nizo prete-
zheniga léta opravi.

d) Poroshtvo blaga sa vlagno plazhilo.

§. 244.

Sa vlagno plazhilo je saštavljeno
blago, dokler se v' opravilski hrambi snajde,
in se ne more, dokler ni vlagno plazhilo sa
zhaš hranjenja upadeno opravljeno, is vlag'nize
po nobeni pravizi tirjati.

*3. Sglasitev stanovanja vlagavza ali njego-
viga namestnika.*

§. 245.

Vlagavez naj, zhe on, ali tišti, ktéri
je sa-nj porok, v' kraji vlag'nize navadno šta-
nuje, svoje ali porokovo štanovanje zol-
nii, per ktéri je vlag'niza, na snanje da; v'

nasprotnim pergodku pa, zhe ne on, ne pòrok navadno v' tistim kraji ne stanuje, naj naméštnika sa opravila, ktére hranjene rezhi v' opravilski vlag nizizi sadévajo, v' tém kraji dobi, in zolnii sglaši. Perdobovavzi, kterim se po gosto pergodi, de blago v' vlag nizizo denejo, sméjo zolnii sglasiti she naprej sa vezh blaga, kar ga bodo ta ali uni zhas v' vlag nizizo dali hraniti.

VI. Ugashenje vlag nize.

1. Zhas, sa ktéri se vsétje v' vlag nizizo sgodi.

§. 246.

Sunej pergodka, v' kterim se blago per nishji zolnii, kakor per zolnim vlag nizishi, v' opravilsko hrambo vsame (§§. 53, 79, 80, 82, 111 in 112) ni, zhe se vlag no plazhilo prav oprávlja, hranjenje v' opravilskih vlag nizah na posebni zhas natvésheno.

2. Pokliz vlagavza ali poroka.

§. 247.

Zhe je vlag avez, ali njegov pòrok, dolshnost savolj sglasitve stanovanja ali naméštnika spolnil (§. 245); naj se on, ali njegov naméštnik v' téhle pergodkih poklizhe, de blago v' zhasu njegovimu stanu namérjenim is vlag nize stran vsame, in saštano vlag no plazhilo opravi, szer se k' prodaji blaga po ozhitni drashbi gré:

1. Zhe se na konzu eniga leta, od zhasa vsétja v' vlag niz o, ali vsadnjizh opravlj eniga vlag niga plazhila, sa stano vlag no plazhilo ne opravi.
2. Zhe se med létam snajde, de je blago táko, de bi se ne bilo smélo v' vlag niz o nikakor ne vséti, ali
3. Zhe se v' stan u vlosheniga blaga premém ba pergodi, ali pergoditi se shuga, ktera ne dopusti, ga vezh v' opravilsk im hranjenji iméti.

3. Prodaja blaga.

§. 248.

a) Pergodki, v' kterih se s godi.

Ozhitna prodaja blaga naj se v' pergodkih, v' popréjšnjim rasstavku (§. 247) povédan ih, osnani, zhe

- a) se po storjenim poklizu v' postavljenim zhasu ukas ne spolni, ali zhe
- b) ni ne vlagavez, ne pòrok ukasane sglafitve (§. 245) predpoloshil, ali zhe
- c) stan blaga tako filno hitro narédbo ho-zhe, de se pred vlagavez ne more perzhakati.

§. 249.

b) Prodaje osnanilo.

Osnanilo prodaje naj se, kakor je v' vsakim kraji navadno, stori, in vlagavzu ali njegovimu namestniku, zhe je ukasana sglafit ev (245) storjena, s' pismam pové. Zhe stan

bla-

blaga dopusti, naj osnanilo vsaj sa tri délavne dni saporédama na vrata zolnije, in zolfske vlag-nize nataknejo, in zhe se v' tistim kraji novize natiskajo, na list opraviľskim osnanilam naménjen trikrat natisniti dajo.

§. 250.

c) Spolnjenje prodaje.

Prodaja naj se s' spolnovanjem postav danih sploh sa ozhitno prodajo per zolnii, vprizho vladfskiga opraviľnika, zhe ga pa ni v' tistim kraji, vprizho soséfskiniga moshá, obravna.

§. 251.

d) Namén prodajávniga blaga.

Prodaja se more sgoditi ali s' naménam, blago v' zolni okolii sa rabo vséti, ali ga is zolne okolije poslati. V' pervim pergodku prevsame kupèz, zhe se ravna sa blago perneseno is vnanje deshele ali is zolniga isjémka, dolshnost opraviťi vhodni zol. V' drugim pergodku je kupèz dolshan, blago, s' spolnovanjem postav danih sa naravnavo nesazolanih vnanjih rezhi, is zolne okolije poslati. Zhe ni blago tako, de bi bilo is opraviľske vlag-nize isklénjeno, smé kupèz, po opravljeni kupni zéni, rézh v' opraviľski vlag-nizi popustiti.

§. 252.

e) Ravnanje s' dobljeno kupno zéno.

Od per prodaji sadobljene kupne zéne naj stroske storjene s' obdershanjem in prodajo blaga povernejo, po tém saftano vlagno plazhilo odshtejejo, kar she denarjev oftane, naj jih vlagavzu, prezej ko se sa-nje sglaši, dájo, zhe pa pravizo tretjiga do rezhi ali zéne zolnii sodba na snanje da, naj jih njej dajo.

VII. Odlaga blaga sunej opravilskih vlag niz.

§. 253.

Kjé in pod katerimi pogoji se smé sgoditi.

K' slajfhanju kupzhije se smé dovoliti, kolikor se more domazhe perdoobske pridnosti varvati fhkode s' dershavinim sakladam vred, vnanje nesazolano blago sunej opravilskih vlag niz s' dovoljenjem, de bo posnej k' vhodnimu sazolu, k' dalji poslatvi, ali k' is-hodu v' vnanjo deshelo povédano, odloshiti in hraniti. Dvornija pové, v' kterih krajih, in pod kterimi previdnostmi se to dovoljenje dobi. Nesazolano blago, per kterim se to sгоди, dokler je sunej opravilskih vlag niz rhanjeno per tistim, kteri ima to dovoljenje, je v' sadevku poroshiva sa zol v' njem

tizhézh ravno toliko, kakor de bi bilo v'opraviľski hrambi (§.200).

OSMO POGLAVJE.

*Od sménje v' zolni okolii in narédeb.
sa njé obzhuvanje sploh.*

I. Postave sa sménjo v' zolni okolii.

1. Postava.

§. 254.

Blagu, ktero je is vuanje deshele ali is zolnih isjemkov po postavljnim redu dobljeno, in tistimu, ktero je v' zolni okolii perdélano, je f' spolnovanjem kupzhiskih in perdotskih postav prosta sménja dovoljena, kolikor posebno povelje isjétja od té postave, ali njé omejenja ne ukashe.

**2. Poslatev sazolaniga vhodniga blaga
v' kraj naménti.**

§. 255.

a) Tukejshnja dolshnost.

Vhodnimu sazolu podvershene rezhi morajo od zolnije, ktera je postavino ravnavo opravila, po zesti v' boletu sasnamvani, v' zhasu k' té poslatvi postavljnim, v' kraj naména prenesene biti. Bolet naj

režh do tega kraja sprémi, in ne flushi blagu sa poslatev ne sunej sasnamvane zefte, ne po pretezhenim postavljnim zhafu sa iskasev, zhe se ne sprízha, de je neprevidena pergodba odvernila, sasnamvano zefsto in zhaf spolniti. Bolet, kateri se per režhi v' poslatvi ne snajde, naj, zhe se posneji pernese, in ne sprízha, de je bil bolet od vlage s' neprevideno pergodbo lozhen, nizh ne veljá.

§. 256.

b) Premémba pota ob poslatvi.

Zhe se s' blagam, ob poslatvi na kraj naména, drugi pot vsame, in zhe je préd, ali na kraji, na katerim se na drugi pot oberne, ali na novo isvoljenim potu zolnija, ali druga s' ravnavo obzhuvanja blaga pooblastena opravnija, naj se blago k' té opravnii, ko bi pa na tém potu ne bilo take opravnije, k' tistimu rasdélku perhodkne s' trashe, ktera se préd, ali na kraji snajde, kjer se je od sasnamvaniga pota obernilo, ali ktera je blishnja ob nastopljenim potu, postavi. Zolnija, ali rasdék perhodkne s' trashe postavi, zhe se ne v' sadévku stanu in kakshnosti poslatve, ne v' sadévku od naredbe boleta pretezheniga zhafa noben sadershek ne pokashe, na bolét novi pot, in zhaf, ob katerim mora poslatev v' preminjén kraj naména dojtí.

§. 257.

c) Zhe se v' kraji naména zolnija snajde.

Zhe se v' kraji, kamor je blago sa kupzhijo, ali sa drugo perdobstvo vhodni-mu zolu podverfheno naménjeno, zolnija snajde, naj se, preden se odloshi, k' té zol-nii postavi, in ji vhodniga zola bolet odda. Zolnija prezej, po perméri boleta s' vklado blaga, poterdbo, de je té posta-vi sadoftvano, na bolet sapishe; f' tém je perpraven storjén, blágu per hranjenji v' imenonim kraji, sa odkaso flushiti.

3. Odkasa od strani popotnikov sa spolnje-no opravilsko ravnavo.

§. 258.

Popotniki naj bolet, ki ga per vhodu v' zolno okolijo prejmejo (§. 100) dobro hranijo, in szer: zhe skosi zolno okolijo gredo, do is-hoda is njé; zhe se v' nji mu-dé, do dohoda v' svoje stanovitno prebivanje, tukej pa tako dolgo, dokler pogoji sa tir-janje dobne odkase terpé.

4. Sunej kupzhije djano blago.

§. 259.

a) Njega oddatev in hranitev.

Rezhi po postavljenim redu is vnanje deshele, ali is zolnih isjémkov dobljene, su-nej kupzhije djane se ne sméjo, dokler so v' novim nerobljenim stanu, ne sunej

poslopja, ktero se shtéje v' stanovanje tistiga, kterimu je dovoljenje dobitve sa lastno rabo dodeljeno, hraniti, ne komu drugimu, bres posébniga dovoljenja, prepustiti. Zhe tisti, kterimu je dobitev blaga sunej kupzhije djaniga sa njegovo rabo dovoljena, kupzhuje, mu ga je prepovédano hraniti v' hrambah sa kupzhiske rezhi namenjenih.

§. 260.

b) Sprizhev sa postavino dobitev blagá.

Sa postavino dobitev blagá sunej kupzhije djaniga se sa tistiga, kteri ima skasati opravljen zol, druga sprizhev ne vsame, kakor bolet na imé posédnika narejen.

§. 261.

c) Blago, ki se v' sapuŝtnini najde.

Zhe se v' sapuŝtnini najde sunej kupzhije djano blago, ki ga je sapuŝtnik po postavi dobil, in je s' boletam prevideno (§. 260); ga sméjo dédzih ali jerbje rabiti ali vshiti, bres posébniga dovoljenja. Zhe hozhejo dédzih prodati ali prepustiti to blago, zhe se v' novim neorobljenim stánu snajde, veljá vender le sgornja sploŝnja postava (§. 259), po kteri se sunej kupzhije djano blago, bres prejétiga posebniga dovoljenja, drugimu ne smé perpuŝtiti.

5. Vhod tkanja, tenzhizhe pa galanterije in kramarskiga blaga v'saperte kraje.

§. 262.

Zhe se tkanje, tenzhiza, pa galanterija ali kramarsko blago, bo naj notranjiga ali vnanjiga déla, v'mnoshini, ktera per galanterii 25 liber Dunajske téshe (14 liber metriske téshe) per drugim imenovanim blagu pa Dunajski zent (shest in petdeset liber metriske téshe) preséshe, v' kraj s'davkovskimi mejami oklénjen, in ob vhodih f'perhodknijami previden, ali de bi se tukej odloshilo, ali skosi neslo, pernese, se mora per zolnii, na vходу stojézhi, s' besedo ali pisanjem sglasiti, in f' pismi vlagi sa odkaso flushézhimi vred k' zolnii v' kraji stojézhi postaviti. Ona perméri blago f' pernesenimi pismi, in dodeli sa spolnje-no opravilsko ravnavo spisano poterdbo.

6. Vvòshnja shpezeriiniga blaga v' kraje s' vlagnijami previdene.

§. 263.

a) Pravilo.

Shpezeriino blago, to je: zucker, zucker-na moka, zukerni sirup, kofé, kakao, klinzh-ki, oréshko zvétje, oréshiz, poper, béli in zherui, pa piment, ingber, vanilja in zimet smejo v' tisti kraj, v' katerim so zolne vlag-nisha, ali vélke zolnije postavljene, le ali na ravnost is vnanje deshele, in zol-

nih isjémkov, ali is drusih krajev, v' kterih je tudi zolno vlagništvo ali velka zolnija postavljena, f' spolnovanjem posebnih sa to blago veljajozhjih postav pernese-ni biti.

§. 264.

b) Perdélki domazhjih zukerniz.

Vender pa domazhim zukernizam, ktere is domazhjih rezhi neolikan zuker délajo, ali domazh neolikan zuker likajo, pa zukernizam, ktere vnanjo sazolano zukerno moko likajo, zhe tudi v' kraji njih stanovanja ni zolniga vlagništva ali velke zolnije, ni prepovedano, svoje perdelke v' kraje, kjer je zolno vlagništvo ali velke zolnije, f' spolnovanjem postav sa oddajo teh rezhi storjenih poshiljati in oddajati.

7. Pod zhutje djane perdobitve.

§. 265.

Postave, po kterih se perdobitev raslozhno pod opravilsko zhutje (oglédje) déne, povedó, ktere posébné previdnosti naj se per ravnanji te perdobitve spolnujejo, ktere rezhi se ne sméjo sa-njo omisliti, v' delavnizi perdobitve, ali v' vlag nizah prodaje hraniti, ali od perdobitvine pozhetve oddati.

8. Dopernafhev pohifhne kupzhije.

§. 266.

Rasun posébnih previdnost, ktere prizhjo-
zha postava sa dopernafhev pohifhne
kupzhije ukashe, povedó poliziske po-
stave sa dopernafhev te perdobitve dane,
pod kterimi pogoji, in f' kterimi rezhmi je
sménja blagá f' pohifhno kupzhijo dovoljena.

**9. Prodaja na drobno rezhi sa pohifhno
prodajo nedopushtenih.**

§. 267.

Rezhi, f' kterimi je pohifhna kupzhi-
ja ali sploh, ali v' posebnih krajih prepové-
dana, sméjo od kupzóv v' pervim pergodku
sploh, v' drugim v' tistim kraji, sa kteri pre-
poved veljá, le na ozhitnih prodajali-
shih, in v' prodajavnizah potrebovavzam
téh rezhi prodajane biti. Kupzhevavzam je
v' krajih, v' kterih prepoved pohifhne
kupzhije veljá, prepovedano, sunej oko-
lije kraja njih perdobitvine doper-
nafhve, sami ali po drusih najémnih ime-
novane rezhi potrebovavzam v' hisho nositi,
ali tudi v' okolii tistiga kraja od hishe do
hishe na prodaj ponujati.

10. Sapisatev v' perdobitvine bukke.

§. 268.

Splofhne kupzhiske in perdobit-
viske postave, pa posébnue narédbe sa

dopernafhev zhutja, kateri so posebne perdobitve podvershene, povedó, kateri perdobovavzi so dolshni, svoje perdobitve po redu v' perdobitvine bukve sapifovati.

II. Narédbe sa zhutje nad sménjo v' zolni okolii.

1. Dolshnost dodelitve snanosti v' poslatvi.

§. 269.

Oféga te dolshnosti.

Vosniki, nosazhi in gonjazhi so dolshni, zhe poslatev blaga ofkerbé, po hotenji perhodknih opravilnikov, in postavljениh na mejni in perhodkni strashi, pisma sa odkaso jim flushézhe pokasati, in na tanko povedati, kjé, kdaj in od koga so té rezhi, katerih poslatev na drugi kraj ofkerbé, prevséli, pa kam, in do koga so namenjene. Té dolshnosti so tudi drugi podversheni, zhe poslatev blaga v' toliki mno-shini, de njih potrebo ozhitno preféshe, ali pod okolishinami, pod kterimi raslozhna postava ukashe, de mora vlaga f' pifano odévo previdena biti, spolnujejo.

2. Praviza perhodknih opravilnikov, v' prodajalisha in vlagizze përdobovavzov stopiti.

§. 270.

Pogoji.

Perhodknim opravilnikom in postavljenam na mejni in perhodkni strashi je dovoljeno, tudi sunej pergodkov, v' kterih se to sa preiskanje, ali v'gled v' perdobitvine bukve po redu s'godi, v' prodajalisha prodajavnize ali vlagizze blaga përdobavavzov, kteri imajo f' përdelávo, perpravo, pëdëvo, ali postatvijo blaga opraviti, po dnevu, to je, po solnzhnim is-hodu in pëd solnzhnim sahodam, kolikorkrat se jim sdi, stopiti, in se tukej svojimu namenu permérjeni zhas muditi. Opravilniki in postavljenzi, kteri po té pravizi ravnajo, morajo pa f' posébnim, k' temu dobljenim, in përdobóvavza imenujizhim pisanim poveljem kantonske zolne opravila ravnajozhe gosposke prevideni biti, in po hotenji përdobovavza to povelje skasati. Po té pravizi se smé vselej, le bres smote navadne përdobitve, ravnati. Tudi se sunej pergodkov, v' kterih so pogoji preiskanja gotovi, ne smé tirjati, de bi se imenovani prostori ob zhasu, ob kterim sa përdobitev uiso navadno odperti, samo sato, de bi opravilnik ali postavljenez na mejni ali perhodkni strashi përstopiti mogel, odpírali.

3. Preiskanje.

a) V' perdobitvinih prostorih perdobovavzov pod zhutje djanih.

§. 271.

aa) Pergodki preiskanja.

Opravitniki in postavljenci s' tem poveljem imajo pravizo v' perdobitvinisih in prodajaliskih perdobavzov, katerih perdobitev je s' raslozhnim ukasam pod zhutje (ogledje) djana, kolikorkrat se jim tréba sdi, preiskávati, najdeno blago popisati, in odkase, po méri dolshnosti lastniku sa odkaso naloshene, tirjati.

§. 272.

bb) Zhas in réd té ravnave.

Te ravnave v' perdobitvinisih in prodajaliskih perdobovavzov, katerih perdobitev je pod zhutje djana, naj v' redu le v' delavnikih po solnzhnim is-hodu, in pred solnzhnim sahodam pozhenjajo. Od te postave se smé odstopiti, zhe se perdobitev po nozhi, in ob drugim, kakor ob delavnim dnevu godi, ali zhe je dolshljivost perhodkniga prestopa, ali fkuhnje perhodkniga prestopa taka, de je tréba, k' odverniti ali snajdbi, ravnavo ob drugim zhasu, ne po sgornji postavi, pozhenjati ali sdelavati. Tudi naj se per téh ravnavah skerbno varujejo, zhe ni sa zhutje zlo potrebnó, de perdobitve nizh ne odvernejo in ne sadershé.

b) Sunej perdobitvinih prostorov zhutju podvershe-
nih, in per drusih perdobovavzih.

§. 273.

aa) Pergodki preifkanja.

Preifkanje (ogledje) se smé per per-
dobovavzih, katerih perdobitev je pod
zhutje djano, v' tistim poslopji, ali
perdobitvinih prostorih, kateri pod po-
sébnimi ukasi nalosheniga zhutja ali ogledja
niso sapopadeni, pa sploh per perdo-
bovavzih, katerih perdobitev ni pod zhutje
djana, pozhéti, zhe se dolshljivoft prav
réf pokashe,

1. de so sami ali po drusih perhodkam
kej odtégnili, ali se té perhod-
kov odtége deléshne storili, ali
2. de je per njih perhodkov odtéga
ravno perpravljena ali ispelja-
na, ali
3. de se per njih rézh, storivez, snam-
nja, ali perpomozhki storjene per-
hodkov odtége snajdejo, ali sad-
njizh
4. de se per njih perdobitev, ktera je
pod zhutje djana, na skrivnim po-
zhenja, in snanju perhodkne go-
spofke odtégne.

§. 274.

bb) Praviza preifkanje ukasati.

Pravizo preifkanje ukasati, ima v' kraji

kantona prédnik kantonske perhodkne rezhi ravnajozhe gosposke, ali njegov naméstnik v'opraviľski ravnavi, v'drusih krajih pa ravnajozhi vikľhi opraviľnik zolnije, ktera ima vsaj dva opraviľnika, ali tisti opraviľnik, kterimu je skerb sa perhodkno širasho v' tistim kraji postavljeno srozhená.

c) Per drusih ljudéh bres take perdobitve.

§. 275.

aa) Pergodki preiskanja.

Per ljudéh, kteri se ne šhtejejo v' réd perdobovavzov, se smé preiskanje pozheti le v' pergodku, zheje dolshľjivost tishé-zha, in na silne podloge opirajozha,

1. de se per njih perhodkov odtéga ravno pozhenja, ali
2. de se per njih rezh, štorivez, ali perpomozhki perhodkov odtéga snajdejo, ali
3. de se per njih perdobitev, ktera je pod zhutje djana, na skrivnim pozhénja, in snanju perhodkne gosposke odtégne.

§. 276.

bb) Praviza, to preiskanje ukasati.

Preiskanje per téh ljudéh smé le prédnik kantonske perhodkne rezhi ravnajozhe gosposke, njegov naméstnik v'opraviľski ravnavi, ali tisti dershavi-ni opraviľnik, kteri je š' to pravizo od de-

shelniga perhodkne rezhi ravnajozhiga poglavarstva navdan, s' skérbnim spolnovanjem povedanih pogojev (§. 275) ukasati.

d) V' lovu bégovza.

§. 277.

Zhe kdo, kogar je mejna strasha po rédu poklizala, opraviški ravnavi ubégniti hozhe, in se v' hisho ali v' drugo saperto poslopje podá, ima ukasnik mejne strashe pravizo, rezhi, de se hisha ali poslopje, zhe je bilo saperto, odprè, de samore strasha do bégovza in rezhi, ktere ima per sebi, priti, perjeti in postavini ravnavi podvrezhi. Ko bi ne hotli hishe ali sapertiga poslopja odpreti, naj gosposko, ktera v' tistim kraji sa pòkoj, réd in varnost zhuje, ali, zhe ni gosposke v' tistim kraji, fofesckine moshé sraven povabijo, in vprizho mosha k' temu poslaniga naj se odpertje permorra. Preden se to sgodi, naj mejna strasha dohode saftopi, in stori, kar je tréba, de váruje, de bégovez ne uide, in rezhi, ki so per njem, kdo ne odnese.

e) Ukasi sa spolnjenje preiskanja.

§. 278.

aa) Zhaf spolnjenja, in pokliz pomožnika od strani gosposke ali fofeske.

Sunej pergodkov, v' kterih se preiskanje ob lovljenji bégovza pozhnê, ali, zhe se per perdobitvi pod zhutje djani,

savolj posébnosti perdobitviniga déla, s' razlozhnim poveljem odstóp ukashe, naj preiskanje le po solnzhnim is-hodu in pred solnzhnim sahodam, vprizho opravilnika od gosposke, ktera sa pókoj, réd in varnost zhuje, poslaniga, ali, zhe v' tistim kraji ni take gosposke, vprizho soséfskiniga moshá pozhénja. Zhe se ima preiskanje per gosposki, per opravilnikih sòdbe ravnajozhih, ali per prédniku soséfske tistiga kraja, v' katerim ni gosposke, pozhénjati, naj bo opravilnik blishnje gosposke per spolnjenji prizhijozh.

§. 279.

bb) Réd pozhétve.

Per spolnjenji preiskanja naj, kar koli je mogozhe, s' tistimi, per ktéríh se to pozhné, prav lepó ravnajo; naj, kar je mogozhe, takó preiskujejo, de ne motijo déla navadne perdobitve; in naj skerbno varujejo, de ne naredé nepotrébniga hrúpa.

§. 280.

cc) Pokliz zhlovéka, per ktérím se ima preiskavati.

K' spolnjenju preiskanja naj se zhlovek, per ktérím se ima preiskavati, zhe ga pa ni bliso, in se bres shkode sa naredbo, ali bres velike samude ne more perklizati, pa tisti, kteri ima prostore v' skerbi, po kterih ho-

hozhejo preiskavati, ali kateri tisto hišo ali poslopje oskerbluje, sraven poklizhe.

§. 281.

dd) Zhe tudi tistiga, ktéri ima prostore v' sferbi, ni domá.

Ko bi tudi tistiga, kateri ima prostore, ktere hozhejo preiskati, v' sferbi, ali kateri hiše ali poslopje tistih prostorov oskerbljuje, ne bilo domá, in ko bi ga ne bilo mogozhe k' preiskanju dobiti, naj tiste preiskavne prostore, dokler se sadershek preiskanja ne odverne, tisti, ki je sa preiskanje postavljén, in tisti, ki je od gosposke, ali sosédske k' tému perdjan, skupej sapezhatita in pod strasho postavita.

§. 282.

ee) Odpira prostorov in hramb opravilama.

Ko bi se pa ta narédba bres shkodo sa pravize trétjiga, sa dershavino flushbo, ali sa namén preiskanja ali zlo ne, ali ne po redu varnost obétajozhim, ali bres velizih strofhkov ne dala ispeljati, naj se odpira prostorov in hramb po hotenji preiskanje ravnajozhiga opravilnika, vprizho in s' pomozhjo tistiga, ki je od gosposke ali sosédske perdjan, stori, preiskanje pa po sgorej (§§. 278 in 279) ukasanimi redu spolni.

§. 283.

ff) Preiskanje v' prostorih, ki so sa obzhinske rezhi naménjeni.

Zhe se v'hishah ali sapertih prostorih, ki so sa obzhinske rezhi naménjeni, preiskanje pozhné, naj se tisti, kterimu so v'skerb ali ravnavo sa té naméne saupani, sraven poklizhe. Ko bi ga pa ne bilo dobiti ne njega, ne njegoviga namestnika, naj ravnajo, kakor je sa pergodek nevprizhnosti tistiga, per kterim se preiskanje perzhne, ukasano (§§. 280 do 282).

f) Delshnost tistih, per kterih se preiskanje pozhne.

§. 284.

Ljudjé, per kterih preiskujejo, so dolshni, perhodknim opravilnikom in postavljenzam na mejno in perhodkno sirasho, k' hranjenu rezhi, ktere ishejo, kolikor jim je snana, saperte prostore, zhumnate, vélbe, kifhte, omare in sploh vse f-hrambe, ktere so jim odkasane, dobrovoljno odpreti, hranjeno blago pokasati, in zhe imajo dobitev in kraj perdélka po postavi fkasati, jo pokasati. Ne sméjo tirjati, de bi se jim pred spolnjenjem preiskanja povédalo, od kod ta dolshljivost do njih, ali sploh de imajo postavine potrebe to preiskanje pozhéti.

g) Odrezhenje spolnjenja té dolshnosti.

§. 285.

Zhe kdo odrezhe, dolshnost v' prejšnjim rastavku (§. 284) povedano spolniti, naj se na njegovo frézho postave sgorej (§§. 281 in 282) storjene na saperte prostore, zhumnate, svéske ali hrambe, katerih odpréti in preglédati ne dajo, naravnajo. Zhe se pod pezhat dénejo, naj sh' njimi po pastavi sa ravnanje per perhodknim prestopu obernejo.

4. Vgled v' perdobitvine bukke in njih pregled.

a) Per perdobovavzih pod zhutje djanih.

§. 286.

Posébné postave sa obzhuvanje pod zhutje djanih perdobovavzov povedó, ktere perdobitvine bukke imajo per opravilskim preiskanji k' oglédu predpološiti, ali zhafi ter zhafi perhodkov gosposkam oddati.

b) Per drusih perdobovavzih.

§. 287.

aa) Postava.

Kjer imenovane postave nimajo veljave, morejo hotéti vgled v' perdobitvine bukke ali le savolj tistiga, sa kar je preiskanje dovoljeno (§§. 273 in 275), ali, zhe se dobitev blaga od trétjiga na

pozhetnika perdobitve, sa kteriga buke se ravná, iskashe.

§. 288.

bb) Vgled v' buke per preiskanji.

V' teh pergodkih imajo postavljenzi, kteri preiskanje spolnujejo, samo pravizo hotéti, prav ob preiskanji, vgled v' buke v' osirku tistih sapiskov, kteri raslozhno sasnamvane prejétve blaga, poflatve ali prodaje sadévajo.

§. 289.

cc) Sapezhatev edinih platelzov ali délov bukev.

Pravizo imajo dalej, edine platelze, ali déle perdobitvinih bukev, v' sadevku kterih je terda dolshljivoft, de ti nepravnosti, ali fléde perhodkniga prestopa sapopadejo, sdrusheni s' opravilnikam ali soféskinim móshem, kteri je per preiskanji sraven, pod obzhji pezhát djati, in povelja kantonske gosposke, ktera zolne rezhi ravná, sa daljno ravnavo perzhakati.

§. 290.

dd) Pregled bukev sa posében zhaf.

Le tá gosposka, pa njěj predpostavljene flushila, in sodbe k' raslojenji sa shtrafnigo perhodknih prestopov postavljene so poklizane, v' pergodkih, sa ktere narédbe sa perdobitve pod zhutje djane nobeniga ukasa ne sapopadejo,

pregled perdobitvinih bukev sa posében zhas ukasati.

§. 291.

ee) Hranjenje bukev k'pregledu naménjenih ali pod pezhát djanih.

Perdobitvine bukve, kterih pregled je ukasan, ali ktere so per preiskanji po zemlim ali po rasdelku pod pezhát djane, (§. 289), naj se po rédu perdobovavzu v'rokah pusté. Zhe se je pa vender sa kej bati, naj se té perdobitvine bukve, zhe kantonska gosposka zolne rezhi ravnajozha v' tistim kraj, ali blis prebiva, téj gosposki, zhe ni tem takó, pa tukej ali blis k'temu kranjenju perpravna zolnija stoji, téj, zhe sadnjizh tudi take zolnije ni blis, vladski gosposki k'temu naménu oddajo, de se tukej do spolnjenja vgleda spisov ali délov pod pezhát djanih, do pregleda bukev, ali do zhasa, kadar njih sadershek k'naménu postavine ravnave ni vezh potreben, perhranijo. Predloshé se, zhe perdobovavez ali opravilnik perhodkov gosposke rezhe, pod pezhati od obéh natisnjenimi.

§. 292.

ff) Odpira natisnjenih pezhatov.

Zhe so perdobitvine bukve sapezhafene predloshene, naj pezhate opravilnik, kteriga kantonska gosposka zolne rezhi ravnajozha k'vgledu v' bukve ali k'pregledu od-

ložhi, odpre. Ta odpira naj se vprizho perdobovavza sгоди, zhe se ni pravizi, per odpiri pezhatov sraven biti, odpovedal. To odpoved da molzhé sposnati, ako, desiravno je bil sa zhafa k'te ravnavi povabljen, sam ne pride, in drusiga ne poshlje.

§. 293.

gg) Praviza perdobovavzov bukve pohafniti.

Perdobovavzam je na voljo dano, v'perdobitvine bukve, ktere so ali per njem pod pezhatam pufhene, ali per gosposki, ali per zolnii hranjene, vprizho opravilnika od kantonske gosposke k'temu odlozheniga, pogledati, in is njih ispise vséti. Zhe so bukve ali edini platelzi pod pezhat djani, naj jih imenovani opravilnik toliko, kolikor perdobovavez sheli is njih isvédi, odpre. Pezhati naj se po storjenim vgledu, zhe se opravilniku treba sdi, spét natifnejo.

c) Dolshnosti gosposk in opravilnikov v' sadevku vgléda v' perdobitvine bukve, in njih pregléda.

§. 294.

aa) Hitrost ravnáv.

Ravnave, sa ktére je predloshenje perdobitvinih bukev ukasano, naj vselej prav pridno pohité. Sploh je v'fim gosposkam, opravilnikam in postavljenzam, kteri perdobitvine bukve od perdobovavzov imajo vséti, va-nje pogledati,

in jih pregledati, nalosjeno, perdobitvine bukke perdobovavzam le is filnih vsrókov odvseti, in kar je mogozhe, jih le nar krajshi zhas prosti rabi ali ravnavi lastnikov sadershati.

§. 295.

bb) Samolzhanje skrivnosti.

Vsim opravilnikom in postavljenzam, ktéri v' perdobitvine bukke pogledajo, in vsm zolnijam in gosposkam, ktere te bukke od perdobovavzov prevsamejo, in hrani-jo, je velika dolshnost nalosjena, sapopadek bukev in snanosti, ktére is njih do-bojo, po svojivésti kakor neokerfhlji-vo flushbino skrivnost samolzhati. Vik-thim imenovanih zolnij in gosposk je pod njih lastnim odgovoram nalosjeno, potrebne naredbe ofkerbétí, de se perdobitvine bukke, ktére k' zolnii ali gosposki pridejo, skerbno hranijo, de se napzhevanje s' temi bukvami in krivizhno rasglasheanje is njih od-verne.

d) Rajtbe, kterih vgled se nikoli ne sme tirjati.

§. 296.

Sa ravnavo v' perhodknihi rezhéh se nikoli ne smé predlaga rajtbine sklenitve, rasfhtétve ali premoshenja iskasatve tirjati.

5. Sglasitve perhodknih prestopov.

a) Per kom se storé.

§. 297.

K'snajdbi, ali preiskanju perhodknih prestopov postavljene gosposke, zolnije ali posébní postavljenzi imajo dolshnost, vsako do njih perneseno sglasitev sprejéti. Tudi per vladfskih gosposkah se more sglasitev storiti. Tém je nalosheno, sglasitev prezej blishnji zolnii ali opravilniku, kterimu je ravna va v'tém kraji postavljenih rasdélkov mejne ali perhodkne s'rashe srozhená, ko bi bila pa sglasitev proti perhodkni gosposki, proti zolnii, ali proti postavljenzu v'perhodkni slushbi obernjena, gosposki, kteri je sgláshenez na ravnost podvershen, dodeliti.

b) Njé raba.

§. 298.

Sglasitve ne smejo vvodu preiskanja, ali ukasu, perdobitvine bukve k'vgledu predpoloshiti, v'pergodkih, v' kterih so te naredbe po postavi le savolj vterjene dolshljivoosti dopustljive (§§. 273, 275 in 287), k'perloshnosti slushiti, zhe prestop, in okolishine, v' kterih se je sgodil, ali se ima storiti, ali okolishine, ktére kraj hranjenja rezhi prestopa, ali prebivanje storivza sadénejo, niso v'sglasitvi raslozhuo povédane, in zhe ni od zhloveka, od kté-

riga je dosdévno, de ima snanje od okolishin, ktere je povédal.

c) Vnanje potrebe.

§. 299.

Sglasitve se sméjo s' uštimi ali s' pisnam storiti. Ušne sglasitve se v' prekuzulo (protokol) sapishejo. Sglasnik mora vselej v' sglasitvi svoje imé, stan in prebivanje povédati. To pa smé sapezhatiti, in rézhi, de se sapezhatena hrani, in le od opravlilnika, kteri je k' sdélatvi poslaviné ravnave sa to sglasitev poklizan, ali od gosposke postavljene k' preiskanju ali raslozhenju sglashe-niga prestopa, smé odpréti. Sglasitve, kterim ni imé perdjano, ali kterim kaka v' popréshnjim rasdélku povedana potrebnost manjka, se sméjo sfer sa poprashevanje iméti, nikoli pa se ne smejo preiskanju, odvsetju perdobitvinih bukev, ali sploh preiskanju perhodkniga prestopa v' podlogo djati, zhe se is snajdenih okolishin pravizhno vterjena dolshljivoš ne pokashe.

d) Plazhilo sglasnikam.

§. 300.

aa) Sploh.

Zhe je sglasitev k' snajdbi sglashe-niga perhodkniga prestopa, in k' naravnavi shtrafniga peljala, se sglasniku v' pergodku, de je sama rézh prestopa do-

bljena, ni pa prestopovávez tudi obsojen, tretjina dobljeniga shtrafniga denarja, v' drusih pergodkih pa tretjina po postavi upadene shtrafnige od premošhenja ali denarja, kolikor je s' zéno sgrabljene predsébe prestopa odéta, vselej pa bres odshtétve stroshkov storjenih s'lovljenjem shtrafnigi podvershene rezhi ali zhloveka, pa s' preiskanjem in slozhenjem prestopa, v' plazhilo dodeli.

§. 301.

bb) Per odjénjbi shtrafnige ali slajslbi is milosti, ali per nedobljivosti.

Zhe se shtrafniga szer v' pravizi vterjena sposna, pa vender is milosti pregléda, ali pod nar manjsi méro sa prestop postavljeno slajsha, se plazhilo po téj nar manjsi méri srajta, in kolikor je s' zéno dobljene rezhi prestopa odéta, sglasniku opravi. Takó naj se ravna, zhe se mora izrezhena shtrafniga v' denarjih savolj nedobljivosti v' shtrafnigo v'jézhi spremeniti.

§. 302.

cc) Per naravnavi shtrafnige na shivotu.

Zhe je sglasitev k' snajdbi in shtrafanju perhodkniga prestopa peljala, na ktero postava shtrafnigo na shivotu stanovitno, in ne le kakor spremémbo ali povézhbo shtrafnige v' denarjih naravna, dobi sglasnik od

gosposke po velikosti prestopa namérjeno plazhilo v' denarjih.

§. 303.

dd) Sguba plazhila savolj opufhene, ali neprave povedi imena.

Sglasniki, ktéri svoje imé povédati opusté, ali kteri nepravo imé namésti svojiga povedó, nimajo pravize do plazhila.

ee) Samolzhanje sglasnika.

§. 304.

Imé sglasnika naj gosposke in postavljenzi, kteri ga isvedó, samolzhe. Zhe se pa is storjeniga preiskanja pokashe, de je sglasitev, po kteri se je ravnalo, ismishljena, ali resniza v' nji prekanjeno sabernjena, naj se ravna, k' nagnjenju splošnih strahovavnih postav proti sglasniku, gosposki k' tema oblasteni odda, in ako zhlovek, proti kterimu je bila sglasitev naravnana, sa snanost sglasnika profi, naj se mu njegovo imé na snanje da. Tudi naj samolzhanje sglasnika takó delezhe ne féshe, de bi bil postavini ravnavi odtégnjen, zhe sodba v' sodniskim preiskanju potrebno sposna, njega kakor prizho, pajdasha ali napeljevavza saflishati.

6. Splošne narédbe.

§. 305.

- a) Dolžnost gosposk in postavljenzov do tenziga spolnovanja postave.

V sadévkú vvoda preiskanja, vgléda v'perdobitvine bukve, ali njih pregléda, ali tudi per spolnovanji té opravilске ravnavé naj se na tanko po besédah prizhjozhe postave ravnajo. Kdor se predersne od njih odstopiti, in preiskanje, vgléd v'perdobitvine bukve, ali njih pregled v'pergodku, v'kterim ni postavljenih pogojev, ukashe, ali per spolnovanji ene téh narédeb postavi nasproti ravna, bo sa hude nastopke odgovor dajal, in vikshi gosposke naj mu s'ojširošijo obzhútlej naklonijo.

§. 306.

- b) Iskasatev od strani perhodknih opravilnikov sa svojo opravilsko lastnost.

Perhodkni opravilniki in postavljenzi mejne ali perhodkne strashe, naj per opravilskih ravnavah, od kterih prizhjozhe poglavje govóri, ali svojo opravilsko obléko nosijo, ali, zhe té nimajo, naj po hotenji deleshniku, s'kterim imajo opravilsko ravnavo, sa svojo opravilsko lastnost ozhitni upui list pokashejo. Bres spolnovanja té postave ne morejo filiti, de bi se jih slushalo ali bogalo.

DEVÉTO POGLAVJE.

Od iskasatve dobitve, kraja perdelka in sazola blaga.

I. Dolshnost iskasatve.

1. Sapopadek in oféga dolshnosti.

- a) Sapopadek iskasatve dobitve, kraja perdelka ali sazola.

§. 307.

Dobitev blaga se sprizha:

- a) kdaj, in od koga je na tistiga, kateri ima dobitev iskasati, preslhlo;
- b) kraj perdelka po sprizhvi, kdaj, v' kterim kraji zolne okolije, in od koga je blago narejeno;
- c) sazol sadnjizh po sprizhvi, kdaj, in per kateri zolnii je bila rézh zolfskimu ravnanju ukasanimu sa vhod is vnanje deshele ali is zolnih isjémkov podvershena, iskashe.

- b) Oféga dolshnosti iskasatve v' sadevku rezhi.

§. 308.

Dolshnost sa iskasatev dobitve, kraja perdelka, ali sazola ima le per réf prizhjozhnih, ne pa per savshitih, ne per tistih rezhéh svojo veljavo, kterim se posna, de so rabljene ali nuzane, in se

s' naglim satrenjem ali savshitjem ne porabijo.

Isjétje od té postave je le per perdobavzih, kterim je s' posébnim pove-ljem dolshnost naloshena, svojo smenjo blaga perhodknim gosposkam popol-nama iskasati.

c) Kako delezh iskasatev kraja perdelka, ali sazola uno dobitve v' febi sapopade.

§. 309.

Kdor je dolshan dobitvev iskasati, in kraj perdelka ali sazol iskashe, je s'tem, zhe je blago, kteriga kraj perdélka in sazol je skasan, réf tisto, sa kteriga iskasatev do-bitve se ravna, svojo dolshnost spolnil, zhe tudi zhlovéka, od kteriga je blago na-nj prefhlo, in zhafa dobitve ni iskasal.

2. Komu je iskasatev v' dolshnost dana.

a) Per spolnjenji poslatve blaga na drugi kraj.

§. 310.

aa) V' splohnòti.

Vsfakteri, kteri poslatev blaga is kraja v' kraj spolni, in po svoji dolsh-nosti, kjé, kdaj, in od koga je rezh pre-jél, pa komú, in kam je namenjena (§. 269), na vprashanje njemu storjeno ne pové, ali rezhe, de je blago od nesna-niga, ali od kogá, kteriga stanovanje mu je nesnano, prejél, ali kteriga bese-

de se po daljšim preisknanji lašhujive fkashejo, je dolshan, dobitev rezhi per njem najdene, sa ktere je imel sgornje vprashanja odgovoriti, i s k a s a t i.

§. 311.

bb) Zhe pisma sa odevo ukasane nifo predpoloshene.

Kdor poslatev blaga, ktero mora po postavi f' pisano iskasatvijo prevedeno biti, v'drugi kraj ofkerbi, in dolshnosti, pisma sa odevo blagu flushézh predpoloshiti, ne spolni, ima tudi dobitev imenovaniga blaga iskasati. Kako delezh je perpusheno, v'tem pergodku sa blago, ktero v'poslatvi s'ukasano pisano iskasatvijo ni prevedeno, posneji to pernesti, pové postava, na ktero se dolshnost, de mora blago f' posebnim pismam prevedeno biti, opira. (§. 255).

b) Kupzhevavzi.

§. 312.

aa) Iskasatev dobitve.

Kupzhevavzi, to je: perdobovavzi, kterih délo v'sménji, ali poshiljanji blaga obstoji, so tudi sunej pergodkov, od kterih préjšnji rastavki govore (§§. 310 in 311), dolshni, kadarkoli perhodkni opravilniki, ali postavljenzi mejnih ali perhodknih sirash hozhejo, dobitev per njih leshezhiha blaga iskasati.

§. 313.

bb) Iskasatev kraja perdelka, ali sazola.

Kraj perdelka ali sazol rezhi naj iskashejo, v' sadévku ktéríh je proti njim ktera v' §§. 324 in 325 povédanih posebnih dolshljivost.

§. 314.

cc) Iskasatev sazola.

Kupzhevavzi so dolshni, sazol iskasati:

- a) Rezhi shtétih med blago sunej kupzhije djano, ktéríh vnANJI perdelek je iskasana;
- b) Rezhi, ktere so po sprizhvi is vna-nje deshele, ali is zolniga isjém-ka, dobili.

§. 315.

dd) Iskasatev blaga, ktéro ni njih perdobitve.

Zhe se per kupzhevavzih blago najde, v' sadévku kteriga se dobro vé, de ni rezh njih perdobitve, ampak je le sa njih, ali njih dershine rabo naménjeno, so imenovani ljudjé, v' sadévku dolshnosti sa iskasatev téh rezhi, drugim neperdobovavzam enaki.

c) Perdobovavzi, ktéri blago perpravljajo.

§. 316.

Perdobovavzi, ktéri blago perpravljajo ali obdelujejo, kakor: farbarji,

natiskavzi, tenivzi, belivzi i. t. d. so v' sadévku blaga, f' katerim se pezhajo in ga obdelujejo, sa dolshnost k' iskasvi dobitve, kraja perdelka ali sazola kupzhevavzam enaki.

Tudi so dolshni iskasati, kdaj, in v' ktérim kraji v' zolni okolii blago per njih najdeno in perpravljeno je to perpravo, ali predelavo, ktéro njih délo seboj pernese, prejélo.

d) Drugi perdobovavzi.

§. 317.

Perdobovavzi pa, kateri neolikane zeline predelujejo, ali narédke tako prenarejajo, de v' drugi raspòl blaga preidejo, ali rabo, sa ktéro so naménjeni, preminé, so dolshni v' sadévku tistih per njih v' predélanim ali nepredélanim stanu leshezhih, predsébek njih perdobitve delajozhih neolikanih zelin, ali narédkov, kakor je szer kupzhevavzam ukasano, iskasati, v' sadévku blagá per njih leshézhiga, kteriga sami delajo, imajo pa dolshnost k' iskasatvi kraja perdelka.

e) Ljudjé nobene perdobitve.

§. 318.

aa) Iskasatev dobitve.

Ljudjé, kateri niso ne kupzhevavzi, ne perdobovavzi, naj dobitve blaga per njih v' novim neorabljenim stanu najdeniga

skasbejo ; zhe to po mnoshini, ali kakshnosti, lastno potrebo okolishinam lastnika permérjeno ozhitno preséshe, ali zhe se v' mnoshini, ktera ima po postavi sa sménjo blaga v' tém kraji, v' kterim se dobi, spísano iskafatvijo previdena biti, najde, in se v' tém ali unim pergodku med kteri teh raspolov blaga shteje:

- a) Blago, ktero sa kraj, v' kterim se najde, je pod zolsko zhutje djano (§§. 337 in 360).
- b) Rezhi, ktere imajo snamnje na sebi, ktero kashe, de so v' vnanim kraji narejene.
- c) Narédki, kteri, ako so notranje nareje ali perprave, morajo po postavi s' snamnjem prevideni biti, pa jim ga manjka.

§. 319.

bb) Kraja perdelka ali sazola.

Iskasatev kraja, perdelka ali sazola jim je ukasana:

- a) Zhe je lastnik blago per vhodu v' sapert, na vhodih f' perhodknijami saftavljen kraj, ali per preiskanjimi, snaidbi od strani perhodknih opravlilnikov ali postavljenzov mejnih ali perhodknih strash odtegniti skushal, ali
- b) Zhe se je preiskanju, v' kterim je

blago v' novim neorabljenim stanu najdeno, vstavljaj, ali sadnjizh

- c) zhe to is rezhi dershavine prodaje obstoji, in se per preiskanji sposna, de ne pride is fabrike dershavinih perhodkov.

§. 320.

cc) Iskasatev sazola.

Iskasatev sazola jim je dana v' dolshnost.

- a) Zhe v' pergodkih, v' kterih so pogoji v' §. 318 povedani, vnanj sazhetev rezhi med blago sunej kupzhije djano ihtete je sprizhana.

- b) Zhe lastnik blago v' novim in neorabljenim stanu najdeno po sprizhvi je is vnanje deshele ali is zolniga isjemka dobil.

f) Posednik semlje.

§. 321.

Posedniki semlje se, v' sadevku dolshnosti sa iskasatev, kupzhevavzam ali perdobovavzam le pershtevajo, ako se ne dershe samo kmetiskiga dela, ampak tudi neolikane rezhi, in drugo blago na se pravijo, in obdelano ali neobdelano drugim oddajo.

g) Splošna dolžnost tistiga, do kteriga je dobitev iskasana.

§. 322.

Zhe je kdo szer dobitev iskasal, pa vender ne kraja perdelka ali sazola, je predmoshu, do kteriga je iskasano, de je rézh od njega drugimu bila prepufhena, v' sadévku tega blaga naloshena dolžnost storiti tisto iskasatev, ktero je bil po besedah v' té postavi sapopadenih (§§. 308 do 321) dolshan, ko se je rézh v' njegovim poséstvu snafhla.

II. Ravnatev pravize, iskasatev tirjati.

§. 323.

1. Postava.

Perhodknim gosposkam je ukasano, sunej pergodkov, sa ktere je per poslatvi ali oddatvi drugimu posedniku ukasano pernesti posébnue iskasatve, ali kadar se sa perdobovavze, kterih perdobitev je pod zhutje djana, ravná, pravizo k' tirjanju iskasatve le per najdeni dolshljivosti prestopa zolnih postav v'veljávo djati. Ludjé, per kterih se postavini pogoji dolžnosti sa iskasatev snajdejo (§§. 308 do 322) nimajo pravize, de bi se jim na snanje dale tiste s' sgornjimi postavami (§§. 310

do 322) ne na ravnoſt ſa pogoje imenovane dolſhnoſti povédane dolſhljivoſti ſavolj kterih je goſpoſka po ſvoji pravizi ravnala, tirjati, ali pa potém ko ſo ukasano iſkasatev ſtorili, ſavolj njé kako vrazhilo hoteti. Vikſhi goſpoſke ſo pa vender dolſhne, ſvoje podloſhne pridno opominjati, de naj ſe per tirjanji po pravizi ſtorjenim le na tanjko po poſtavi ravnajo, nikogar naj bres prave ſile ſ' tém tirjanjem ne nadlégvajo, in nikoli naj ſ' ſvojo pravizo k' ſdrashbam ne nápzhvajo.

§. 324.

2. *Poſébné dolſhljivoſti, ſavolj kterih je iſkasatev tirjati.*

Poſébné dolſhljivoſti, ſavolj kterih ſe od tiſtih, per kterih ſo poſtavljeni pogoji dolſhnoſti k' iſkaſatvi najdeni (§§. 310 do 322), tale tirja, ſapopadejo téle okoliſhine:

1. Zhe ſe blago med tiſte rezhi, ktére imajo po poſtavi ſ' opraviſkim ali poſébnim ſnamnjem previdene biti, ſhteje, in ſe v' ſtanu, per kterim je ohra-njenje ſnamnja ukasano, ſnajde, tega ſnamnja pa manjka, je nepravó, ali je od druge ſtvari na to blago preneſeno bilo.
2. Zhe ſe na njem najde ſnamnje, ktéro kaſhe vnanji kraj ſtoritve, ali vnanjo perdobitev.

3. Ko bi se bila sglasitev ali nastava blaga v' poslatvi, ali v' dohodu v' kraji naména per perhodknil, ali per drugi gosposki iméla sgoditi, pa je bila opufhena.
4. Zhe kupzhevavez pravi, de je blago od nesnaniga, ali od kogá, ktériga stanovanje mu je nesnano, na se perpravil.
5. Zhe tifi, kteri je dolshan iskasati, koga drusiga imenuje in pravi, de je od njega blago dobil, zhe se pa ta povéd, ali k' njé poterdbi pernesene pifane iskasatve per daljim preiskanjineprava, ali te poddjane pokashejo.
6. Zhe tifi, kteri je iskasati dolshan, ali bukev, v' ktére svojo perdobitev sapifuje, ne pokashe, ali zhe se v' njih, ali v' pismih narejenih k' poterdbi dobitve, v' sadévku dobitve ali prodaje blaga bitne nepravosti snajdejo, poséбно.
7. Zhe od strani perdobovavza, kteri je v' perdobitvine bukve sapifovati dolshan, blagó, sa ktériga prodajo je pifana poterdba narejena, v' bukvah ali zlo ni sapifano, ali ne v' edinosti f' pifano poterdbo.
8. Zhe je blago per perdobovavzu v' fkrivni f-hrambi, ktéro je préd preiskanjem, kakor k' njegovimu per-

dobivališhu šhtéto, preiskavzam iskasati, in odpréti opustil, najdeno.

9. Zhe je sploh posednik blagá to per preiskanji perhodknih opravilnikov ali postavljenzov mejne ali perhodkne štrashe, ob poslatvi, ali v'f-hrambah, snanosti preiskavzov odtegniti skufhal, ali

10. zhe se je preiskanju, v' katerim je blago snajdeno bilo, vstavljaj.

11. Zhe se per perdobovavzu, kteriga perdobitev je pod zhutje djana, take rezhi, ktere po posébnih ukasih sa spolnjenje tega zhutja per njem ali zlo ne, ali ne v' povédani kakshnosti ali mnoshini, ali ne na povédanim kraji ne sméjo biti, v'tisti kakshnosti in mnoshini, pa na tistim kraji soper prepoved, ki jih sadéne, najdejo.

§. 325.

3. Savolj dopernesfenih prestopov.

Poséбно dolshljivoft, po kteri se dvomi ali zvibli nad postavino dobitev, ali notranji perdélek najdeniga blaga povishajo, in savolj ktere naj se iskasatev s'vézhi ostroftjo tirja, sapopade okolishina, zhe je tisti komur je iskasev v'dolshnost dana, savolj potuhne kupzhije she shtrafan bil, ali, zhe je preprizhan, de je potuhno kupzhijo f'pomozhjo, ali s'gotovilam, ali f'hranjenjem rezhi soper postavo

is vnanje deshele dobljenih shé ka-
kor svoje navadno délo vezhkrat pod-
piral,

§. 326.

**4. Poroshtvo rezhi, sa nastopke opushene
iskasatve.**

Rezh, ktere lastnik je dolshnost, ki mu
je savolj nje k'iskasatvi naloshena,
spolnil, ne more, zhe so prejsnji lastniki,
od kterih je na-nj preshla, ukasano pokasa-
tev opustili, ali nepopolnoma opravili, sa
shtrafnige v' pomanjkanje iskasatve postavlje-
ne k'poroshtvu vséta biti. Lastnik re-
zhi je tisti zhislan, kteri jo v' svojem imé-
nu poséde, ni tedej samo iméjiz v' imenu,
ali po narozhilu drusiga.

**III. Sprizhve sa dobitev, ali kraj
perdelka blaga.**

1. Sploshna postava.

§. 327.

Postava sa ravnavo per perhod-
knih prestopih pové sprizhve, ktere so
dovoljene k'pokasatvi dobitve, ali kraja per-
delka blaga, in réd, po kterim naj se per
té pokasatvi ravnaajo. V' prizhjozhi postavi
se le od posebnih potrebnost enih pi-
sem, ki se ob iskasatvi poloshé, govori.

2. Pisma.

a) Pogoj vsétofti písem sploh.

§. 328.

Pisma, ktere se k'iskasatvi pernesó, morajo f' kakshnostjo, in s'unanjim stanam rezhi, kterim k'iskasatvi flushijo, v'edinofti biti. Sa rezhi, v' kterih stanu pretezheni zhas premémbo spernese, se tedej ozhitno ali poséбно pismo sa iskasatev ne smé vséti, zhe

a) to terpesh enakosti, ali hranitve, zhefar per rezhi ni viditi, kashe, ali, zhe narobe

b) rézh snamnje starji sazhetve, ali dalji hranitve na sebi ima, kakor pismo k'iskasatvi perneseno govori.

b) Zhas, sa njih vsétje.

§. 329.

Tudi kjer-se med stanam blaga, in zhasam hranitve, kteriga pismo snani, nasprotnost ne pokashe, se pisma sa rezhi v' neorabljenim stanu iméte od raspola tistih, sa ktere je f' posébnimi ukasi terpesh veljave raslozhno postavljen, po pretezhenim tém zhasu ne morejo sa iskasatev vséti.

c) Nastopki pretezheniga zhasa.

§. 330.

aa) V'sadévku boletov.

V' pergodkih, v' kterih sprizhvi boleta,

manjkljiva edinost med njim in stanam blaga, ali pretezhenost postavljeniga zhasa nasproti stoji, je iméjzu blaga na voljo dano, sprizhati, de je rezh ravno tista, sa ktero je bil bolet narejen, tedej

a) v' pervim téh pergodkov, de je rezh po nenavadnih okolishinah v' stanu, kateri s' povedanim terpeshem hranitve ne stoji v' edinosti, ohranjena, ali v' tak stan djana;

b) v' drugim pergodku, de je bil iméjiz s' posebnimi sadévki sadershan, rézh ali prodati ali vshti. To se le dovoli, zhe ni s' poséбно postavo sa blagó, sa ktero se ravna, ukasano, de naj se pred pretezhenim postavljenim zhasam potreba njega podaljšhanja sglasti, in sa - nj profi.

§. 331.

bb) V' sadévku nasébnih pisem.

Pod ravno tém pogojem ima iméjiz blaga, zhe je nasebno pismo, kteriga vsétju eden imenovanih sadershkov nasproti stoji, pravizo, mu nalosheno sprizhev, kraja perdelka ali dobitve s' drugimi postavinimi ofrédkki storiti, in pomislike, ki is stanú, v' kterim se blago snajde, isvirajo, sjasniti.

d) Vsétje písem od blaga, ktero se mora k' perhodknii postaviti.

§. 332.

Písma od rezhi, ktere morajo ob poflatvi is kraja, na potu, ali ob dohodu v' kraji, k' perhodknii postavljene, in tukej opravilski ravnavi podvershene biti, ne smejo, zhe jim poterdbe od té spolnjene opravilske ravnave manjka, sa iskasatev vséte biti.

3. Sasnamvanje blaga.

§. 333.

a) Ktére rezhi so mu podvershene.

Pofébne postave povedó, ktere rezhi morajo od storivza, ali od perhodknije, s' snamnjem previdene biti, doklej so imejzi sasnamvanih rezhi dolshni, sasnamvanje na njih ohraniti, in ako sasnamvanje pogoj iskasatve notranjiga perdelka stori.

§. 334.

b) Njih veljava sa iskasatev notranjiga perdelka.

Ukasano opravilsko snamnje stori sa rezhi, ktere imajo po poslavi per vhodnim sazolu sh' njim previdene biti, dokler se v' novim nespreminjenim stanu, in per tkanji v' zelih kofih snajdejo, pogoj, bres kteriga storjen sazol rezhi bres snamnja najdenih, se kakor iskasan ne zhifla, zhe ni sprizhano,

de je neprevidena pergodba snamnje okerfhila, ali od blaga odtergala (§. 255).

DEŠETO POGLAVJE.

Od posébnih narédeb sa obzhuvanje sménje.

PERVI RASDÉLEK.

Od narédeb sa obzhuvanje sménje v' mejnim kantonu.

I. Splošne postav.

1. Poshiljanje po nozhi.

a) Postava.

§. 335.

Vfaka prenashev (poslatev) blaga is kraja ali v' kraj leshézh v' mejnim kantonu je po nozhi, to je: po solnzhnim sahodu in pred solnzhnim is-hodam, bres posébniga zolškiga dovoljenja, ktero ponózhno poslatev raslozheno perpušti, prepovédana.

b) Isjétje.

§. 336.

Isjéte od tóhi postav so:

1. Rezhi, ktere po nozhi zhes zolno mejo noter ali ven iti smejo (§. 33);

2. Srovi perdélki poljskiga déla, gojsdarije, ali rudarije, kateri se od semlje, na kateri se perdelujejo, v'kraj hranitve prenasahajo, pa odpadki kmetistva, shivinske reje, ali rudarije, kakor: shito v' snopii, seno, trava, klaja, grosdje, srovo sadje, srova povertina, dreva, les, terst, drevesa in terte, zhebélni panjovi, listje, flama, pléve, résaniza, gnoj, perst in ruda, obdélando in neobdelano kamnje, pések, rufhina, ogelje in prémog, zhe se te rezhi v' odkritim nesabitim stanu vosijo;
3. Shiva shivina, ki se na pasho goni, ali nasaj gré, f' spolnovanjem posebnih previdnost, ktere so v' nektérh krajih k' odvernjenju potuhne kupzhije s' shivino ukasane.
4. Sa okoljave krajev, v' katerih so létني féjmi ali tedenski tergov, bodo krajem permerjene, sejmno sménjo slajshavne postave od deshélnih zolne rezhi ravnajozhjih gospósk v' edinosti s' deshélnimi poglavarstvi dane.

2. Zhutje nad poshiljanjem.

a) Blago zhutju podversheno.

§. 337.

V' posebnih osnanilih bo povédano, ktere rezhi in v' kateri mnoshini v' mejnim kantonu so per prenasarvi, v' drugi kraj, per hra-

nitvi ali v' kupzhii posébnimu zhutju podvershene. Té rezhi se imenujejo blago zhutju podversheno.

b) Poslatve is kraja v' mejnim kantonu.

§. 338.

aa) Dobitev zolniga dovoljenja.

Blago zhutju podversheno se ne smé v' mnoshini zhutju ne isjéti, is kraja v' mejnim kantonu leshézhiga, bres zolfskiga dovoljenja poshiljati. To se mora per perhodknii tistiga kraja, ali per blishnji perhodknii, kateri je tisti kraj sa zolno ravnavo odkasan, dobiti. Zhe je perhodknija v' kraji poslatve, naj blago k' poslatvi naménjeno ob enim s' pròshujo sa dovoljenje, fzer pa, po tém ko se je to dobilo, k' perhodknii postavijo, in tej, zhe se ne ravna sa lastne perdelke poshiljavza, naj pokasatev sa postavino dobitev predpoloshé.

§. 339.

bb) Ravnava zolnije per poslatvi.

Perhodknija preiske blago po redu sa naravnavo blaga ukasanim (§. 145), pregleda poloshene pisma, in naravna, zhe ni sadershka, blago pod opravilsko sapiro, s' poslatvinim listam do perhodknije stojézhe v' kraj naména, ali, ko bi je takej ne bilo, do perhodknije, kateri je kraj naména sa to opravilsko ravnavo odkasan.

§. 340.

cc) Vedba na potu, in po dohodu v' kraji naména.

Blago mora k' perhodknii, do ktere je bilo naravnano, postavljeno biti. Na potu v' kraj naména, kakor tudi od strani perhodknije, do ktere je bilo blago naravnano, naj se vedejo po postavah sa naravnano nesazolanih rezhi (§§. 153 do 165). Zhe gré blago proti notrenji zolni okolii, se do perhodknije v' kraji naména stojé zhe, k' opravilski ravnavi zhutja blaga pooblasteni, ali, zhe ni tukej take perhodknije postavljene, do zolne vlagrije, ali do druge perhodknije, ktera v' nastopljenim potu pred krajem naména nar blishe nje stoji, ali sadnjizh, zhe ni v' nastopljenim potu zolne vlagrije, do rasdelka perhodkne strashe, v' kteriga kantonu kraj naména leshe, naravna.

c) Poflatve is notrenje zolne okolije v' mejni kanton.

§. 341.

aa) Dobitev zolniga dovoljenja.

Blago zhutju podversheno, ktero se is notrenje zolne okolije v' mejni kanton poshlje, ne smé pred prej sadobljenim zolskim dovoljenjem va-ni perneseno biti.

§. 342.

bb) Ravnanje v' sadévkú njega.

Zhe se v' kraji, is kteriga se blago

v' mejni kanton poshlje, perhodknija k' opravil'skimu ravnanju zhutja blaga pooblastena, ali se s' blagam ob potu v' notrenji zolni okolii, ali na notrenji meji kraj, na katerim je taka perhodknija postavljena doséshe, naj se blago k' njej postavi. Perhodknija ravna po redu s' §. 339 sa poslatve v' mejnim kantonu ukasanim. Zhe na potu poslatve ni perhodknije k' imenovanim ravnanju pooblastene, se taka zolnija tudi na potu v' notrenji zolni okolii ne doséshe, naj se, preden je blago v' mejni kanton perneseno, dovoljenje k' temu per blishnji v' mejnim kantonu postavljeni perhodknii sprofi. Od te perhodknije dobljeno pisanje naj blago do nje sprejmi. Per sadnji naj se blago postavi, in szer po redu sa poslatve ukasanim ravná (§§. 339 in 340).

d) Polajshbe v' spolnjenji postave.

§. 343.

Dvornija bo v' pozhétvi zhutja ravnave sa poslatve, kolikor sadévki kraja potrebujejo, in varstvo domazhe perdobitve, pa der-shavinih perhodkov dopusti, slajshavne postave dodelila.

3. Zhutje nad salogami.

§. 344.

a) Odéva blaga zhutju podversheniga.

V' mejnim kantonu mora vsaka saloga rezhi zhutju podversheniti, ktéra méro od zhut-

zhutja isjéto preféshe, dokler so v'novim neorobljenim stanu, s'opraviľskim listam sa postavino dobitév odéta biti, ali se pa mora po hotenji perhodknih opravilnikov, ali postavljenzov mejne ali perhodkne sřashe iskasati, de so salogine rezhi v' kraji hranitve narejene.

§. 345.

b) Blaga zhutju nepodversheniga.

Zhe kteri v'mejnim kantontu ali prebivajozh, ali ondi vlag'nijo blaga imajozh perdobovavez salogo rezhi, zhutja nepodvershenih, ki v'njegovi perdobitvi niso sapopadene, ali kteri, ki se med perdobovavze ne sřteje, v'mejnim kantonu salogo blaga zhutju nepodversheniga hranitivsame, in njega mnoshina njegovo potrebo ozhitno preféshe, najsglasitev, zhe je v'kraji perhodknija k'opraviľski ravnavi zhutja blaga pooblastena, ali rasdélek perhodkne sřashe, pred odlago téh rezhi v'njegovo stanovanje ali perdobitvinizo, v'imenovano perhodknijo, ali v'rasdelek perhodkne sřashe sřori. Sa spolnjenje te narédbe se pifana poterdba dodeli.

§. 346.

c) Salóge, v' sadévkú kterih je k'vsétosti pifem postavljeni zhaľ pretékel.

Zhe se prodaja, vshitje ali podeľátev rezhi saloginih v'mejnim kantonu, pred

pretéklím zhašam, v' kterim se píšma jim k' odévi flushezhe sa iskasatev vsamejo, ne sgori, in zhe so pogoji tukej, pod kterimi je naloshena dolshnost k' iskasatvi dobitve, kraja perdelka ali sazola, naj se to, de prodaja, vshitje ali podelatev saloginíh rezhi se ni sgodila, k' manjšhimu v' shtirnajstih dnéh pred pretéklím tístim zhašam, blishnji perhodknii k' ravnavi zhutja blaga pooblašeni, s' prošhno sa podaljshanje zhaša sa vsétoš píšem postavljeniga sglaš, sezer té sa iskasatev ne bodo veljále.

II. Pozhétev perdobitev v' mejnim kantonu.

1. *Spisana odéva sa dobitov in pošlater rezhi perdobitve.*

§. 347.

a) Rezhi, per kterih se vravnavaajo.

Blago, zhutju nepodversheno, ki je sraština, perdélek ali sploh rézh déla perdobovavza, mora, zhe ga od koga druga na sé perpravi, ali, zhe mu je is druga kraja poslano, na potu v' kraj hranitve, kakor tudi ondi s' píšano poterdbo tístiga, od kteriga je perpušheno ali poslano, prevideno biti. Isjétje od te postave so:

1. Rezhi v' §. 336, sht. 2. imenovane, kte-

rih poshiljanje po nozhi v' mejnim kantonu je perpušheno, in

2. Rezhi med tisto blago shtéte, ktere se per pomozhnih zolnijah v' vhodni sazol vséti morejo.

§. 348.

b) Sapopádek téh písem.

Té poterdbe (dobitvine ali prodajne pí-
ma, vòsni listi) naj sapopadejo :

1. Imé in prebivanje prodajza ali po-
flavza, prejémza, in tístiga, po
kterim se poshlje.

2. Raspòl in mnoshina blaga, po ime-
nih in mérah, kakor so v' smenji sfer
navadne.

3. Shtevilo in snamnje kifht, svés-
kov in drusih hramb.

4. Pot, po katerim so poslane, in zhas,
v' katerim imajo v' kraj naména dojtí.

§. 349.

c) Njih vravnava na potu.

Písma ne morejo na potu ne sunej uka-
sane zéste, ne po pretéklím zhasu sa
spolnjenje pota postavljením, ne sadnjízh,
zhe oné s' stanam poslaníga blaga niso
v' edinosti, sa iskasatev vséte bíti, ako se
ne sprízha, de je neprevidena pergodba sa-
dershala, po naménjeni zésti, in ob pravím
zhasu dojtí. Zhe je v' kraji naména per-

hodknija k' opraviľski ravnavi zhutja blaga pooblastena, ali rasdélek perhodkne sťrashe, naj se blago pred odklado v' kraji k' téj perhodknii, ali temu rasdéľku perhodkne sťrashe postavi, in spremľjajozhe písmo poloshé.

2. Perdobitve pod zhutje djane.

§. 350.

a) Sploh.

Perdobovavzi, kateri zhutju podveršene rezhi delajo, perpravľjajo, ali predelujejo, sploh pa kupzhevavzi se v' sadévkú njih perdobitve v' mejnim kantónu pod opraviľsko zhutje denejo.

§. 351.

b) Savolj snajdenih prestopov.

Tudi druge perdobstva v' mejnim kantónu se morejo pod opraviľsko zhutje djati, zhe se v' njih delavnizah ali prodajavnizah po potuhnjeni kupzhii dobljene, k' perdobitvi pozhétja sťhtéte rezhi najdejo, ali, zhe so se té perdobitve sploh k' pozhetvi, podpíri, ali skrivatvi potuhne kupzhije sanapzhvale. Ta naredba se perdobovavzu, kteriga sadéne, s' dopuščenjem doklizzhve, v' písmu na snanje da.

3. *Naprava in pozhétev perdobitev.*

a) Fabrikine pozhétve.

§. 352.

Perdobitve, ktere narejajo, popravljaajo ali predelujejo zhutju podvershene rezhi, se ne sméjo v' mejnim kantonu, bres prej sproshteniga in sadobljeniga dovoljenja vladfskiga deshélniga poglavarstva, in deshelne gosposke zolne rezhi ravnajozhe, napraviti. Pod to narédbo pa perdobitve, ktere pozhetnik kakor rokodélstvo oskerbluje, niso sapopadene.

b) Kupzhístvo.

§. 353.

aa) Kar je posebniga dovoljenja tréba.

Velki kupzi in shtazunárji, kteri v' perdobitvine bukve po redu sapisujejo, imajo pravizo v' mestih in tergéh kupzhevati s' rezhmi zhutju podvershenimi. Sunej mést in tergóv se s' blagam zhutju podvershenim v' mejnim kanton sploh bres posebniga dovoljenja, ki ga kantonska gosposka, ktera ima ravnavo zolskih opravil, dodeli, in vladfska gosposka poterdi, ne smé ne kupzhevati, ne kramariti. Tega posebniga dovoljenja sa kramarijo ni treba v' krajih, ki so s' davknimi mejami obdani, in navhodih s' zolnijami previdenih.

§. 354.

bb) Previdnosti per dodelitvi dovoljenja.

Dovoljenje sa kramarijo s' blagam zhutju podvershenim v' mejnim kantonu, ali sa kupzhijo s' tem blagam sunej mést in tergóv se ne dodeli, ako se prav ne vidi, de po légi kraja, in posebno sa perdobitev isvoljeniga stanovanja, pa po okoljavi dosdévne prodaje, perdobstvo sa prebivavze tistiga kraja in blishnjih krajev je potrebno, ali zhe se pomislek vsdigne, de bi to potuhni kupzhii v' perpomozhek flushilo. V' dovoljenji se vselej kraj, na kteriga je natvesheno, pové. Zhe se to dovoljenje, ali njega poterdba odrezhe, se smejo soper raslozhbo do vladfskiga deshélniga poglavarstva obrniti, ktero ima v' edinosti s' deshélno gosposko zolne opravila ravnajozho raslozhiti.

§. 355.

cc) Dobitev k' perdobitvi potrebnih rezhi zhutju podvershenih.

Kupzi, kramarji, ali perdobovavzi, ki narejajo, perpravljajo, ali predelujejo rezhi zhutju podvershene, smejo k' njih perdobitvi potrebne, zhutju podvershene rezhi, zhe jih na ravnost is vnanye deshele, ali is zolniga isjemka po postavi ne dobivajo, le ali od drusih perdobovavzov, kteri narejajo, perpravljajo, ali

predelujejotake rezhi, ali od kupzhevavzov ali velzih kupzov, katerih kupzhstvo je ondi, kjer je zolno vlagništvo, ali druga perhodknija k' opraviški ravnavi zhutju podversheniga blaga pooblastena postavljena, dobivati.

§. 356.

dd) Pozhétev kramarije in male kupzhije.

Kramarji, in sploh mali kupzi, kteri po postavi v' bukve ne sapisujejo, smejo v' mejnim kantonu blago zhutju podversheno le potrebovavzam, ne pa drugim perdobovavzam sa dalji kupzhijo prodajati, ali k' pozhétvi perdobitvine ravnavo dajati.

c) Pohishina kupzhija.

§. 357.

aa) Pogoji njé pozhétve.

De ima kdo pravizo do pohishine kupzhije v' mejnim kantonu, mora pohishini pòs k' tému raslozhno dovoljenje sapopasti. To je na tiste kraje natvésheno, kteri so v' njem raslozhno imenovani.

§. 358.

bb) Omejenje dovoljenja.

To dovoljenje smé od krefije, v' edinosti s' kantonsko gosposko zolne rezhi ravnojno, le is filnih vrokov, in samó, ako

se napzhvanja ni bati, dodeljeno biti. Imenovane gosposke ga morejo na posébné rezhi, ali na poséni zhas natvésiti. Vselej naj rezhi zhutju podvershene ne sapopade.

§. 359.

cc) Prodaja blaga perdobivzam.

Perdobovavzi ne sméjo k' pozhétvi svoje perdobitve potrebnih rezhi od pohishnikov jemati.

DRUGI RASDÉLEK.

Od posébnih narédeb sa obzhuvanje sménje v' notrenji zolní okolii.

I. Postave v' sadévkú perdobitve.

§. 360.

1. Blago zhutju podversheno.

Tudi v' notrenji zolní okolii se nektére rezhi s' posebnimi osnanili sa zhutju podversheno povedó.

§. 361.

2. Pod zhutje djane perdobitve.

Pozhétje perdobitev, ktére naréjajo, perpravljajo, ali predelujejo zhutju podvershene rezhi, sh' njimi na vélko

ali na drobno kupzhujejo, se pod opravilsko zhutje dene.

§. 362.

3. Pretékli zhas sa vsétošt odév.

Zhe se prodaja, vshitje, ali obdelatev zhutju podvershenih per perdobovavzih saloginih rezhi pred pretéklím zhasam, v' kterim se písma jim sa odévo flushezhe sa iskasatev vsamejo, ne sгоди; naj okolishino, de se prodaja, vshitje, ali podelatev saloginih rezhi ni sgodila, k' manjšhimu v' shtir-najstih dnéh pred preteklím tístim zhasam, v' kantonski gosposki zolne rezhi ravnajozhi s' prošhno sa podalishanje zhasa veljajozhiga sa vsétošt písem sglašijo, sizer té per iskasatvi ne bodo veljale.

§. 363.

4. Dobitev zhutju podvershenih rezhi sa perdobitev.

Perdobovavzi, kteri naréjajo, perpravljajo, ali predelujejo oglédno blago, sh'njim na vélko, ali na malo kupzhujejo, morejo rezhi njih perdobitvi potrebne, zhutju podvershene, zhe jih na ravnost is vnanje deshele, ali is zolniga isjémka po postavi ne dobivajo, le ali od drusih perdobovavzov, kteri to blago naréjajo, perpravljajo ali predelujejo, ali od kupzhevavzov in vélzih kupzov dobivati. Kramarji, pohishniki, zhe

imajo ti sadnji dovoljenje zhutju podvershene rezhi prodajati, in sploh mali prodajavzi, kateri po postavi v'perdobitvine bukve ne sapisujejo, smejo oglédno blago le potrebovavzam ne pa drugim perdobovavzam sa dalji prodajo, kupzhijo, ali pozhétev perdobitvine ravnave dajati.

§. 364.

5. *Pohishina kupzhija.*

Blago zhutju podversheno ni dovoljeno sa pohishino kupzhijo. Kjér pa vender okolishine odjénjbo od té postave, k' slajshbi potrebovavzov v' dobitvi potrebnosti, svétuje, smé krefija, v' edinošti f' kantonsko zolne rezhi ravnajozho gosposko, po isjétti dovoljenje pohishine kupzhije f' poséбно imenovanim blagam zhutju podvershenim, ktero f' poliziskimi prepóvedmi ni bres pogoja is pohishine kupzhije isklénjeno, dodeliti.

II. Zhutje nad poslatvami in hranitvijo zhutju podversheniga blaga.

1. *Rédi zhutja.*

§. 365.

Zhutje, kterimu zhutju podversheno blago v' notrenji zolni okolii v' sadévkú njega poslatve in hranitve podversheno je dvoje. Eno je ojstrimu, eno enótnimu zhutju podversheno.

2. Ostro zhutje.

§. 366.

a) Njega bitje.

Na blago pod ostro zhutje djano naj se v' notrenji zolni okolii per njega poslatvi, prepushenji drugimu posedniku in hranitvi narédbe, ktere sa poslatev, prepushenje in hranitev zhutju podvershenih rezhi v' mejnem kantonu veljajo, naravnajo (§§. 338 do 340 in 344).

§. 367.

b) Poslatve blaga pod ostro zhutje djaniga.

Blago pod ostro zhutje djano se smé perdobovavzam, kateri te rezhi perpravljajo, predelujejo, ali prodajajo, ali sploh v' mnoshini is zhutja neisjéti, le istih krajev, v' kterih je perhodknija k' opravilski ravnavi zhutja blaga pooblastena, poshiljati.

§. 368.

c) Njega sménja na sejmu.

Tudi se sméjo f' tém le tisti sejmi, kteri so v' krajih f' takimi perhodknijami previdenih, od perdobovavzov, kteri su nej téh krajev prebivajo, ali svoje delavnize imajo, obiskovati.

3. *Enòtno zhutje.*

a) *Spisane odéve.*

§. 369.

Per prepufhenji perdobovavzam, ali poshiljanji.

Blago enòtnimu zhutju v' nótrenji zol-ni okolii podlosheno mora, zhe na perdo-bovavza, sa perdobitev prejde, ali, zhe se v' mnoshini is zhutja raslozhno neisjéti, v' drugi kraj poshlje, takó na potu v' kraj namena, kakor ob hranitvi v' neorobljenim stanu, s' pisano po-terdbo (s' dobitvinim ali vòsnim li-stam) tistiga, kateri ga je prepustil, ali po-slal, prevideno biti. Te pisma so tistim po-stavam podvershene, ktere so sa poterdbe prepufhenja, ali poshiljanja blaga zhutju pod-versheniga v' mejnim kantonu dane (§§. 348 in 349).

b) *Per poshiljanji.*

§. 370.

aa) *Is krajev, kjer je perhodknija postavljena.*

Zhe se blago, ktero je enòtnimu zhutju podversheno, is kraja, v' katerim je zolnija, ali druga perhodknija k' op-ra-vilski ravnavi zhutja blaga poobla-stena postavljena, v' mnoshini is zhutja po-sébnó neisjéti poshlje; mora k' téj zolnii pernefeno, tukej povédano, in pokasatve sa dobitev rezhi, katerih poslavez ni sam na-redil, storjene biti.

§. 371.

bb) Is krajev, kjér ni perhodknije.

Zhe pa v' kraji, is kteriga se rezhenó blagó v'mnoshini is zhutja nejsjéti poshlje, perhodknija k' opravilski ravnavi zhutja blaga pooblastena ni postavljena, gré pa vender poslatev po tisti zésti, na kteri je taka perhodknija postavljena, naj ga k'téj perhodknii, in zhe vezh tazih perhodknij na nastopljene zésti stoji, k' blishnji téh perhodknii postavijo. Ta narédba se pa ne rasshiri na rezhi, ktere se po vòsni poshti is kraja, v' kterim ni perhodknije k' opravilski ravnavi zhutja blaga pooblastene, poshljejo.

§. 372.

cc) Ravnava perhodknije.

Perhodknija preifhe raspòl in tésho blaga, pregléda pernesene pokasatve, in dodeli sa storjeno opravilsko ravnavo poterdbó. Zhe je blago naménjeno, v' mejni kanton, ali v' kraj, v' kterim je perhodknija k' opravilski ravnavi zhutja blaga pooblastena postavljena, perneseno biti; naj se opravilška sapira na blago dene, in na to perhodknijo naravna.

§. 373.

dd) Naloga opravilške sapire.

Perhodknijam sa opravilške ravnave zhutja blaga postavljenim je obdershano, tudi

v' drusih pergodkih, kakor v'téh, od katerih prejšnji rastavek govori, zhe se jim tréba sdi, blago pod opravilsko sapiro dja-ti, in na perhodknijo stojézho blis kraja na-mena naravnati. Protniku se pa is té per-loshnosti ne smé velik ovinek napraviti.

§. 374.

ee) Poflatve v' kraje, v' ktérh so perhodknije.

Zhe ima sadnjizh poslatev blaga pod enòtno zhutje djaniga namén, v' mnoshini is zhutja neisjéti, v' kraj perpravljena biti, v' katerim je zolnija k' opravilski ravnavi zhut-ja blaga pooblastena; naj se po dohodu v'tem kraji, in pred odlago, k' perhodknii postavi. Per njéj se po redu sa poslatve uka-sanim ravna (§. 372). Zhe se blago na per-hodknijo pod opravilsko sapiro naravna; jo odterga, preishe téshe in raspòl blaga, in dodeli poterdbo.

c) Ob poslatvi.

§. 375.

aa) Pod opravilsko sapiro.

Blago zhutju podversheno pod op-ra-vilsko sapiro na drugo zolnijo naravnano, je podversheno na potu postavam sa narav-nane nesazolane rezhi danim (§§. 153 do 164).

a) Premémba pota.

§. 376.

bb) Bres sapire.

Zhe se poslatev blaga pod enòtno zhutje djaniga, ktero se ne pod opravlisko sapiro na drugi kraj prenasha, na potu v' drugi kraj oberne, kakor tisti, ki je v' poterdbi, f' ktero je blago prevideno, povedan, in zhe se snajde ali prēj, ali na kraji, kjer se je od prejšnjiga pota obernilo, ali na novoisvoljenim potu perhodknija k' opravliski ravnavi sa zhutje blaga pooblastena; naj se poslatev k' njēj, ali, zhe se na tēm potu taka perhodknija ne snajde, k' blishnjimu rasdélku perhodkne strashe postavi, in isvoljeni pot sglasi. Perhodknija ali rasdélek perhodkne strashe spolni ukasano ravnavo, zhe ni bila she ne ob poslatvi blaga, ne na potu per drugi perhodknii storjena. V' nasprotnim pergodku sapishe na poterdbo, f' ktero je blago prevideno, nov pot in zhas, v' katerim ima poslatev v' kraj naména dojtí.

b) Oddaja nekoliko vklade.

§. 377.

aa) Sploh.

Zhe vosnik, na potu v' kraj namena nekoliko vklade odda, in ta ni pod opravlisko sapiro; naj si on od prejémza oddaniga blaga pisano prejémno poterdbo re-

zhe dati, v' ktero naj se raspòl in mno-shina oddane rezhi, pa dan in kraj, v' kterim in kjé je blago bilo oddano, postavi. To se lahko na herbet poterdbe, ktera blago spremlja, postavi.

bb) Na seméh.

§. 378.

Zhe se v' kraji perhodknija snajde.

Zhe se blago, ktero je enòtnimu zhutju podversheno, na sejm v' kraj pernese, v' kterim je perhodknija k' opravljski ravnavi zhutja blaga pooblastena; se mora ne le, per dohodu v' kraj pred odlago, k' perhodknii postaviti, ampak tudi na kònz sejmá ostala ali neoddana mnoshina k' perhodknii pernesti, preden sejm sapusti. Perhodknija sapishe na poterdbo dodeljeno v' sazhetku sejmá mnoshino neoddaniga blaga, pot, po kterim pojde, in zhas, v' kterim ima na kraj naména dojtí.

§. 379.

Zhe v' kraji sejmá ni perhodknije.

Zhe pa v' kraji, kamor se imenovano blago na sejm poshlje, ni perhodknije postavljene k' opravljski ravnavi zhutja blaga; mora pisana poterdba, f' ktero se blago poshlje, raslozhno povedati na pot na sejm. Se je nekej vklade na sejmu na drobno prodalo, naj protnik na kònz sejmá, preden ga sapusti, neoddana mnoshino kraj,

ka-

kamor se poneše, pot, po katerim pojde, in zhaš, v' katerim ima v' kraj namena doiti, na pisano poterdbo sapishe. Zhe se ta postava ne spolni; velja misel, de vse blago na sejm pernešeno je ondi prodano, in pisana poterdba, s' ktero je blago na sejm peršlo, ne flushi ne sa vòshujo v' kraj perve pošlatve, ne sa prenašhbo v' drugi kraj k' iskati.

4. Slajshbe v' pozhétvi zhutja.

§. 380.

Tudi v' notrenji zolni okolii bo dvornija per spolnjenji zhutja ravname, kolikor je k' poshivitvi sménje, in k' podpiri perdobitve tréba, sa varštvo domazhe perdobitvine pridnosti, in dershavinih perhodkov dopustljivo, slajshavne postave dovolila.

ENAJSTO POGLAVJE.

Od rezhi dershavine prodaje.

PERVI RASDÉLEK.

Od rezhi dershavine prodaje sploh.

§. 381.

1. Sapopadek.

Rezhi, ktere so samo zefarski od-

daji, sa dershavin saklad perdershane, sò:

1. Sol, zhista in tudi sméshana s' drugimi rezhmi;
2. Tobak, frov ali udélan, pa odpadki od tobaka;
3. Solitar, v' frovim ali ozhišhenim (olikanim) stanu, ali sméshan s' drugimi rezhmi;
4. Smodník ali pulfer, purfel.

§. 382.

2. Imenovanje.

Te rezhi se imenujejo rezhi dershavine samoprodaje, ali samoprodajne rezhi.

§. 383.

3. Raslozhnishi imenovanje tobaka.

Tobak poméni ne samo pérje in odpadke od tobakoviga selisha, ampak sploh vse selisha, ktere se sa tobak (namésti tobaka), ali same na sebi, ali sméshane s' tobakam, ali s' drugimi rezhmi imajo. Ta postava pa vender le sunej tobakoviga selisha, samo sa tiste selisha v' veljavo stópi, ktere se v' posébnim osnanilu, de so v' téj narédbi sapopadene, povedó.

§. 384.

4. Oféga okolijs, v' ktéri dershavina samoprodaja obstoji.

Postave sa pozhétev perdershane samoddaje sa dershavini saklad v' sadevku samoprodajnih rezhi, niso samo na zolno okolijo natvéshene, ampak obféshejo tudi zolno isjémke.

DRUGI RASDELEK.

Od vnanje sménje s' rezhmi dershavine samoprodaje.

I. Sploshne postave.

1. Vvòshnja.

§. 385.

a) Is vnanje deshele.

Rezhi dershavine samoprodaje ne sméjo, bres posébniga dovoljenja is vnanje deshele, ali od morja zhes meje dershavine okolije, sa ktero prizhjozha postava veljá, ne sa rabo, ne sa odlago, ne sadnjizh sa skosno vvòshnjo vpeljane biti.

§. 386.

b) Is deshél, v' kterih ena dérshavinih samoprodaj ne obstoji.

Zhe v' kterim kraji dershavine okolije

ena imenovanih dershavinih samoprodaj, ktera v' drusih deshelah dershave obstoji, ni vpeljana; se tisti, v' sadévku pozhétve té dershavine samoprodaje, sa vnano deshelo ima, in is njega se ne smejo rezhi te samoprodaje v' druge deshele, bres posébniga dovoljenja, vpeljati.

§. 387.

2. Ravnava per vhodu, ali fkosni vòshnji zhes zolno mejo.

Rezhi dershavine samoprodaje so podvershene per vhodu, in is-hodu zhes zolno mejo splošnim, sa zolno sménjo danim postavam.

II. Posébne naredbe sa zolne isjémke.

1. Kraji, na kterih se smé vvòshnja sgoditi.

§. 388.

a) Sploh.

V' zolne isjémke smejo, s' dovoljenjem perhodkne gosposke, samoprodajne rezhi, le na tistih krajih is vnanje deshele, ali od morja perpeljane biti, v' ktérh je zolnija, ali druga perhodknija k' spolnjenju ukasane ravnave sa té rezhi pooblastena postavljena.

§. 389.

b) Poséбно sa popotnike.

Na te kraje je sa vhod is vnanje deshele, ali od morja, v' zolne isjémke tudi dovoljena popotnikom, v' sadévkú tobaka, kteriga sami sáse seboj nosijo, slajshba (§. 19) natvéshena.

§. 390.

c) Ravnava, zhe se perhodknija prav na meji ne snajde.

Zhé perhodknija k' ukasani ravnavi sa rezhi dershavine samoprodaje pooblastena, v' zolnim isjémku ni prav na meji dershave postavljena; morajo samoprodajne rezhi, ktere is vnanje deshele ali od morja pridejo, po zésti, po kteri kupzhifko blago od meje do perhodknije navadno vosijo, na ravnost k' téj perpravljene, in tukej opravilski ravnavi podloshene biti. Po zésti se mora neprenéhama hoditi, in samoprodajna rézh se v' zolnim isjémku ne smé, pred spolnjenjem ukasane ravnave odloshiti, sunej zhe se kej neprevideniga pergodi, kar k' temu fili.

§. 391.

d) Kjer so napovedniki.

Zhe je prav na vnanji meji zolniga isjémka sa rezhi dershavine samoprodaje postavljen napovednik, imajo

v' sadévku téh rezhi, postave sa ravnavo k' spolnovanju per napovedniku v' zolni okoli, veljavo (§§. 29 in 30).

2. Zhas poshiljanja zhes mejo.

§. 392.

a) Pravilo.

Rezhi dershavine samoprodaje se ne smejo zhes vnanjo mejo zolnih isjémkov, ne v' vhodu, ne v' is-hodu po solnzhnim sahodu, in pred solnzhnim is-hodam poshiljati. Vsaka vlaga ali islaga téh rezhi na mejnih vodah, po solnzhnim sahodu in pred solnzhnim is-hodam, je prepovedana.

§. 393.

b) Isjéte.

Sam tobak, popotnikam sa njih rabo v' mnoshini, ktera pét liber Dunajške téshe ($2\frac{8}{10}$ metriske libre) ne presešhe, seboj iméti, je, in sfer: sa vhod is vnanje deshele, in od morja, v' krajih, na ktere je slajshba, popotnikam dovoljena, natveshena (§. 389), od sgornje prepovedi (§. 392) isjéto. S'tém pa vender popotniki od dolshnosti, napovedniku, in perhodknii sa ukasano opravilsko ravnavo postavljani tobak spodobno sglafiti, in ga postavini ravnavi podloshiti, niso odvésani.

3. Sglafitev famoprodajnih rezhi, in opravilška ravna.

§. 394.

Sa sglafitev famoprodajnih rezhi, ktere v' zolne isjémke is vnanje deshele ali od morja pridejo, in sa opravilško ravnavo k' temu postavljenih perhodknij veljajo postave dane sa povéd blaga, in sa zolno ravnanje.

4. Posébne postave sa morske bregove.

§. 395.

a) Morske savétja, v' ktére ladije f' famoprodajnimi rezhmi obloshene sméjo satezhi.

Posébne osnanila povedó, v' ktere od zolne okolije isklénjene mòrske savétja smejo ladije, ki so f' famoprodajnimi rezhmi obloshene, satezhi. Vse druge savétja, šavetrije, salive in podbréshja, pa pred njimi leshézhe mozvirja in kalushe, s' njih vodotézhinami vred, so v' zolnih isjémkih poshiljanju famoprodajnih rezhi sploh, ali rezhém tiste famoprodaje, sa ktero dovoljenje v' danih osnanilih ni dodeljeno, sa perte.

§. 396.

b) Ladijo vstanoviti, perprezhì ali pervésati, sunej savétja.

Sunej f' témi osnanili imenovanih savétij zolnih isjémkov, ni nobeni ladii s' rezhmi der-

shavine samoprodaje oblosheni dovoljeno, vstanoviti, perprezhi, pervésati, ali se s' zhelni, deskami, vervmi ali plavajozhimi s'varmi, s' brégam v'sménjo postaviti, sunej, zhe velika fila neprevidene pergodbe k' temu permora.

§. 397.

c) Vlage in islage v' savétjih.

V' savétjih is zolne okoliye isklénjenih, ktere so ladijam s' samoprodajnimi rezhmi naloshenim odperte, se morajo v' sadévkú téh rezhi, postave sa zolno okolijo savolj vlá g in islág v' mórfskih savétjih ukasane (§§. 38 do 41) spolnovati. K' slajshbi sménje se bodo v' edinih svobodnih savétjih, krajem permérjene naprave, kolikor se s' varstvam dershavinih perhodkov sdrushiti dajo, s' posébnimi narédhami uganile.

§. 398.

d) Pravize zolnih opravilnikov in postavljenzov v' sadévkú ladij v' savétje sateklih.

Zolni opravilniki, in postavljenzi mejne in perhodkne strashe imajo pravizo, na ladije v' savétjih zolnih isjémkov satekle podati se, in zhe so s' rezhmi dershavine samoprodaje naloshene, dokler se té v' opravilsko hranitev ne oddajo, ali do ishoda ladije, oštati, kakor tudi potrebne naprave uganiti, de se ubrani, de kej téh rezhi od ladije ne odnesó. Zhe imajo kako dolsblji-

vost, de so rezhi dershavine samoprodaje skrite, naj imenovani opravniki in postavljenzi, vprizho gosposkiniga opravnika, ali ko bi taziga opravnika ne bilo sraven, vprizho kteriga soséskiniga mosha ladije prostore, kamre, omare, butare, svéske, ali druge s-hrambe odpró, in preishejo, dokler se to preiskanje ne spolni, naj srasho na ladijo postavijo, in imenovane naprave sa odvernitev raslézhbeuganejo. Opravniki, kteri se v' spolnovanji svojih flushbinih dolshnost na ladii mudé, naj spodobno prebivalishe sahtonj dajo.

§. 399.

e) Poshiljanja samoprodajnih rezhi po ribshkih ladijah.

Ribshke ladije se ne sméjo ob mórskim bregu od zolne okolije isklénjenim k' postatvi rezhi dershavine samoprodaje iméti.

§. 400.

f) Ravnava ob nesfrézhi na morji.

V' sadévku pergodkov, v' kterih ladija s' rezhmi dershavine samoprodaje naloshena je s' nesrezho na morji k' prestopu postav (§§. 395 in 396) permorana, pa v' sadévku, na mórskim brégu zolniga isjémka, naplofkanih rezhi dershavine samoprodaje, naj se po postavah danih sa mórski brég zolne okolije (§§. 46 do 48) ravnajo.

TRETJI RASDÉLEK.

Od naréje, perprave in obernitve samoprodajnih rezhi.

I. Splošne postavave.

1. Postava.

§. 401.

Nikzhe ne smé, bres dovoljenja perhodkne gosposke, rezhi dershavine samoprodaje naréjati, v' pergodkih po postavi sasnamvanih perpravljati, ali na réd po postavi prepovedan oberniti.

2. Dershavina last soli in solitarja.

§. 402.

Vsa sol, ktero na ali v' semlji dershavine okolije natvora naréja, v' zhistim ali s' drugimi rezhmi sméshanim stanu, pa ves solitar, ki ga je v' ali na semlji dershavine okolije natvora naredila, ali se napravlja, je sgol dershavina last.

3. Pogoji vsaziga dovoljenja k' nareji, ali perpravi.

§. 403.

Dovoljenje narejati ali perpravljati samoprodajno rezh se vselej le f' tém pogojem dodeli, de se f' to rezhjo nobena druga, kakor le raslozhno dovoljena

perprava ne pozhne, de se le na semlji k'tému sasnamvani, ali na krajih k'tému odlozhenih stori, in de se vef perdélek v' pogojenim stanu popolnoma v' vlag-nizo dershaviniga perhodka odda.

4. Vrazhilo od strani dershaviniga saklada.

§. 404.

Dodeli pa dershavini saklad sa oddane, in, po pogojih dodeljeniga dovoljenja, kar sadene kakšnost, in tudi mnoshino (§. 418), k'vsétju perpravne najdeno rezhi, permérjeno vrazhilo. Njih méra, pa kraj, in zhas oddaje bodo f' posebnimi postavami poterjene.

5. Praviza trétjiga.

§. 405.

a) Zhe se po nji naréja, perprava, ali oddaja perdershuje.

Do rezhi dershavine samoprodaje, ktere kdo s'savéso oddaje dershavinimu sakladu, naréja, ali v' njegovo shtevilo perpravlja, ne more nihzhe nobene kakorkoli imenovane pravize, po kateri bi se naréja ali perprava odjenjala ali vstavila, ali oddaja perdelka dershavinimu sakladu sadershala, dobiti.

§. 406.

b) Do zéné ali plazhila.

Zéna ali plazhilo, ktero gré is der-

shaviniga saklada sa oddane rezhi ali sa delo, pa ni, zhe posébná narédba odstópa ne poterdi, od sadobljenja pravize is mnogotérih sadévkov isvirajozhe, in od naravnave k'njega sagotovilu in dobljenju po postavi dopušhenih pomozhkov isklénjeno.

§. 407.

c) Do orodja, narédeb, ali potrebnost naréje ali perprave.

Do orodja, narédeb in drusih potrebnost naréje ali perprave rezhi der-shavine samoprodaje, ktere se der-shavinimu perhodku oddajo, ali sa-nj perpravljajo, se ne smé, bres dopušhenja desheline, ofkerbnijo perhodka, od kteriga se tukej govori, ravnajozhe gosposke, sodniskha sila sagotovila, ali sukazjon, po zhimur bi se naréja ali perprava imenovanih rezhi odjenjala, vstavila, ali nemogozha storila, sgoditi.

II. Posebne narédbe sa narejo foli in folitarja.

1. Snajdba isvirka foli ali solnatih stvari.

§. 408.

Zhe se isvirek foli, naloga foli, sol v' zhistim stanu, ali v' smési s' drugimi stvarmi snajde; postane isvirek foli, ali sazhe

sladek studenez foli nositi, je tisti, kateri ima vshitek semlje, ali, zhe je semlja pušta, nje lastnik dolshan, k' vézhimu v' devetdesétih dnéh od zhafa, kar je to svédil, kantonški perhodkne rezhi ravnajozhi gosposki sglasiti.

2. *Pravize perhodknih gosposk.*

§. 409.

a) V' sadévku isvirka foli.

Perhodkne gosposke imajo pravizo, isvirke foli, ktere sa rabo dershaviniga saklada neperpravne najdejo, sabiti, ali kako drugazh, kakor varnosti dershaviniga saklada permérjeno najdejo, sol v' studenzbni vodi sapopadeno sa nobeno rabo storiti ali konzhati.

§. 410.

b) V' sadevku naprave folarnij.

Té gosposke imajo tudi pravizo, povsod, kjer so isvirki foli, ali kjer se sol na ali v' semlji najde, folarnije napraviti, in k' temu potrebne semlje, in potrebni ga poslopja prevsėti.

§. 411.

c) Plazhilo fhkode lastniku.

Lastniku semlje, na kateri je isvirek foli sabit ali nevshiten storjen ali konzhan, zhe se mu je s' tem per njegovi lasti

fhkoda storila, pa lastniku semlje k' solarnii perpushene, ali poslopja k' temu vsétiga, se fhkoda poverne, po postavah splošnih postavinih bukev §. 365.

§. 412.

3. *Posébne pravize delavzov solitarja.*

Ktére pravize so delavzam solitarja do jemanja solitarške persti, in sidovne sipine, pa do iskanja solitarja v' sidovih dane, dalej ktére dolshnosti imajo v' tem sadévku spolnovati; sadnjizh po katerim potu se kopazhem solitarja dane pravize, in naloshene dolshnosti saterdijo, povedó sa to rezh dane posébne postave.

4. *Oddaja foli, ktéra ostaja, ali se sraven solitarja déla.*

§. 413.

a) Dolshnost per tém.

Kdor solitar ozhišhuje (olikuje), ali sploh s' kakim délam opraviti ima, per katerim sol ostaja, ali se sol saraven navadniga opravila sama déla, je dolshan, ob sazhétku vsaziga mész, v' preteklím mészú perdobljeno sol, sa plazhilo, njé kakshnosti permérjene, po odlozhbi vshitniga davka v' samoprodajni zéni sapopadeniga, postavljene zéne tishi perhodknii, do ktere bo po sglašitvi od njega storjeni naravnan, vselej popolnoma oddati.

§. 414.

b) Ravnava, zhe je sol malopridna.

Zhe sol per imenovanim délu perdobljena je takó malopridna, de sa prodajo v' perhodknih vlagizah ni perpravna najdena, naj se, zhe perhodkne gosposke delavzu dolshnosti oddaje ne odjenjajo, po svagi, vprizho k' temu postavljjenih perhodknik opravlilnikov ali postavljenzov, sa nobeno rabo perpravna stori.

III. Prepovedana naréja, perprava ali obernitev samoprodajnih rezhi.

1. Prepovedana naréja.

a) Savolj pomanjkanja dovoljenja.

§. 415.

aa) Od foli.

V' prepovedano naréjo samoprodajnih rezhi se shiteje, zhe kdo bres dovoljenja perhodkne gosposke:

1. Na svoji ali ptuji semlji zhisto sol (kamno sol) solnato perst, ali solnato rudnino kopa;
2. Isvirke foli odprè;
3. Sol po njénih notrenjih délov kakshnosti naréja; ali
4. Jo is vodé, persti, ali rudnine nabira. Per tém ni raslozhka, ako se

flana vòda ali flaniza is morja, ali is fludenzov sajéma, ali s'sméfjo fladke vodé f'foljo naréja, ali ako je ostanek perdobitvine ravnave, pa, ako sol vodi perméshena is vlag-niz dershaviniga perhodka pri-de, ali ne.

§. 416.

bb) Od tobaka, solitarja in smodnika ali pulfra.

Med prepovédano naréjo rezhi dershavine samoprodaje je dalej sa-popadeno, zhe kdo bres dovoljenja dershavi-nih gospodk:

5. Tobak fadi ali féje;
6. Tobak, kateri bres sajenja raste, obde-luje; ali
7. Sa rabo, kakor tobak perpravno pérje, stebbla, klinze, ali odpad-ke pobira, ali hranuje;
8. Solitarja is persti, rudnine ali vode nabira, ali ga f'pomozhjo umetnije naréja; ali sadnjizh
9. Smodnik ali pulfer déla.

b) Savolj prestopa pravize:

§. 417.

aa) V'sadevku odkasanih krajev, ali semlje.

Prepoved nedovoljene naréje rezhi dershavine samoprodaje prestopi sadnjizh tudi tisti naréjiz tazih rezhi, kateri je szer naré-jati ali délati jih dovoljenje od strani perhod-knili

knih gosposk sadobil, pa vender njemu dovoljeno ravnavo je na drusih, ne na njemu dovoljenih krajih pozhénjal, ako se pa rezh sadi, ali is semlje dobiva, k' temu druge, ne tiste k' temu naménu mu sasnamnjane semlje obrazha.

§. 418.

bb) V' sadévku mnoshine, ali kakshnosti rezhi.

Zhe je pa na semljah k' temu naménjenih, ali v' krajih mu odkasanih rezhi, ktere mu je naréjati dovoljeno, v' vézhi mnoshini, ali v' drugi kakshnosti, kakor dovoljenje naméni, naredil, se ta prestop dodeljeniga dovoljenja szer ne shtéje v' krivizhno naréjo. Zhe pa vender gosposke perhodek ofkerbujozhe najdejo, de oddane, dovoljenju v' mnoshini ali kakshnosti nepermérjene rezhi niso perpravne k' vsétju sa rabo dershaviniga perhodka, morajo témule v' hranitev pushtene biti, dokler se sadershki njih kupljenja sa dershavin perhodek ne odvernejo. Zhe se ob té hranitvi posébní stroski permerijo; ima perhodek pravizo njih vrazhilo od narèjzov hranjenih samoprodajnih rezhi tirjati. Po téj postavi ostanajo, zhe med narejzam rezhi dershavine samoprodaje, in dershavinim sakladam pogodba obstoji, is njé isvirajozhe pravize, in dolshnosti nepremaknjene.

2. Prepovedane perprave samoprodajnih rezhi.

§. 419.

V' prepovedi perprave rezhi dershavine samoprodaje je prepovedano, bres dovoljenja perhodknih gospok:

1. Sol od ptujih vméskov po odlozhnii zhistiti;
2. Tobak, kteri ni is prodajavniz dershavniga perhodka dobljen, présti, mléti, strojiti, ali kakorkoli perpravljati; ali
3. Srov tobak, ali dimni tobak, zhe je ravno is prodajavniz dershavniga perhodka dobljen, v' nòsni tobak prenarejati;
4. Sploh perdobitev napraviti, ali pozhénjati, v' kteri se sa rajtingo drusih ali sa prodaj:
 - a) tobak perpravlja; ali
 - b) solitar ozhishuje, ali umétno napravlja.

3. Prepovedana obrnitev.

§. 420.

- a) Sploh.

Rezhi dershavine samoprodaje se soper prepoved obernejo, od vsaziga, kteri bres dovoljenja perhodknih gospok:

1. Slano vodo is solnatih studen-
zov sajéma;
2. Slano vodo is morja, k' perpra-
vi shivesha obrazha;
3. Sol, ktera se je ob brégu mor-
ja, ali po drusih krajih na verhu
semlje naredila, ali
4. Solitar, kateri se je po tléh bres po-
mozhi umetnije narédil, pobira, ali
fran vsame;
5. Rezhi dershavine prodaje is krajev
naréje, perprave ali hranitve,
v' kterih se pod savéso oddaje
v' dershavin perhodek snajdejo,
ali is vlag niz dershaviniga per-
hodka, ali njegovih postavljén-
zov stran vsame, in takó ali po-
sestvu dershaviniga perhodka na
ravnost, ali njegovi oddaji od-
tégne.

§. 421.

b) Od strani tistih, kéti samoprđajne rezhi naréjajo,
ali perpravljajo.

Tisti, kateri je dovoljenje sa naréjo
ali perpravo rezhi dershavine samoprodaje
dobil, prestopi prepoved obernitve téh
rezhi, zhe tisto, kar je narédil ali perpravil,
bres posébniga dovoljenja perhod-
knih gosposk, vse ali nekej, oddaji
dershavinimu perhodku sadershi, rezh

naj ali sam povshije, ali komu drugimu prepusti, ali po tistim zhasu, ob kterim bi jo bil mogel oddati, zhe ga ravno ni fila neprevidene pergodbe k' temu permorala, nasaj dershi.

4. Perdershek posébniga dovoljenja sa prebivavze edinih krajev, ali sa posébne perdobitve.

§. 422.

Kolikor je prebivavzam edinih krajev, ali posébnim perdobitvam ódjénjbe od splošnih postav sa narejo, perpravo ali obernitev dovoljene sa rezhi dershavine samoprodaje, se s' prizhjozho postavo ne odvsame, pa vender s' perdershkam premémb, ali narédeb previdnosti, ktere sagotovilo dershaviniga saklada svétuje, ali bi vprihodno svétvati utegnulo.

ZHETERTI RASDÉLEK.

Od sménje s' rezhmi dershavine samoprodaje.

I. Splošhne postav.

§. 423.

1. Rasdelitev samoprodajnih rezhi, v' sadévkú pozhétve isklenljiviga perdershka.

V' sadévkú sménje s' rezhmi dershavine

samoprodaje ima dershavino ofkerbnishtvo isklenljiv perdershek dershave ali popolnoma, ali le v' omejeni ofégi.

§. 424.

2. Kraji, v' kterih se omejena pozhétev isklenljiviga perdershka godi.

S' posebnimi osnanili se saterdi, v' kterih deshelah, in sa ktere rezhi dershavino ofkerbnishtvo dershavi perdershane isklenjive pravize v' omejeni ofégi stesuje.

I. Polna stésa isklenljiviga perdershka.

1. Prodaja.

§. 425.

Rezhi, v' sadévkú kterih dershavino ofkerbnishtvo dershavi perdershane pravize popolnoma stesuje, ne smé v' deshelah, v' kterih je ta rezh takó, nihzhe prodajati, kteri ni k' tému raslozhniga pooblastenja od strani perhodknih gospósk dobil.

2. Dobitev.

§. 426.

Nizhe ne smé téh rezhi v' povédanéh deshelah na-se perpraviti od koga, kteri ni s' dovoljenjem perhodknih gospósk sa pro-

dajo, in fzer sa tisti kraj, v' kterim prodaja, previden.

3. *Saftáva.*

§. 427.

Te rezhi ne morejo tedej, bres dovoljenja perhodknih gospošk, sa saftavo biti.

4. *Obernitev postav na blago sunej kupzhije djano.*

§. 428.

Povédane rezhi so podvershene v' der-shavini okolii, v' kteri je samoprodaja (§. 384), zhe se is vnanje deshele, ali is deshél, v' kterih ni samoprodaje, ali v' kterih der-shava perdershane isklenljive pravize v' ome-jeni ofégi flesuje, pernesó, postavam sa blago sunej kupzhije djano (§§. 19 zher. b, 259 do 261).

5. *Prodajavzi samoprodajnih rezhi.*

a) Nastava prodajavzov.

§. 429.

Sa té rezhi se v' povédanih deshelah od gospošk perhodkno ofkerbnishtvo ravnajozhih prodajavzi, sa oddajo na vélko, kakor tudi sa prodajo potrebovavzam, v' potrebnim shlevilu, in v' perloshnih krajih postavijo.

b) Njih dolshnosti.

§. 430.

aa) V' sadévku kra'a prodaje.

Ti prodajavzi so dolshni, to jim prepufsheno opravilo v' ozhitnih kupovavnizah, ali prodajavnih vlag nizah ofkerbovati. Vsako tako prodajalifhe mora s' raslozhnim snamnjem ofkerbljeno biti.

§. 431.

bb) Nepreminjena ohranitev samoprodajnih rezhi.

Tém prodajavzam je prepovédano, rezhi sa prodajo dobljene prenarediti, jim vodé, ali druge, kakorfhneколи stvar perméfhati.

§. 432.

cc) Spolnovanje mére, téshé in tarifnih stavkov.

Per prodaji morajo ukasano méro in tésho na tanko spolnovati. Nobene rezhi ne sméjo sa vifhji zéno, kakor po prodajni tarifi, in zhe se ktera rezh bres pogoja, ali sa manjshi zéno le posébnim ljudém, ali pod posébnimi pogoji smé dajati, nobenimu drugimu, per katerim ni ukasanih pogojev, prodajati.

§. 433.

dd) Obefitev prodajniga dovoljenja, in tarife v' prodajalifhi.

V' vsakim prodajalifhi naj se, prodajavzu sa prodajo rezhi dershavine samoprodaje, od

gosposke ofkerbnishtvo perhodka ravnajozhe dodeljeno dovoljenje, in natisnjena prodajna tarifa na viden kraj obéfi. Ta in uno naj se vsaktérimu, kadar kdo hozhe, da brati.

II. Omejena stésev isklenljiviga perdershka.

§. 434.

1. Postava sploh.

Rezhi dershavine prodaje, v' sadévku ktere dershavino ofkerbnishtvo dershavi perdershane pravize v' omejeni ofégi stesuje, sméjo, zhe so is narejavniz dershaviniga perhodka dobljene, v' deshelah, sa ktere je omejena stésev dershavi perdershanih isklenljivih praviz ukasana, f' spolnovanjem postav sa sménjo blaga sploh danih, kakor drugo po postavi dobljeno blago prodajati.

§. 435.

2. Smenja med deshelami, v' kterih je polna stésev isklenljiviga perdershka, in drugimi kraji dershave.

Rezhi dershavine prodaje se ne smejo is desheli ali kantonov, v' kterih je v' tém sadévku omejena stésev dershavi perdershanih isklenljivih praviz, bres posebniga do-

voljenja perhodknih gosposk v' druge deshele ali kantone, v' kterih dershavino ofkerhnishtvo dershavi perdershane isklenljive pravize sa to dershavino samoprodajo popolnoma stesuje, prenashati, ali poshiljati.

III. Sdrushene postave.

§. 436.

1. *Prodaja rezhi dershavine samoprodaje s' perboljshkam dobljenih.*

Ljudjé, kterim se rezhi dershavine prodaje sa njih rabo, sa obernitev v' domazhii, ali v' perdobitvi, po isjemku sa nishji, kakor sploshno prodajno zéno dajó, jih ne sméjo, bres raslozhka, ako se dershavi perdershane isklenljive pravize v' sadévkú dershavine samoprodaje, od ktere je govorjeno, popolnoma, ali v' omejeni ofegi stesujejo, drugim perpustiti.

2. *Sménja v' dershavinih krajih, v' kterih je prodaja le sa posében raspól samoprodajnih rezhi dovoljena.*

§. 437.

Tudi se ne smejo, zhe je po raslozhni narédbi v' enim kraji dershave le savshitje eniga posébniga, raslozhno sasnam-

vaniga raspòla samoprodajnih rezhi, s'isklenljivostjo drusih raspòlov tistih rezhi, dovoljeno, ne rezhi povedaniga, isklenljivo k' vshitju ukasaniga raspòla is tistiga kraja dershave v' druge deshele, ne nasproti is téh deshel rezhi od raspòlov tukej dovoljenih v' povedan kraj dershave prenashati, ali poshiljati.

3. Opravilška sasnamva.

§. 438.

a) Rezhi is perhodknih vlag niz prodajanih.

S' posebnimi ukasi bo povedano, ktere samoprodajne rezhi, in v' kteri mnoshini morajo per prodaji v' vlag nizah dershaviniga perhodka, ali njegovih postavljenzov, s' opravilško sasnamvo na ovijalo ali kam drugam natisnjeno, po kteri se njih dobitev is perhodkne vlag nize sposna, previdene biti.

§. 439.

b) Is vnanje deshele dobivanih samoprodajnih rezhi,

Tudi samoprodajne rezhi, ktere se po postavi is vnanje deshele dobivajo, naj se kar njih kakshnost dopusti, k' sprizhvi storjeniga sazola od zolnije, ktera je ukasano ravnavo spolnila, rasun naredi boleta na ovijalo, ali kam drugam s' raslozhno sasnamvo previdijo.

c) Naštpek pomanjkanja opravilške sasnamve.

§. 440.

Tifti, per kterim se samoprodajne rezhi v' mnoshini, v' kteri se per prodaji is vlaguiz dershaviniga perhodka, ali njegovih postavljenzov, s' opravilsko sasnamvo po navadi previdijo (§. 438), bres té najdejo, je dolshan iskasati dobitev téh rezhi.

4. Pravize perhodknh opravilnikov, in postavljenzov na strashi.

§. 441.

Pravize f' to postavo perhodknim opravilnikam in postavljenzam mejne in perhodkne strashe, sa zhutje nad sménjo (§§. 269do 306) dane, veljáo ne samo sa zolno okoliyo, ampak tudi sa zolne isjémke v' sadévku tistih dershavinih samoprodaj, ktere so v' rezhenih isjemkih vpeljane.

PËTI RASDÉLEK.

Od shiveshniga na rezhi dershavine samoprodaje nalosheniga davka.

I. Réd pobiratve téga davka.

1. *Od rezhi, ktére se v' perhodknih vlag-nizah kupujejo.*

§. 442.

Shiveshni davek, ki gré od rezhi dershavine prodaje, je v' sadévkú rezhi, ktere se is prodajnih vlag niz dershaviniga perhodka, ali njegovih postavljenzov dobivajo, v' njih prodajni zéni sapopaden, in se od téh rezhi po té opravlja.

2. *Sunej kupovanja is perhodknih vlag niz.*

§. 443.

a) Méra davka.

Méra tistiga od samoprodajnih rezhi, kterih ne dobivajo is prodajavnih vlag niz dershavniga perhodka, ali njegovih postavljenzov, postavljeniga davka pové posébná tarifa pod iménam: „perpushenja plazhilo.“

§. 444.

b) Per dobitvi is vnanje deshele.

Sa rezhi dershavine samoprodaje, ktere

se is vnanje deshele dobojo, se dovoljenje v' njih dobiti le pod pogojem, de se to plazhilo pred opravi, dodeli.

§. 445.

c) Dodévek k' vhodnimu zolu.

Sa rezhi, ktere se is vnanje deshele v' zolno okolijo pernesó, se perstavi dodévek k' vhodnimu zolu, kteri se sra-ven tega opravi.

Ravno to tudi veljá takrat, kadar se rezh dershavine samoprodaje, ktera is prodajnih vlagiz dershaviniga perhodka ni dobljena, is zolniga isjémka, ali is ktere deshele dershavine okolije, v' kteri dershavina samoprodaja ni vpeljana, v' zolno okolijo pernese.

III. Poroshtvo sa vshitni davek.

1. Od rezhi is vnanje deshele dobivanih.

§. 446.

Postave sa tiste ljudi, kteri so dolshni zolno plazhilo opravljati, in sa poroshtvo rezhi sa zolno plazhilo (§§. 199 do 206) veljajo tudi sa vshitni davek od rezhi dershavine samoprodaje, ktere se is kraja dershave, v' kterim ni dershavine samoprodaje, v' deshele, v' ktere je ta vpeljana, pernesó,

**2. Od rezhi v' dershavini okolii narejenih ,
ali perpravljenih.**

a) Poroshtvo rezhi, bres osira do posednika.

§. 447.

aa) Pogoji tega poroshtva.

Savshitni davek od rezhi dershavine samoprodaje, ktere so se v' okolii samoprodaji podversheni narejale ali perpravljale, kterih naréja ali perprava se je v' povédani okolii sazheła, pa vender ni bila dokonzhana, ali, ktere so v' tej okolii komu v' perpravi sa shtevalo dershaviniga perhodka dane, je poroshtvo v' njih, dokler se

- a) per tistim, kteri jih naréja , ali perpravlja;
- b) v' vlag nizah dershaviniga perhodka, ali ljudi, kteri sa shtevalo perhodka prodajajo, ali
- c) pod opravilsko sapiro snajdejo.

§. 448.

bb) Nastopek tega poroshtva.

Dokler ti pogoji (§. 447) ostanejo , ne morejo povédane rezhi dershavine samoprodaje , po nobeni kakorkoli imenovani nasébní pravizi v' sménjo , ali savshitje prejeti, dokler se k' tému dovolje-

nje od perhodknih gosposk ne dobi, in der-shavi dolshno plazhilo ne opravi (§. 405).

b) Ofébnó porofhtvo.

aa) Kdo ga je dolshan.

§. 449.

Savshitni davek od rezhi v' der-sheli, v'kteri je dershavina samoprodaja vpe-ljana, narejénih ali perpravljenih té samoprodaje je vfakteri dolshan op-ra-vljati, kateri

a) to dolshnost raslozhno prevsa-me; ali

b) povédane rezhi is vlag niz der-sha-viniga perhodka, ali od posta-vljeniga prodajza na-se perpra-vi; ali

c) té rezhi s' djanjem ali opufhenjem, kte-ro se mu, po ftrahovavni postavi sa per-hodkov prestop, kakor perhodkov skrajshba, so krivstvo, ali njé deléfhtvo, ali skushnja taziga prestopa more pershtéti, dershavi per-dershani isklenljivi narédbi odtégne, ali odtegniti skusha; ali

d) jih je na-se perpravil, desiravno je védil, de dershavi perdershani isklenljivi narédbi so soper po-stavo odtégnjene bile.

bb) Oféga té dolshnosti per vezh deléshnikih.

§. 450.

Dolshnost sadene v' obéh povedanih pergodkih (§. 449 *c* in *d*), zhe sta dva ali jih je vezh deléshnikov tistiga djanja, vse po nerasdeljeni roki.

c) Porofhtvo rezhi v' sadévku posednika.

aa) Zhe je on davek opravljati dolshan.

§. 451.

Dershavin saklad ima pravizo sa vshtitni davek ne le tirjati tiste ljudi, ki so ga dolshni opravljati (§§. 446 in 449), ampak tudi rezhi, od kterih plazhilo ni opravljeno, dokler se v' poséstvu taziga zhlovéka snajdejo, so sastava dershavinimu sakladu sa neopravljeno plazhilo.

bb) V' drusih pergodkih.

§. 452.

A. Per rezhéh samoprodaje, ktéra se popolnoma stésa ali pozhénja.

Proti trétjimu, kteri savshitniga davka po postavah (§§. 446 in 449) ni dolshan opravljati, se sméjo rezhi dershavine samoprodaje, v' sadevku ktere se dershavi perdershane pravize popolna-

ma stesujejo, v' deshelah, v' ktéríh se to godi, k' pozhetvi dershavi perdershane isklenljive naredbe, in k' prejémbi neopravljeniga plazhila v' pravizo vséti, zhe je posednik te rezhi od koga na-se spravil, kateri ni imel od strani perhodknih gosposk pravize téh rezhi prodajati.

§. 453.

B. Per drusih rezhéh samoprodaje.

Proti trétjimu, kateri savshitniga davka po sgornih postavah (§§. 446 in 449) ni dolshan opravljati, se smejo rezhi dershavinne samoprodaje, v' sadévka ktere dershavinno ofkerbnishtvo dershavi perdershane isklenljive pravize le v' omejeni ofégi stésuje, v' deshelah, v' ktéríh se to godi, sámó v' téhle pergodkih k' prejémbi neopravljeniga plazhila v' pravizo vséti, in sfer:

- a) Proti tistimu, kateri ima rezhi hranjene v' imenu in sa prid drusiga, kateri je savshitni davek opraviti dolshan, ali v' saštavi od téga zhlovéka mu dani.
- b) Proti tistimu, do kteriga ima tisti, kateri je savshitni davek opraviti dolshan, pravizo rézh f'tòshbo sa last po postavah istirjati.
- c) Proti tistimu, kateri bi bil mogel per dobljenji rezhi, is njé kakshnosti, is njé

ozhitno niske zéne, is snanih posébnih lastnost, is déla ali opravila prednika, ali is drusih sadévkov, po pameti misliti, de je rézh dershavi perdershani isklenljivi naredbi, ali opravljenju savshitniga davka soper postavo odtégnjena.

- d) Proti tistimu, kateri je rezhi dershavine samoprodaje od koga, kterimu je njih prodaja po postavah prepovedana, desiravno je lastnost prednika, kterar naravnavo prepovedi poterdi, posnal, na - se perpravil.

cc) Kako delezhi sastavi prédek gré.

§. 454.

Zhe je imejiz ali posédnik rezhi samoprodaje, v' sadévkú ktere se dershavi perdershane pravize popolnoma ne stesujejo, pravizo sastave do njih sadobil, je ne more, pred stésvijo dershavi perdershane isklenljive pravize, in préden se neopravljen savshitni davek plazha, v' veljavi poterditi, zhe je per dobljenji sastave védil, ali is kakshnosti rezhi, is snanih posébnih lastnost, is déla ali opravila dolshnika, ali is drusih sadévkov, po pameti misliti mogel, de je rézh dershavi perdershani isklenljivi naredbi, ali opravljenju savshitniga davka soper postavo odtégnjena.

III. Ravnava per samoprodajnih rezhih, pravizi dershaviniga saklada podvershenih.

1. Splošne postavbe.

§. 455.

a) Pufhenje per dosdajnih posédnikih.

Rezhi, do ktérh ima dershavin saklad sa prejémbo neopravljeniga savshitniga davka, in sa stésev dershavi perdershane isklemljive naredbe pravizo (§§. 446 do 454), se sméjo, po tém ko je njih tésa in kakšnost opravilama prejskana, zhe se perhodknim gosposkam prav sdi, posédniku, kadar neopravljeni savshitni davek plazha, na njegovo prošnjo prepustiti.

§. 456.

b) Oddaja v' opravilsko vlag niz o.

Zhe téga ne prosi, sa staniga plazhila ne opravi, ali perhodkne gosposke posédniku, pufhenja rezhi pravizi dershaviniga saklada podvershenih ne dovolijo, naj se te rezhi v' blishnjo opravilsko vlag niz o oddajo.

2. Narédba sa rezhi samoprodaje, ktera se popolnoma stesuje.

§. 457.

a) Kupovanje sa dershavine perhodke.

Zhe oddane rezhi so polni stésvi

praviz dershavi perdershanih podvershene, in so od perhodknih gosposk k' prodaji sa shitevalo dershaviniga perhodka, ali k' obernitvi per perpravi samoprodajnih rezhi perpravne sposnane, plazha dershavin saklad njih zéno, po odlozhitvi savshitniga davka v' samoprodajni zéni sapopadeniga, postavljeno,

§. 458.

b) Odpoflatev.

Zhe pa perhodkne gosposke té rezhi sa kup sa dershavine perhodke neperpravne sposnajo, se morajo, pod opravilskim zhutjem, sa stroske tishiga, v' ktériga poséstvu so se snajdle, v' vnaujo deshelo, ali v' tishi kraj dershave, kjer dershavina samoprodaja ni vpeljana, ali kjer ni sadershka kupa sa dershavine perhodke, poslati.

3. Ravnava s' rezhmi samoprodaje, ktéra se popolnoma stesuje.

§. 459.

a) Odpoflatev.

Po rédu v' prejsnjim rastavku (§. 458) saterjenim se tudi ravna, zhe se v' sadévkú rezhi, pravizi dershaviniga saklada podvershenih, pravize dershavi perdershane, sizer le v' omejeni oségi stesujejo, zhe so pa

vender te rezhi take, de v' desheli, v' ktéri so najdene, ne sméjo v' sménjo prejti.

§. 460.

b) Prodaja.

Ako pa ni tega sadershka, se povédane rezhi po rédu, ktéri je sa dobitev vlag'niga plazhila ukasan (§§. 249 do 251) prodajo. Dobljena zéna se, po odshtétvi strofkov hranitve, prodaje, in savshitniga davka, lastniku da.

§. 461.

c) Pozhétev per prepirih sa pravizo.

Zhe se v' sadévku téh rezhi dershavine samoprodaje, ktére so perpravne, v' prošto smenjo prejti, permerijo prepiri sa pravizo trétjiga, ktéri ni dolshan savshitniga davka opravljati (§§. 453 in 454), in v' sadévku poroshtva rezhi ni sgorej (§§. 200, 446 in 447) povédanih pogojev; naj se v' pravizo vséte rezhi, dokler pravda ni do-gnana, v' opravilski vlag'nizi hranijo, zhe njih stan, pred tém zhasam, prodaje ne permora, ali se dershavinimu sakladu sa neopravljeno plazhilo, in natezhene strofke kako drugazh ne stori polno sagotovilo.

4. *Perdershek.*

§. 462.

a) Obernitve ukasov sa shtrafnige.

Tukej saterjene postave (§§. 455 do

461) veljajo le v' tistih pergodkih, v' ktér-
lih se pravizi dershaviniga sklada podver-
shene samoprodajne rezhi, v' shtrafnigo
savolj perhodkniga prestopa ne po-
tégnajo. Zhe se pa imajo na shtrafnigo
obrniti, se s' rezhmi po postavah sa-nje da-
nih obravná.

§. 463.

b) Pravize dershaviniga sklada do rezhi.

Tudi ostane dershavinimu skladu, koli-
kor ima pravize do samoprodajnih rezhi
savolj neopravljeniga savshitniga davka, per-
dershano, is téga isvirajozhe pravize
po pravim potu v' veljavo djati.

